

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

**MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM
2013–2015**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Tomáš Jindráček

Muzea a galerie Prahy a jejich vliv na návštěvnost regionu

Praha 2015

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jaroslava Kočová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER PART-TIME STUDIES

2013-2015

DIPLOMA THESIS

Tomáš Jindráček

**Prague Museums and Galleries and Their Influence on
Tourism in the Region**

Prague 2015

The Diploma Thesis Work Supervisor: Ing. Jaroslava Kočová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Jméno autora.....

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí mé diplomové práce Ing. Jaroslavě Kočové za její ochotu, profesionální přístup a cenné rady, které mne velmi obohatily a pomohly ke zdárnému vypracování mé práce.

Anotace

Obsahem diplomové práce je téma „Muzea a galerie Prahy a jejich vliv na návštěvnost regionu“. Cílem je zjištění vlivu existujících muzeí a galerií v Praze na návštěvnost regionu.

Diplomová práce se ve své teoretické části zabývá nejznámějšími a nejvýznamnějšími muzei a galeriemi Prahy, jejich historií a charakteristikou. Pojednává také o vzájemném vztahu kultury, umění a cestovního ruchu a spolupráci se zahraničními muzei a galeriemi.

Praktická část na základě provedení SWOT analýzy poukazuje na silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby sítě pražských muzeí a galerií. Analýza návštěvnosti vysvětluje, jaké byly důvody poklesu a nárůstu návštěvnosti u vybraných institucí a porovnává návštěvnost českých institucí s obdobnými světovými institucemi. Tato část dále obsahuje návrhy, doporučení a tvorbu produktů pro vybrané instituce.

V závěru jsou vytvořeny mapy s tematickými trasami propojujícími vybrané instituce.

Klíčová slova

Architektura, cestovní ruch, expozice, galerie, historie, kultura, muzea, návštěvnost, Praha, umění

Annotation

This diploma thesis contains the topic „Prague Museums and Galleries and Their Influence on Tourism in the Region“. The aim of this thesis is to find out influence of the existing museums and galleries in Prague on tourism in the region. The theoretical part of this thesis deals with the most famous and the most important Prague museums and galleries, their history and characteristics. It also describes the mutual relationship between culture, art and tourist industry and cooperation with foreign museums and galleries.

On the basis of SWOT analysis the practical part points out strengths and weaknesses, opportunities and threats to the network of Prague museums and galleries. The attendance analysis explains the reasons for increase and decrease in attendance at selected institutions and it compares attendance at institutions in the Czech Republic with similar foreign institutions. This part also contains suggestions, recommendations and creation of a product for selected institutions.

In the conclusion there are created maps with thematic tracks connecting selected institutions.

Key words

Architecture, art, attendance, culture, exposition, galleries, history, museums, Prague, tourism

Obsah

ÚVOD.....	9
1 SEZNÁMENÍ SE S NEJZNÁMĚJŠÍMI MUZEI A GALERIEMI	12
1.1 Muzea	13
1.2 Galerie	19
1.3 Shrnutí	22
2 V ZÁJEMNÝ VZTAH KULTURY A UMĚNÍ NA CESTOVNÍ RUCH.....	23
2.1 Cestovní ruch spojený s kulturou a uměním.....	24
2.2 Shrnutí	27
3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH MUZEÍ A GALERIÍ DLE JEJICH HISTORICKÉHO VÝZNAMU	28
3.1 Muzea	28
3.1.1 Muzeum hlavního města Prahy.....	29
3.1.2 Národní muzeum.....	32
3.1.3 Národní technické muzeum	38
3.1.4 Letecké muzeum Kbely.....	43
3.2 Galerie	47
3.2.1 Galerie hlavního města Prahy	47
3.2.2 Národní galerie.....	50
3.2.3 Galerie Rudolfinum.....	54
3.2.4 Galerie Václava Špály	55
3.3 Shrnutí	56
4 SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI MUZEI A GALERIEMI	57
4.1 Příklady zahraniční spolupráce	58
4.2 Faktory ovlivňující spolupráci	60
4.3 Shrnutí	61
5 SWOT ANALÝZA MUZEÍ A GALERIÍ	62
5.1 SWOT analýza Leteckého muzea Kbely.....	63
5.2 SWOT analýza Galerie hlavního města Prahy	66
5.3 SWOT analýza muzeí a galerií v rámci Prahy.....	69
5.4 Shrnutí	71
6 ANALÝZA NÁVŠTĚVNOSTI MUZEÍ A GALERIÍ.....	72
6.1 Analýza návštěvnosti muzeí	72
6.2 Analýza návštěvnosti galerií.....	74
6.3 Celkové porovnání návštěvnosti všech muzeí a galerií v Praze	76

6.4	Celkové porovnání návštěvnosti všech muzeí a galerií v České republice	76
6.5	Porovnání se světovými obdobnými muzei a galeriemi.....	77
6.6	Shrnutí	79
7	VLASTNÍ NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	80
7.1	Letecké muzeum Kbely	80
7.2	Galerie hlavního města Prahy	82
7.3	Galerie Václava Špály	82
7.4	Shrnutí	83
8	TVORBA PRODUKTŮ	84
8.1	Možnosti financování produktů	85
8.2	Prohlídka Leteckého muzea Kbely s audio průvodcem	86
8.3	Obrazová poukázka Špála	88
8.4	Brožura o muzejních trasách.....	90
8.5	Shrnutí	91
9	ROZLIŠENÍ MUZEÍ A GALERIÍ PODLE OBLASTÍ ZÁJMŮ.....	92
9.1	Muzea přírodovědeckého zaměření	93
9.2	Muzea se zábavním zaměřením	95
9.3	Muzea hudebního zaměření.....	96
9.4	Muzea řemeslného a uměleckého zaměření	97
9.5	Muzea stravovacího zaměření	99
9.6	Muzea historického zaměření	100
9.7	Muzea literárního zaměření	102
9.8	Muzea technického zaměření.....	103
9.9	Muzea vojenského zaměření.....	104
9.10	Galerie starého a moderního umění.....	105
9.11	Shrnutí.....	105
	ZÁVĚR.....	106
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	109
	SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK.....	115
	SEZNAM PŘÍLOH.....	117

ÚVOD

Pro diplomovou práci bylo vybráno téma „Muzea a galerie Prahy a jejich vliv na návštěvnost regionu“.

S podobným tématem jsem se setkal na vysoké škole při bakalářském studiu a na tolik mě zaujalo, že jsem se rozhodl tímto tématem dále podrobněji zabývat.

Cílem této práce je zjištění vlivu existujících muzeí a galerií v Praze na návštěvnost regionu.

Pro zachování kulturního dědictví země nejvíce přispívají právě muzea a galerie, ve kterých návštěvníci nacházejí doklady o životě a práci minulých generací. Nejen, že přinášejí poznání a rozšiřují vědomosti široké veřejnosti, ale stávají se i významnou součástí cestovního ruchu. Hlavní město Praha se svou širokou sítí muzeí a galerií většinou soustředěných v centru města, největší měrou přispívá k zachování kulturního dědictví a rozvoji cestovního ruchu.

Tyto instituce v životě společnosti hrají významnou roli při vědeckém bádání a ve vzdělávacím procesu, ale stejně důležité jsou i při využívání volného času, propagaci kulturní identity a zachování movitého kulturního dědictví.

Význam a postavení movitého kulturního dědictví je zakotveno ve strategickém dokumentu České republiky tohoto znění: *„Jeho prostřednictvím se z generace na generaci přenášejí materiální i duchovní hodnoty, vytvořené za celou existenci lidstva, je zdrojem vzdělanosti a kultivovanosti občanů, napomáhá vytváření jejich sounáležitosti s obcemi, regiony i státem, spoluvytváří pozitivní obraz České republiky v zahraničí. Významně se podílí i na ekonomice České republiky, protože – spolu s přírodním a krajinným rázem a nemovitým kulturním dědictvím – představuje základní podmínku socioekonomické kontinuity a prosperity tzv. turistického průmyslu. Tento význam je vyjádřen i v Listině základních práv a svobod. Již v preambuli Listina připomíná odpovědnost vůči budoucím generacím za osud veškerého života na Zemi. V čl. 17 pak zakládá právo občanů na informace, v čl. 25 práva národnostních a etnických menšin, v čl. 33 právo na vzdělání a v čl. 34 právo na přístup občanů ke kulturnímu bohatství. Nejrozsáhlejší veřejně přístupná část movitého kulturního*

dědictví je uložena v muzeích a galeriích, které tak významně přispívají k naplňování všech těchto práv.,¹

Diplomová práce je rozdělena do devíti kapitol. První z nich stručně seznamuje s nejnámějšími a nejvýznamnějšími muzei a galeriemi Prahy, ale také s některými méně známými, ve kterých jsou vystavovány zajímavé exponáty.

Význam kultury a umění pro cestovní ruch a jejich vzájemný vztah, vyplývající nejen z historie obou těchto oblastí, ale i z přínosu pro hospodářství a nakonec i z rostoucího zájmu veřejnosti, je popsán v kapitole číslo dva.

Třetí kapitola se zabývá podrobnější charakteristikou vybraných muzeí a galerií dle jejich historického významu, kde u těchto institucí jsou podány informace o jejich zaměření, historii, vystavených exponátech, poskytovaných službách návštěvníkům, otevírací době a výši vstupného.

Čtvrtá kapitola se zmiňuje o spolupráci se zahraničními muzei a galeriemi, jejich výhodách a výsledcích. Zpracovány jsou příklady spolupráce vybraných největších a nejvýznamnějších českých institucí se zahraničními a uvedeny faktory, které tuto spolupráci ovlivňují.

Jaké jsou slabé a silné stránky, příležitosti a hrozby pro Letecké muzeum Kbely, Galerii hlavního města Prahy a celkově pro síť pražských muzeí a galerií, bude obsaženo v páté kapitole. Z výsledků by mělo vyplynout, jak důležité je provedení SWOT analýzy.

Jaká byla návštěvnost a jaké byly důvody poklesu a nárůstu návštěvnosti u vybraných muzeí a galerií, a dále všech těchto institucí v Praze a České republice za roky 2011 – 2013 bude popsáno v kapitole číslo šest. Stejně tak zde bude uvedeno i porovnání návštěvnosti nejvýznamnějších českých muzeí a galerií se světovou nejnavštěvovanější institucí a dále pak světovými obdobnými institucemi.

Na základě zhodnocení provedené SWOT analýzy u vybraných institucí budou v sedmé kapitole popsány návrhy a doporučení, které by pomohly ke zvýšení návštěvnosti, lepšímu fungování a celkově postavení na trhu.

---

¹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O MOVITÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA LÉTA 2010 - 2014: (koncepte rozvoje muzejnictví)*. Praha, 2010. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/muzea-galerie-a-ochrana-moviteho-kulturniho-dedictvi/koncepce-ucinnejsi-pece-o-movite-kulturni-dedictvi-v-ceske-republice-na-leta-2010-az-2014-78614/>

V předposlední kapitole budou vytvořeny produkty pro Letecké muzeum Kbely, Galerii Václava Špály a turistická informační centra, které by zlepšily hospodářské výsledky a jejich propagaci. Budou zde také popsány možnosti financování těchto produktů.

Vzhledem k různorodým zájmům návštěvníků a ulehčení rozhodování výběru institucí, budou vybraná muzea a galerie rozdělena dle svého obsahového zaměření do kategorií, a na základě toho vytvořeny tematické trasy se základními údaji, vyznačenými spolu s vybranými institucemi v mapách.

Informace potřebné ke zpracování této práce byly získány z přednášek vysokoškolských pedagogů, české a zahraniční literatury, výročních zpráv, internetu, zákonů souvisejících s touto oblastí a osobních setkání s pracovníky těchto institucí.

Jediné problémy, které se při zpracování vyskytly, byla někdy neochota pracovníků poskytnout požadované informace.

1 SEZNÁMENÍ SE S NEJZNÁMĚJŠÍMI MUZEI A GALERIEMI

Tuto kapitolu tvoří dvě samostatné části, kde první část se zabývá muzei a druhá galeriemi. Je zde provedeno stručné seznámení s nejznámějšími a nejvýznamnějšími muzei a galeriemi Prahy, ale také s některými méně známými, ve kterých jsou vystavované zajímavé exponáty.

Praha je známá jako jedno z nejkrásnějších měst v Evropě, které bylo po mnoho staletí hlavním městem Českého království a dvakrát dokonce i celé Svaté říše římské. Jediné panoráma Pražského hradu, největšího to hradního komplexu na světě je památkovou rezervací UNESCO. Tyto památky jsou každoročně navštíveny velkým množstvím turistů z celého světa.² V jejich palácích, domech a chrámech je zachováno netušené umělecké bohatství všech směrů. Tato díla jsou představována ve sbírkách, z nichž většinu spravuje stát nebo církve. Mezi nejvýznamnější instituce zabývající se výstavní činností patří především Národní galerie, Národní muzeum, Galerie hlavního města Prahy, Muzeum hlavního města Prahy a Středočeská galerie.³

Vybrané instituce jsou vybrány podle důležitosti, kterou sehráli v historii našeho státu, ale i dle vystavených exponátů, které znamenaly velký přínos pro světovou vědu, historii a umění. Z výše zmíněných kritérií byly vybrány následující muzea a galerie:

Muzea - Muzeum hlavního města Prahy, Národní muzeum, Židovské muzeum v Praze, Národní technické muzeum, Národní zemědělské muzeum, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Museum Kampa – nadace Jana a Medy Mládkových, Armádní muzeum Žižkov, Muzeum pražského vodárenství, Muzeum městské hromadné dopravy, Letecké muzeum Kbely, Muzeum alchymistů a mágů staré Prahy, Soukromé muzeum Lega

Galerie - Galerie Rudolfinum, Galerie hlavního města Prahy, Národní Galerie, Galerie Miro, Galerie umění pro děti, Galerie Václava Špály, Galerie Arte DECOR Gražyna

---

²DOLEČEK, Jan. *Praha: hlavní město České republiky: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia, 2008, s. 12. ISBN 8090427502.

³NEUBERT, Karel a Jan ROYT. *Poklady pražských uměleckých sbírek: průvodce po pražských galeriích, muzeích a výstavních sálech doplněný základními turistickými informacemi*. 1. vyd. V Praze: Grafoprint, 1992, s. 3. ISBN 8090059694.

1.1 Muzea

Před seznámením se s výše zmíněnými muzei je dobré vysvětlit si pojem muzeum. Přesná definice je v předpisu č. 122/2000 Sb. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů: „*Muzeem je instituce, která získává a shromažďuje přírodniny a lidské výtvořy pro vědecké a studijní účely, zkoumá prostředí, z něhož jsou přírodniny a lidské výtvořy získávány, z vybraných přírodnin a lidských výtvořů vytváří sbírky, které trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává, umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním vybraných veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku.*“⁴

Srozumitelnější definici přináší významná instituce ICOM,⁵ která zní „*Muzeum je stálá instituce nevýdělečného charakteru, která slouží společnosti a jejímu rozvoji, je přístupná veřejnosti a provádí výzkum materiálních dokladů o člověku a jeho prostředí, získává je, konzervuje, komunikuje a především vystavuje s cílem studia, výchovy a potěšení*“.⁶

Muzeum hlavního města Prahy

Již od roku 1881 působí v hlavním městě Muzeum hlavního města Prahy, ve kterém se nacházejí památky související s dějinami Prahy a dokládají, jak se žilo v Praze v minulých staletích. Nachází se u stanice Florenc trasy C na Praze 8. Exponáty vystavované v muzeu zahrnují období od pravěku až po současnost. Z nich nejzajímavější je Langweilův model Prahy.⁷ K muzeu mimo hlavní budovu patří i Müllerova vila, Podskalská celnice na Výtoni, zámecký areál Ctěnice a také Pražské věže.⁸

---

⁴Zákony pro lidi: Předpis č. 122/2000 Sb. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-122>

⁵International Council of Museums je mezinárodní profesní nevládní organizace se statutem konzultanta UNESCO zastoupená v ČR českým výborem ICOM.

⁶KESNER, Ladislav. *Marketing a management muzeí a památek*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, s. 27. ISBN 80-247-1104-4.

⁷Nejpodrobnější model Prahy vytvořený z papírové lepenky na dřevěné konstrukci vytvořený v letech 1826 – 1837. Do nejmenších podrobností zobrazuje detaily budov historického jádra Prahy.

⁸Muzeum hlavního města Prahy. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/>

Národní muzeum

Toto muzeum bylo založeno v roce 1818. Po dobu své existence několikrát změnilo název, až mu nakonec zůstalo pojmenování Národní muzeum. Je v horní části Václavského náměstí u přestupní stanice metra Muzeum. Jeho sbírky se dotýkají nejvíce vědních oborů. Mezi tyto obory patří expozice Přírodovědeckého muzea, Historického muzea, Knihovny Národního muzea, Náprstkova muzea a Českého muzea hudby.⁹ I když muzeum představuje jen část svého sbírkového fondu, pak jeho mineralogické sbírky, které jsou instalované do původních vitrín, patří k nejkrásnější na světě. Nebývalému zájmu návštěvníků se těší i kabinet drahých kovů a rozsáhlá zoologická expozice.¹⁰

Židovské muzeum v Praze

Významnou součástí Prahy bylo židovské obyvatelstvo soustředěné v židovském ghettu a ještě předtím, než proběhla asanace tohoto ghetta a Josefova, bylo založeno Židovské muzeum a to v roce 1906. Byly tak zachovány tradice, zvyky a historie židovského obyvatelstva v Čechách a na Moravě. Sídlí ve čtvrti zvané Josefov v blízkosti Dlouhé a Pařížské ulice. Exempláře vystavené v muzeu pochází z pozůstalosti rodin, vyvražděných během holocaustu. Mezi objekty, které spravuje, patří 5 synagog, kterými jsou Maiselova synagoga, Pinkasova synagoga, Španělská synagoga, Klausova synagoga a Obřadní síň pohřebního bratrstva a 2 hřbitovy a to Židovský hřbitov a hřbitov na Žižkově.¹¹

Národní technické muzeum

Naše republika patřila a patří dosud mezi nejvyspělejší průmyslové země světa. Bylo proto nutné založit instituci specializovanou na muzejní exponáty technického charakteru. Tato instituce vznikla roku 1908, sídlí v Praze na Letné a je nejvýznamnější institucí svého druhu v České republice. Veřejnost má možnost seznámit se zde prostřednictvím rozsáhlých sbírek, kdy část z nich je součástí stálých expozic a s dalšími se seznamují v rámci mimořádných výstav s historií technických oborů

---

⁹Národní muzeum. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/>

¹⁰KOCOUREK, Jaroslav. *Český atlas: hlavní město České republiky: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. 1. vyd. Praha: Freytag, 2006, s. 354. ISBN 80-7316-209-1.

¹¹Židovské muzeum Praha. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.jewishmuseum.cz/czindex.php>

a průmyslových odvětví u nás.¹² Mezi exponáty je mnoho předmětů, které dokládají a dokumentují vývoj vědy a techniky a práci našich vynikajících vynálezců známých v celém světě.¹³

Národní zemědělské muzeum

V Národním zemědělském muzeu se nacházejí různé vědecké sbírky a vědecká kurátorská pracoviště. Muzeum od svého vzniku v roce 1891 prošlo mnoha změnami. Bylo nejdříve součástí Národopisného muzea, a jak narůstaly sbírky muzea, tak v roce 1918 se osamostatnilo pod názvem Zemědělské muzeum, aby nakonec v roce 2006 bylo přejmenováno na Národní zemědělské muzeum Praha. Nachází se v Praze na Letné. Součástí tohoto muzea jsou pobočky nacházející se v Čáslavi, na zámku Kačina, Ohrada a Valtice. Tyto pobočky jsou úzce specializovány a to na Muzeum zemědělské techniky, českého venkova, lesnictví, myslivosti a rybářství, vinařství, zahradnictví a životního prostředí.¹⁴

Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

Prudký rozvoj české společnosti a především rozvoj její průmyslové výroby vedl k založení tohoto muzea v roce 1885. Sídlí ve čtvrti zvané Josefov přímo proti budově Rudolfiny. Mezi více než 250 000 předměty se nacházejí sbírky obsahující porcelán, sklo a keramiku, užitnou grafiku a fotografii, nábytek, práce ze dřeva, kovů a různých materiálů, šperky, textil, módu a hračky. Součástí je i veřejná specializovaná knihovna na literaturu o výtvarném umění a příbuzných oborech. Součástí je i galerie Josefa Sudky zaměřená na fotografickou tvorbu, dále expozice kovaných železných prací a hraček a depozitář nábytku 19. a 20. století na zámku v Kamenici nad Lipou. V roce 2008 muzeum získalo novou pobočku v České Skalici zaměřenou na vývoj textilnictví, zvláště textilního tisku.¹⁵

---

¹²KOCOUREK, Jaroslav. *Český atlas: hlavní město České republiky: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. 1. vyd. Praha: Freytag, 2006, s. 356. ISBN 80-7316-209-1.

¹³Národní technické muzeum. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/>

¹⁴Národní zemědělské muzeum. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.nzm.cz/>

¹⁵Uměleckoprůmyslové muzeum Praha. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.upm.cz/>

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

Mezi nejstarší muzea můžeme počítat i Národní pedagogické muzeum a knihovnu J. A. Komenského, které vzniklo v roce 1892. Zaměřením tohoto muzea je badatelská činnost zabývající se historií českého školství, pedagogiky, učitelstva a vzdělanosti s odkazem na dílo J. A. Komenského. Jeho posláním je i prezentace současného českého školství před veřejností doma i v zahraničí. Toto je dokumentováno ve stálé expozici – Odkaz J. A. Komenského. Nachází se ve čtvrti zvaná Malá Strana proti Valdštejnskému paláci sídle senátu. Důležitou součástí muzea je i knihovna, ve které jsou shromážděny knihy a časopisy z pedagogiky a příbuzných oborů společenských věd.¹⁶

Museum Kampa – nadace Jana a Medy Mládkových

Zakladateli muzea jsou manželé Mládkovi, kteří v roce 2001 založili nadaci manželů Mládkových, a po dlouhých jednáních bylo v roce 2003 otevřeno samotné muzeum. V muzeu jsou vystavovány sbírky moderního umění významných umělců. Expozici tvoří díla z oboru malířství a kresby, sochařství, grafiky a to jak současného výtvarného umění, tak i umění 20. století. Je na Malé straně na ostrově Kampa v bývalých Sovových mlýnech. Muzeum působí i jako galerie. Vystavená díla jsou ze Sbírký manželů Mládkových, Sbírký pro Jindřicha Chaloupeckého a dalších soukromých sběratelů a umělců, kteří všichni tato svá díla věnovali muzeu.¹⁷

Armádní muzeum Žižkov

Expozice nacházející se v tomto muzeu jsou zaměřeny na vznik a vývoj české a československé státnosti a to v období zachycující historické události od roku 1918 až po současnost. Vystavené exponáty se nacházejí ve třech sálech a čtvrtý sál je používán pro výstavy. Sídlí na Žižkově na vrchu Vítkov. Jeho více jak 80ti letá historie odpovídá podobným historickým peripetiím, které poznamenaly i náš stát.¹⁸

---

¹⁶Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.pmjak.cz/>

¹⁷Museum Kampa - Nadace Jana a Medy Mládkových. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.pmjak.cz/>

¹⁸Vojenský historický ústav Praha. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-am-zizkov/>

Muzeum pražského vodárenství

K otevření Muzea pražského vodárenství došlo v roce 1952 a v roce 1997 bylo rozšířeno o novou expozici. Je v Podolí u nábřeží Vltavy. V muzeu se seznámíme s historickým vývojem pražského vodárenství zahrnující období od prvních soukromých vodovodů z 12. století, dále pak vltavské vodárny renesančního období až po současná zařízení zásobující hlavní město Prahu vodou. Setkáváme se zde s různými zařízeními a přístroji zajišťujícími rozvod vody po městě. Mimo to, všechna tato zařízení a mnoho jiných jsou představeny v mnoha fotografiích.¹⁹

Muzeum městské hromadné dopravy

Po ukončení provozu vozovny Střešovice bylo dopravním podnikem hlavního města Prahy a. s. v roce 1993 otevřeno Muzeum městské hromadné dopravy v Praze. Sama stavba vozovny je historickým muzejním exponátem, která byla v roce 1991 prohlášena za technickou památku. Nachází se ve čtvrti Střešovice v ulici Patočkova. Mezi vystavovanými exponáty převažují tramvaje, mezi nimi i několik trolejbusů, autobusů a servisních vozidel. Jsou tam vystavována i vozidla, která nebyla nikdy zařazena do provozu.²⁰

Letecké muzeum Kbely

Letecké muzeum Kbely bylo vybudované v roce 1968 z vojenského letiště Praha Kbely, jehož vznik se datuje už v roce 1918. Je na okraji městské části Kbely proti kasárnám armády České republiky. Vystavované expozice mají úzkou souvislost s historií československého a českého letectví, převážně vojenského. Díky velkému množství a kvalitě sbírek patří k největším leteckým muzeím v Evropě. Vystavované exponáty se dotýkají i moderních zařízení jako jsou letectví, parašutismus, kosmonautika a meteorologie. Řada vystavovaných letounů patří mezi světové exponáty.²¹

---

¹⁹Pražské vodovody a kanalizace. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.pvk.cz/muzeum-prazskeho-vodarenstvi.html>

²⁰Národní technické muzeum. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/>

²¹Vojenský historický ústav Praha. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/>

Muzeum alchymistů a mágů staré Prahy

Mezi zajímavá muzea patří Muzeum alchymistů a mágů staré Prahy, kde se návštěvník ocitne v prostorech, které vytvářejí atmosféru období alchymistů za panování císaře Rudolfa II. Nejznámějším alchymistou, který působil na dvoře císaře Rudolfa II., byl Edward Kelley. Zajímavé je, že jeho alchymistická laboratoř byla zachována v původní podobě, v jaké ji opustil. Nachází se na Malé straně v ulici Jánský vršek. Muzeum je rozděleno na dvě části, kde v první jsou poskytnuty základní informace o alchymii a alchymistech a do druhé se dostáváme po dřevěném schodišti, které má představovat jeden ze základních alchymistických symbolů – spirálu života. Po něm přicházíme do samotné Kelleyho laboratoře.²²

Toto muzeum navozuje atmosféru rudolfínské doby, kdy výtvarné umění, které vzniklo na dvoře římského císaře a českého krále Rudolfa II., je po dvě desetiletí studováno českými i zahraničními badateli, a tak se rudolfínská Praha dostává do obecného kulturního povědomí.²³

Soukromé muzeum Lega

Soukromé muzeum lega patří mezi největší muzeum v Evropě. Muzeum vzniklo v roce 2010 zajímavým způsobem, kdy soukromý majitel, jehož sbírka dosáhla obrovských rozměrů, neměl dostatečné prostory pro její vystavení, a proto se rozhodl tuto sbírku poskytnout veřejnosti. Sídlí na Národní třídě v Praze 1. Muzeum představuje historii této stavebnice, která byla vyznamenána titulem „Hračka století“. Jsou zde vystaveny exponáty vytvořené už v roce 1958 spolu s nejnovějšími modely lega, rozdělených do 20ti různých tematických celků.²⁴

Mimo již zmíněná muzea se ovšem v Praze nachází velké množství dalších muzeí, obsahující zajímavé a významné exponáty, které je dobré ještě připomenout. Mezi tato muzea patří například Muzeum pražských pověstí a strašidel, Muzeum Gastronomie, Muzeum kávy Alchymista, Wax Museum Praha, Keplerovo muzeum, Muzeum Antonína Dvořáka, Muzeum Alfonse Muchy, Muzeum Franze Kafky, Muzeum Komunismu, Plynárenské muzeum, Království železnic, České muzeum hudby,

---

²²Mysteria Pragensia. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://muzeumalchymistu.cz/>

²³NEUMANN, Jaromír. *Rudolfínská Praha*. 1. vyd. Praha: Pressfoto, 1984.

²⁴Muzeum Praha. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.muzeumlega.cz/>

Chlupáčovo muzeum historie Země, Muzeum minerálů a meteoritů, Poštovní muzeum, Museum středověkých mučicích nástrojů a Muzeum hraček.

Nejen v Praze, ale i v jiných městech republiky jsou další významná muzea. Je to například Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství (Hluboká nad Vltavou), Mendelovo Muzeum (Brno), Hornické muzeum Příbram, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, Krkonošské muzeum (Vrchlabí), Africké muzeum Dr. Emila Holuba (Holice), Muzeum umění Olomouc, Muzeum voskových figurín a útrpného práva (Český Krumlov), Památník Lidice – národní kulturní památka, Muzeum stavebnice Merkur (Police nad Metují), Muzeum cyklistiky (Nové Hrady), Sklářské muzeum Moser Karlovy vary a Muzem cukrovarnictví (Dobruška).

1.2 Galerie

Před seznámením se s výše zmíněnými galeriemi je dobré vysvětlit si pojem galerie. Přesná definice je stejná jako definice muzea dle předpisu č. 122/2000 Sb. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, doplněná touto větou: „*Galerií je muzeum specializované na sbírky výtvarného umění.*“²⁵

Galerie Rudolfinum

V roce 1994 Galerie Rudolfinum v zrekonstruovaných prostorách Rudolfiny zahájila svou činnost, na náměstí Jana Palacha poblíž Filosofické Fakulty, Uměleckoprůmyslového muzea a Akademie výtvarného umění. Věnuje se současnému výtvarnému umění s občasným pohledem do minulosti. Vzhledem k tomu, že nemá vlastní sbírky, její činnost spočívá v pořádání výstav, vydáváním katalogů a publikací. Organizuje přednášky, semináře, hudební a filmové přehlídky. Vykonává tak i edukativní a lektorskou práci. Spojením výtvarného umění s hudbou vzniká příležitost jedinečných kulturních okamžiků.²⁶

---

²⁵Zákony pro lidi: Předpis č. 122/2000 Sb. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-122>

²⁶Galerie Rudolfinum. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.galerierudolfinum.cz/cs/>

Galerie hlavního města Prahy

Druhou nejvýznamnější galerií v České republice je Galerie hlavního města Prahy, která byla založena v roce 1963. Je umístěna na Staroměstském náměstí. Mimo to spravuje ještě celkem 8 objektů zpřístupněných veřejnosti, jako jsou Colloredo-Mansfeldský palác, Vila Františka Bílka, Městská knihovna, Dům U Kamenného zvonu, Dům u Zlatého prstenu, Trojský zámek, Dům Františka Bílka v Chýnově u Tábora a Dům fotografie. Shromažďuje, odborně ochraňuje a vědecky zpracovává české umění 19. a 20. století a kromě toho i umění zahraničních umělců. Nezanedbatelnou činností galerie je i správa pamětních desek, pomníků, veřejných plastik a kašen na území Prahy.²⁷

Národní Galerie

Za základ Národní galerie můžeme počítat sbírky Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění a Obrazárnu moderní galerie Království českého. Když se ujal vedení Obrazárny Vincent Kramář, stala se z ní moderně spravovaná galerie. Právně byl název Národní galerie zakotven v zákoně v roce 1949. Sídlí na Staroměstském náměstí. Galerie se zabývá nejen výstavní činností, ale vykonává i základní a aplikovaný výzkum a výsledky zveřejňuje prostřednictvím vědeckých publikací, výstav a výukových programů. Pod její správu spadá Klášter sv. Anežky České, Salmovský palác, Šternberský palác, Schwarzenberský palác, Palác Kinských a Veletržní palác.²⁸

Galerie Miro

Tato galerie vznikla v roce 1987 v Berlíně a v roce 1994 se přestěhovala do prostor Strahovského kláštera v Praze na Pohořelci. Je na nádvoří Strahovského kláštera na Hradčanech. V galerii jsou vystavována díla nejvýznamnějších světových umělců jako Pabla Picassa, Dalího, Joana Miro, Warhola a mnoha dalších. Z českých mistrů pak to jsou Svolinský, Galanda, Mucha a Tichý. Tak jako svatý Roch, který pomáhal nemocným lidem, tak i galerie pokračuje v jeho duchu, kdy projektem Nadačního fondu Trebbia podporuje umělce a dále prostřednictvím zakoupení Obrazové poukázky Miro, dává z každé poukázky 10 Kč na humanitární účely a k tomu ještě patří pořádání běhu za uměním pod názvem Miroton, kde ze startovného přispívá na humanitární účely.²⁹

---

²⁷Galerie hlavního města Prahy. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/>

²⁸Národní galerie v Praze. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/>

²⁹Galerie Miro. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://galeriemiro.cz/>

Galerie umění pro děti

Tato galerie, která vznikla v roce 2012 svým zaměřením a posláním se vymyká ostatním galeriím. Nachází se na náměstí Franze Kafky v blízkosti Staroměstského náměstí. Jejím posláním je získat u dětí zájem a lásku k umění. Děti nejen že sledují vystavená díla, ale sami se stávají spoluvůrci vystavených obrazů. Své výtvary mohou v této galerii vystavit a nedokončená díla renomovaných umělců mohou dotvářet. Do jejich činnosti se zapojují i rodiče. Součástí galerie je ateliér, ve kterém známí umělci seznamují děti s řemeslem, kulturou a kreativním uměním.³⁰

Galerie Václava Špály

Tato galerie vznikla v prostorách bývalého Vilímkova nakladatelství a knihkupectví na Národní třídě a své jméno získala po českém významném malíři, grafikovi a ilustrátorovi Václavu Špálovi, jehož díla patří v současné době mezi nejvyhledávanější. Galerie vystavuje díla současných českých profesionálních autorů, kdy se představují v jejích prostorách díla malířská, fotografická a sochařská.³¹

Galerie Arte DECOR Gražyna

Galerie je pozoruhodná tím, že ji založila sama výtvarnice Gražyna P. Kaletová. Je umístěna v Truhlářské ulici u obchodního domu Palladium. V galerii se nacházejí nejen díla samotné majitelky, ale i mnoha českých a zahraničních autorů, jejichž díla představují grafiku, litografii, olejomalbu, keramiku a sochařskou tvorbu v kameni nebo ve dřevě. Nacházejí se zde předměty jako pravěké nádoby, nástěnné malby, předměty vykopávkového charakteru, retro hodiny a mnoho dalšího.³²

Mimo již zmíněné galerie se ovšem v Praze nachází velké množství dalších galerií, obsahující zajímavé a významné exponáty, které je dobré ještě připomenout. Mezi tyto galerie patří například Galerie pražského Hradu, Prague Art & Design, Galerie moderního umění v Praze, Galerie Jaroslava Fragnera, Galerie Futura, Galerie Evoluční, Galerie AMU a Galerie Petra Brandla.

Nejen v Praze, ale i v jiných městech republiky jsou další významné galerie. Je to například Galerie výtvarného umění v Chebu, White gallery (Litomyšl), Galerie

---

³⁰Galerie umění pro děti. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.galeriegud.cz/>

³¹Galerie Václava Špály. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.galerievaclavaspany.cz/cz/>

³²Galerii Arte Decor Gražyna. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.artedecor.cz/>

Rooseveltova (Plzeň), Galerie Františka Drtikola Příbram, Galerie Emila Filly (Ústí nad Labem), Galerie Luxfer (Česká Skalice), Galerie Otto Gutfreunda (Pardubice), Galerie Pošta (Dubá), Galerie výtvarného umění v Ostravě, Interaktivní galerie Becherova vila (Karlovy Vary), Galerie architektury Brno a Alšova jihočeská galerie (Hluboká nad Vltavou).

1.3 Shrnutí

Po zpracování této kapitoly je vidět, že Praha je nejbohatším městem, ve kterém se nachází nejvíce muzeí a galerií, ve kterých jsou shromážděny historické a umělecké poklady od nejstarších dob po současnost. V umělecké oblasti tyto instituce shromáždily doklady všech uměleckých směrů od pravěkého umění, gotiky, renesance, baroka, secese až po moderní umění současnosti. Samo město ve svých budovách je dokladem těchto všech uměleckých směrů. Pro velkou různorodost těchto institucí zde nacházejí a rozšiřují své poznání všechny cílové skupiny.

2 V ZÁJEMNÝ VZTAH KULTURY A UMĚNÍ NA CESTOVNÍ RUCH

Před zpracováním této kapitoly a k jejímu lepšímu pochopení je nejdříve dobré si vysvětlit jednotlivé pojmy, kterými jsou kultura, umění a cestovní ruch.

- **Kultura** - v historii lidstva slovo kultura nejdříve znamenalo pěstování užitných plodin a potom ve starověkém Římě byl Platónův pojem kultura chápán jako péče o duši. V 16. století se tento pojem týkal převážně uměleckých činností a to literatury, hudby, umění, vědy a filosofie. Slovo kultura je souhrnným názvem všech uměleckých činností člověka.³³ Další definice se nachází v Malém slovníku výtvarného umění a zní: „*vzdělání, vzdělanost, v širokém smyslu slova souhrn všech materiálních a duchovních hodnot, které jsou výsledkem společensko-historické pracovní činnosti lidstva, v užším smyslu slova souhrn všeho, co se týká oblasti umění, bydlení, odívání, zábavy apod.*“³⁴
- **Umění** - sleduje vývoj člověka od jeho prvopočátků až po současnost. Zabývá se jím mnoho vědních oborů a to jen dokládá, jak důležité je v životě člověka. Na rozdíl od nejstarších dob, kdy bylo mimo jiné spojeno i s kulty a rituály, tak v současnosti více vyjadřuje dění ve společnosti.³⁵ Pojem umění lze jen těžko přesně definovat, protože vyjadřuje nejvnitřnější pocity autorů uměleckých děl.³⁶ Další definice se nachází v Malém slovníku výtvarného umění a zní: „*Specifická forma odrazu skutečnosti; zvláštní forma společenského vědomí, v níž se rozvíjejí estetické vztahy člověka ke skutečnosti; druhy výtvarného umění: architektura, sochařství, malířství, grafika, průmyslové výtvarnictví, užitě umění, scénografie, částečně i výstavnictví a průmyslový design.*“³⁷
- **Cestovní ruch** – „*Cestovním ruchem se rozumí soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého*

---

³³Co je to? Superia. [online]. [cit. 2014-12-04]. Dostupné z: <http://cojeto.superia.cz/kultura/kultura.php>

³⁴TROJAN, Raoul a Bohumír MRÁZ. *Malý slovník výtvarného umění*. Vyd. 2., upr., ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1996, s. 108. ISBN 8071683299.

³⁵Co je to? Superia. [online]. [cit. 2014-12-04]. Dostupné z: <http://cojeto.superia.cz/kultura/umeni.php>

³⁶Sportwissenschaft: kunstdefinition. [online]. [cit. 2014-12-04]. Dostupné z: <http://www.sportwissenschaft.uni-hamburg.de/tiedemann/documents/kunstdefinition.html>

³⁷TROJAN, Raoul a Bohumír MRÁZ. *Malý slovník výtvarného umění*. Vyd. 2., upr., ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1996, s. 203. ISBN 8071683299.

bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest. Značnou část těchto potřeb lze uspokojit mimo rámec cestovního ruchu, ale právě účast na cestovním ruchu představuje vyšší stupeň jejich uspokojení. ³⁸

Dle Světové organizace turismu UNWTO³⁹ je používáno zejména následující členění turismu na Osobní turismus a Obchodní a profesní turismus. **Osobní turismus** zahrnuje Rekreační (relaxační) turismus, Kulturně poznávací turismus, Turismus zaměřený na přírodní atraktivitu, Sportovně orientovaný turismus, Návštěvu příbuzných a známých, Turismus se vzdělávacími motivy, Zdravotně orientovaný turismus, Náboženský a poutní turismus a Nákupní turismus. **Obchodní a profesní turismus** zahrnuje Pracovní setkání, Motivační pobyty, Kongresy a konference, Výstavy, veletrhy a uspořádané akce.⁴⁰

2.1 Cestovní ruch spojený s kulturou a uměním

Je nepochybné, že cestovní ruch úzce souvisí s kulturou a uměním. To vyplývá už ze samotného členění turismu. Cestovní ruch spojený s kulturou a uměním patří do většího celku s názvem **kulturně-poznávací turismus**, který „je zaměřen především na poznávání historie, kultury, tradic, zvyků, způsobu života a plní významnou výchovně-vzdělávací funkci. Zahrnuje především návštěvu kulturně-historických památek (profánních i sakrálních), kulturních zařízení (muzeí a galerií) a kulturně-společenských akcí (divadelních, filmových, hudebních a folklorních festivalů).“⁴¹

Příkladem tohoto typu turismu může být pořádání hudebních festivalů, z nichž nejznámější jsou například Pražské Jaro, Smetanova Litomyšl, Mezinárodní hudební festival Český Krumlov a Mezinárodní folklorní festival Brno.

Je možné sem zařadit i **turismus se vzdělávacími motivy**, kdy „hlavním motivem tohoto typu turismu je osobní, osobnostní růst. Požadavek osobního rozvoje je plně v souladu se současným trendem aktivního způsobu trávení dovolené, či dokonce s určitým stíráním rozdílu mezi profesním a osobním životem. Je zaměřen na získávání dalších

---

³⁸ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, s. 5. ISBN 9788085970685.

³⁹UNWTO – United Nations World Tourism Organization – je specializovaná agentura se statutem Organizace spojených národů a vedoucí mezinárodní organizace v oblasti cestovního ruchu.

⁴⁰ZIČHOVÁ, Jitka a Monika PALATKOVÁ. *Ekonomika turismu: Turismus České republiky*. 2011. vyd. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 24. ISBN 978-80-247-3748-5.

⁴¹Tamtéž, s. 25

*znalostí a dovedností spojených jak s profesním, tak s osobním životem (jazykové kurzy, kurzy zaměřené na rozvoj sociálních dovedností, osobnostní růst či kurzy spojené s různými zájmovými aktivitami)*⁴² Příkladem turismu se vzdělávacími motivy mohou být výměnné studijní jazykové pobyty, nebo dětské letní tábory s určitým zaměřením.

Dále sem můžeme zařadit i **rekreačně (relaxační) turismus**, kdy *„motivem účasti je fyzická a psychická regenerace, která však nemusí znamenat pouze pasivní odpočinek. V praxi, a to zejména v současné době, kdy jedním z trendů na trhu turismu je požadavek na aktivní způsob trávení dovolené, se obvykle tento typ turismu prolíná či doplňuje s ostatními, např. s kulturně-poznávacím, sportovně orientovaným cestovním ruchem či cestovním ruchem se vzdělávacími motivy.*⁴³

Od doby, kdy umění a cestovní ruch spolu přímo nesouviseli, se mnoho změnilo. Zájem veřejnosti o umění se postupně vyvíjel od lokálního významu k významu celostátnímu a v posledních letech zájmu celosvětovému. Tím umění velkou měrou přispělo k rozšíření cestovního ruchu a zároveň tak dokázalo vzájemnou vazbu mezi nimi. Daná lokalita bohatá svou kulturou se stala významnou, což vedlo ke zvýšení zájmu veřejnosti a zvětšením návštěvnosti docházelo ke zvýšení příjmu finančních prostředků, které potom zpětně mohla využít k dalšímu rozvoji.

Široký zájem veřejnosti o jednotlivé druhy umělecké činnosti a jejich historii, nutí lidi, aby cestovali za tímto poznáním, které právě nacházejí v jednotlivých muzeích, galeriích, divadelních a hudebních představeních a jiných kulturních akcích. Lidem už dnes nestačí pouze pobyt u moře za účelem rekreace a odpočinku, ale jejich zájem je rozšířený o poznání kultury a života dané oblasti. Pokud daná destinace obsahuje právě i kulturní instituce a když ještě v této oblasti pobývala světově proslulá osobnost a zůstaly zde nějaké stopy po jejím pobytu anebo se zde udála významná historická událost, pak vzniká o tuto destinaci enormní zájem.⁴⁴

Je nutné si uvědomit, že v době středověku nejvýznamnější umělecká díla malířů a sochařů sloužila jen ke zkrášlení kostelů, paláců, salonů, radnic a měšťanských domů. A teprve až v 17. století se výtvarné umění začalo vystavovat v samostatných muzeích

---

⁴²ZICHOVÁ, Jitka a Monika PALATKOVÁ. *Ekonomika turismu: Turismus České republiky*. 2011. vyd. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 24. ISBN 978-80-247-3748-5.

⁴³ZICHOVÁ, Jitka a Monika PALATKOVÁ. *Ekonomika turismu: Turismus České republiky*. 2011. vyd. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 24. ISBN 978-80-247-3748-5.

⁴⁴RICHARDS, Greg. *The impact of culture on tourism*. Paris: OECD, c2009, 155 p. s. 26. ISBN 978-926-4056-480.

a galeriích.⁴⁵ V té době došlo k tomu, že návštěvníci muzeí a galerií často věnovali stejný čas prohlídce sbírek a výstav a stejně tak i stejný čas obdivu architektury, teras a zahrad, ve kterých se muzeum či galerie nacházela. Příkladem je Guggenheimovo muzeum ve španělském Bilbau, ve kterém se nachází sbírky moderního umění.⁴⁶ To dokládá, že samotná architektura se stává součástí muzejních a galerijních sbírek.⁴⁷

Evropský kontinent je nejvíce navštěvován turisty pro svou bohatou historickou, kulturní a uměleckou činnost a její památky. Evropská kultura měla velký význam nejen pro Evropu samotnou, ale i pro celý svět. Většina uměleckých směrů byla vytvořena a šířila se z Evropy do celého světa, ne jinak je tomu i v současnosti. Dokladem této skutečnosti je nám statistika návštěvnosti, kdy například pařížský Louvre v době probíhající celosvětové hospodářské krize v roce 2011 navštívilo 8,9 miliónu lidí, Britské muzeum 5,8 milionu, Národní galerie v Londýně 5,6 milionu, Centre Pompidou v Paříži 3,6 milionu a Muzeum d'Orsay v Paříži 3,2 milionu⁴⁸ a nedošlo tak k poklesu návštěvnosti, což dokazuje význam těchto institucí pro cestovní ruch. Dokladem vlivu evropského umění na svět je i návštěvnost například Metropolitního muzea v New Yorku s návštěvností 6 milionů a Národní galerie umění ve Washingtonu s návštěvností 4,4 milionu lidí,⁴⁹ ve kterých se nachází mnoho děl vynikajících evropských umělců.

Vzrůstající konkurence na globálním trhu cestovního ruchu nutí ke spolupráci jak umělecké instituce, stejně tak i subjekty cestovního ruchu. Příkladem je spolupráce Muzea alchymistů a mágů staré Prahy a Muzea pražských pověstí a strašidel, kdy například spolupráce spočívá v zakoupení dvojnásobné vstupenky, z nichž jedna je za nižší cenu. Dále je to pořádání společných komentovaných doprovodných akcí. Pokud k takové spolupráci dochází, přináší to užitek oběma subjektům, a nejen jim, ale i celým regionům a finanční prostředky potom mohou využít pro svůj rozvoj.

---

⁴⁵NEUBERT, Hanns-Joachim a MAASS. *100 nejkrásnějších muzeí světa: největší poklady lidstva na pěti kontinentech*. 2. vyd. Čestlice: Rebo, 2006. ISBN 80-7234-579-6.

⁴⁶KOTLER, Neil G, Philip KOTLER, Wendy I KOTLER a Neil G KOTLER. *Museum marketing and strategy: designing missions, building audiences, generating revenue and resources*. 2nd ed. San Francisco: Jossey-Bass, c2008, s. 22. ISBN 9780787996918.

⁴⁷RENTSCHLER, Ruth, Anne-Marie HEDE, Wendy I KOTLER a Neil G KOTLER. *Museum marketing: competing in the global marketplace*. 2nd ed. Boston: Butterworth-Heinemann, c2007, s. 65. ISBN 9780750680653.

⁴⁸Novinky.cz: Cestování. [online]. [cit. 2014-11-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/263028-parizsky-louvre-trha-rekord-v-poctu-navstevniku.html>

⁴⁹Novinky.cz: Cestování. [online]. [cit. 2014-11-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/263028-parizsky-louvre-trha-rekord-v-poctu-navstevniku.html>

Je potřebné, aby umělecké subjekty a subjekty cestovního ruchu hledaly cesty jak společně podnítit zájem turistů i mimo hlavní sezonu. V době mimo hlavní turistickou sezonu by umělecké subjekty měly vytvořit dostatečně atraktivní produkty, k přilákání turistů.

Vzhledem k tomu, že se neustále zvyšuje vzdělanost lidí, díky moderním sdělovacím prostředkům, dá se do budoucna očekávat, že při plánování dovolené, bude veřejnost klást větší důraz na volbu destinace, která bude obsahovat nejen rekreační zařízení, ale i kulturní instituce. Z toho do budoucna vyplývá příznivý předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu spojeného s kulturou a uměním.

2.2 Shrnutí

Vzájemný vztah kultury a umění na cestovní ruch zmíněný výše přináší pozitivní výsledky nejen hospodářské oblasti, ale i kulturní a sociální. Záleží však na tom, zda všechny tyto předpoklady všechny subjekty dobře využijí. Zvláště v současné době, v době hospodářské krize, uvedené výsledky dokazují, jak velikou důležitost má kultura a umění v životě lidstva. Po roce 1990 vzniklo i v naší republice mnoho nových muzeí a galerií, které se zabývaly novými obory, a většina z nich získala velký zájem návštěvníků a rozšířila tak oblast jejich poznání.

3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH MUZEÍ A GALERIÍ DLE JEJICH HISTORICKÉHO VÝZNAMU

Tato kapitola se zabývá podrobnější charakteristikou vybraných muzeí a galerií dle jejich historického významu. U těchto institucí je proveden jejich popis spolu s historií, zmínění se o vystavovaných exponátech, poskytovaných službách návštěvníkům, otevírací době a výši vstupného. Z vybraných muzeí a galerií v kapitole č. 1 – Seznámení se s nejnámějšími muzei a galeriemi jsou vybrány ty nejvýznamnější a níže podrobněji zdůvodněn jejich výběr.

3.1 Muzea

Charakteristika je provedena u vybraných muzeí, kterými jsou Muzeum hlavního města Prahy, Národní muzeum, Národní technické muzeum a Letecké muzeum Kbely.

Muzeum hlavního města Prahy - muzeum přináší důležité doklady o historii města, které sehrály významnou roli nejen pro samotné město, ale i pro celý stát. Nejvýznamnější historické události státu se právě odehrávaly v městě samotném.

Národní muzeum – muzeum je známé v celém světě, zvláště pro své přírodopisné sbírky, hojně navštěvované cizinci, školními dětmi, ale i badateli zkoumajícími historické a přírodovědné exponáty. Toto muzeum také sehrálo významnou roli v době národního obrození, kdy posílilo sebevědomí českého lidu.

Národní technické muzeum – muzeum soustřeďuje exponáty o industrializaci naší země, z nichž některé měly velký význam pro celý svět. Vystavené exponáty jsou dokladem vynikající práce našich vědců a techniků.

Letecké muzeum Kbely – naše republika sehrála velice významnou roli v rozvoji letectví. Exponáty přinášejí doklady od prvopočátku letectví až po současnost a vzhledem k své rozsáhlosti uspokojí nebývalý zájem veřejnosti o tento obor.

3.1.1 Muzeum hlavního města Prahy

První snahy o založení muzea se datují od roku 1877, kdy profesor Otakar Antonín Zeithammer upozornil na vývoz starožitností tykajících se dějin Prahy do zahraničí. Vznikla myšlenka soustředit tyto předměty na jedno místo, což znamenalo postavit pro tento účel nové muzeum. V této snaze mu byli nápomocni architekt Josef Mocker, Antonín Baum a advokát JUDr. Hugo Toman. Velké zásluhy o založení muzea měl historik Václav Vladivoj Tomek, který se stal předsedou stálého Komitétu.

V dalších letech docházelo ke shromažďování sbírek do několika objektů a teprve až v roce 1882 muzeum získalo kavárenský pavilon v městských sadech na Poříčí a tento pavilon byl upraven pro potřeby muzea. Pro veřejnost bylo toto muzeum slavnostně otevřeno v květnu roku 1883.

Prvním kustodem muzea se stal Břetislav Jelínek, který shromáždil a uspořádal nejkvalitnější muzejní sbírkové fondy a významným způsobem ovlivnil sbírkotvornou činnost muzea. Nakonec získal titul ředitele Městského musea pražského.

Brzo pavilon pro velké množství sbírek nepostačoval a tak začala jednání o přístavbě. Z několika podaných návrhů nakonec zvítězil v roce 1895 projekt architekta Antonína Balšánka a o rok později začala stavba nové neorenesanční budovy Městského musea pražského. Po dobu 4 let probíhala instalace sbírek a muzeum bylo definitivně otevřeno pro veřejnost v roce 1900. Během těchto 4 let nezůstalo muzeum pro veřejnost zcela uzavřeno, ale probíhaly zde různé akce, jako byla posmrtná výstava Ludka Marolda. Až od tohoto roku vešlo muzeum ve známost široké veřejnosti a stalo se důstojným místem pro uchování historických památek Prahy v soustředěných zde exponátech.⁵⁰

---

⁵⁰Muzeum hlavního města Prahy: O muzeu - Z historie. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/z-historie/>

Stálá expozice Muzea hlavního města Prahy

• *Hlavní budova muzea*

- *Langweilův model Prahy* – na ploše 20m² je zobrazena Praha z konce 19. a počátku 20. století. Model překvapuje podrobným zobrazením všech staveb dokonce i s výzdobou fasád dvorů a zahrad.⁵¹
- *Praha v Pravěku* – tato část zachycuje život lidí od počátku pravěku do doby příchodu prvních Slovanů.⁵²
- *Středověká Praha* – zachycuje výstavbu a rozšiřování Prahy v období 9. – 12. století. Zvláště je zde zachycena výstavba Pražského hradu, Vyšehradu, Malé Strany, Hradčan a Starého Města.⁵³
- *Praha na přelomu středověku a novověku* – je zde představeno období gotiky a počínající renesance. Tato část je nejobsáhlejší a to díky přesídlení císaře Rudolfa II. do Prahy, který zde shromáždil mnoho uměleckých předmětů.⁵⁴
- *Barokní Praha* – i přes to, že 17. a 18. století bývá nazývané dobou temna, vznikala velká řada uměleckých skvostů a předmětů dokládající život obyvatel Prahy. Nejvyšší jsou sbírky barokního sochařství a dále pak obrazy, Škrétovy, Brandlovy a Hirschelyho. Velice cenné je i množství památek pocházející od pražských cechovních korporací.⁵⁵
- *Slabikář návštěvníků památek* – v této části výstavy je množství modelů staveb, které existovaly, ale i těch které dosud existují.⁵⁶

Pod správu tohoto muzea dále spadají objekty, které se nacházejí mimo hlavní budovu a mezi ně patří Podskalská Celnice na Výtoni, Müllerova vila ve Střešovicích, Zámecký areál Ctěnice a Pražské věže.

---

⁵¹Muzeum hlavního města Prahy: Langweilův model Prahy. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/430-langweiluv-model-prahy/>

⁵²Muzeum hlavního města Prahy: Praha v pravěku. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/praha-v-praveku/>

⁵³Muzeum hlavního města Prahy: Středověká Praha. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/stredoveka-praha/>

⁵⁴Muzeum hlavního města Prahy: Praha na přelomu středověku a novověku. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/praha-na-prelomu-stredoveku-a-novoveku/>

⁵⁵Muzeum hlavního města Prahy: Barokní Praha. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/barokni-praha/>

⁵⁶Muzeum hlavního města Prahy: Slabikář návštěvníků památek. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/slabikar-navstevniku-pamatek/>

- **Podskalská celnice na Výtoni - Vltava a Podskalí z archivu spolku Vltavan** – představuje původní poslání této stavby, kterým bylo vybírání cla z dřeva, které po Vltavě připlulo do Prahy.⁵⁷
- **Müllerova vila** – v době vzniku tato stavba představovala zcela moderní stavbu a nejen stavbu, ale i vnitřní zařízení, zhotovené ve stylu harmonie moderního funkcionalismu a klasicizujícího anglického stylu. Stala se národní kulturní památkou a získala mnoho ocenění.⁵⁸
- **Zámecký areál Ctěnice**
  - *Řemesla v pořádku / Historie profesního sdružování řemeslníků od středověku po současnost* – je zde zachycen život a práce cechovních spolků doložených mnoha exponáty.⁵⁹
  - *Zámek Ctěnice / Dějiny, stavební vývoj a obnova* – představuje dlouhou historii Ctěnického zámku, doloženou leteckými snímky a otisky map.⁶⁰
  - *Dějiny obce Vínore / Od pravěku do 20. století* – tato část zachycuje důležité historické události v obci.⁶¹
- **Pražské věže - Petřín, místo vycházek, rozhledu i dolování** – návštěvník je seznámen s proměnami vrchu Petřína, doloženými fotografiemi, kresbami a plány.⁶²

---

⁵⁷Muzeum hlavního města Prahy: Vltava a Podskalí z archivu spolku Vltavan. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/vltava-a-podskali-z-archivu-spolku-vltavan-vystava-do-26-4-2015/>

⁵⁸Muzeum hlavního města Prahy: Müllerova vila. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/1253-mullerova-vila/>

⁵⁹Muzeum hlavního města Prahy: Řemesla v pořádku / Historie profesního sdružování řemeslníků od středověku po současnost. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/remesla-v-poradku-historie-profesniho-sdruzovani-remeslniku-od-stredoveku-po-soucasnost/>

⁶⁰Muzeum hlavního města Prahy: Zámek Ctěnice / Dějiny, stavební vývoj a obnova. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/zamek-ctenice-dejiny-stavebni-vyvoj-a-obnova/>

⁶¹Muzeum hlavního města Prahy: Dějiny obce Vínore / Od pravěku do 20. století. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/dejiny-obce-vinore-od-praveku-do-20-stoleti/>

⁶²Muzeum hlavního města Prahy: Petřín, místo vycházek, rozhledu i dolování. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/petrin-misto-vychazek-rozhledu-i-dolovani/>

Poskytované služby návštěvníkům

- Objekt je plně bezbariérově přístupný.
- V muzeu se nachází šatna a WC.
- Muzeum má vlastní muzejní obchod a e-shop, kde je možné zakoupit suvenýry.
- Muzeum má speciální programy pro neslyšící a děti se zbytky zraku a nevidomé.
- Výklad je poskytován v jazyce českém, anglickém, ruském a německém.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.
- Muzeum poskytuje možnost pronájmu prostor na pořádání různých akcí.
- Možnost pořádání svatebních obřadů.

Otevírací doba a vstupné do Muzea hlavního města Prahy

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Muzea hlavního města Prahy jsou uvedeny v příloze A.

3.1.2 Národní muzeum

Je největším státním muzeem České republiky. Obsahuje čtyři nejdůležitější aspekty muzejní práce a to funkci sbírkotvornou, vědeckou, osvětovou a metodickou. Už při jeho založení, ale i v současné době je jeho posláním posílení národního sebevědomí stejně jako vědomí příslušnosti k širšímu celku evropského a světového společenství a kultury. To je zajišťováno v pěti odborných ústavech (*„Přírodovědecké muzeum, Historické muzeum, Knihovna Národního muzea, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur - součást Národního muzea od roku 1932, Muzeum české hudby - součást Národního muzea od roku 1984“*)⁶³ a dvou útvarů provozně-technických (*„Ekonomicko-provozní útvar, Odbor pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost“*).⁶⁴

---

⁶³Národní muzeum: Význam a historie Národního muzea. [online]. [cit. 2015-01-31]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historie-NM/Instituce/>

⁶⁴Národní muzeum: Význam a historie Národního muzea. [online]. [cit. 2015-01-31]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historie-NM/Instituce/>

Národní muzeum shromažďuje sbírky „*hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména v oborech mineralogie, geologie, petrologie, paleontologie, hydrobiologie, mykologie, botaniky, entomologie, zoologie, antropologie, prehistorie a protohistorie, středověké archeologie, klasické archeologie, českých dějin, národopisu, numismatiky vč. mimoevropské, dějin divadla, dějin tělesné výchovy a sportu, pravěku a starověku Předního východu a Afriky, mimoevropské etnografie, asijské kultury, muzikologie a knihovědy.*“⁶⁵

Svoji bohatou činnost představuje prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, dále pak publikační a přednáškovou činností doma i v zahraničí. K jeho činnosti patří i vzdělávací programy, vydávání odborných publikací.

Koncem 18. století v době národního obrození se zrodila myšlenka zřídit Muzeum země české. V tomto období bylo založeno Království české společnosti nauk a Společnosti vlasteneckých přátel umění. Vznik muzea se datuje rokem 1818 a o jeho vznik má největší zásluhu hrabě Kašpar Maria Sternberg, který se stal prvním předsedou vzniklé Společnosti vlasteneckého muzea.⁶⁶ První sbírky v muzeu tvořily dary od českých šlechticů, které byly nejdříve přírodovědecké. Nejvýznamnější osobností muzea byl historik František Palacký, kterému se podařilo odstranit rozpory vzniklé mezi představiteli českého národního hnutí, a tím získal úctu u šlechtických představitelů muzea. Velký význam pro vědecký život v Čechách mělo vydávání prvního vědeckého českého Časopisu Národního muzea a založení Matice české.

O největší proslulost a slávu muzea se přičinili badatelé Karel Bořivoj Presl, Jan Evangelista Purkyně, Joachim Barrande a Tadeáš Haenke. A mezi ně počítáme i osobnosti českého dějepisného a literárního bádání Karla Jaromíra Erbena, Václava Vladivoje Tomka a Josefa Emlera.

Od svého začátku se muzeum potýkalo s nedostatkem výstavních prostor, ale i depozitářů. Až v poslední době dochází ke zlepšení a začínají se budovat nové prostory. Nové depozitáře vznikají v Horních Počernicích a Terezíně.

Po častém stěhování muzea a složitých jednání došlo k výstavbě stávající budovy na Václavském náměstí. Ve vypsání soutěži o jeho stavbu zvítězil návrh profesora

---

⁶⁵Národní muzeum: Poslání Národního muzea. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historie-NM/Institute/>

⁶⁶STAŇKOVÁ, Jaroslava, Jiří ŠTURSA a Svatopluk VODĚRA. *Pražská architektura: významné stavby jedenácti století*. 1. vyd. Praha: PAV, 1991, s. 245. ISBN 80-900209-6-8.

Schulze díky tomu, že jeho návrh obsahoval i ideu ústředního slavnostního Panteonu. Stavba byla dokončena v roce 1891 a započalo stěhování sbírek a jejich uspořádání.

Po několika letech bylo nutné důkladně opravit fasádu a zrekonstruovat i vnitřní prostory muzea.⁶⁷

Stálá expozice Národního muzea

V samotné budově Národního muzea se nachází Přírodovědecké muzeum. Pod jeho správu dále spadají objekty, které se nacházejí mimo hlavní budovu a mezi ně patří Historické muzeum, Knihovna Národního muzea, Náprstkovo muzeum a České muzeum hudby.

- **Expozice Přírodovědeckého muzea** - Expozice Přírodovědeckého muzea se nachází v Hlavní budově Národního muzea, která je v současné době zcela uzavřena z důvodu probíhající rekonstrukce a její znovu otevření je plánováno na rok 2018. Část přírodovědeckých sbírek bude zpřístupněna v Nové budově Národního muzea (v bývalém parlamentu) v chystané expozici Archa Noemova.⁶⁸
- **Expozice Historického muzea** – expozice tohoto muzea jsou umístěny v Národním památníku na Vítkově, Letohrádku Kinských, Areálu Pražského výstaviště, Zámku Vrchotovy Janovice a v Prachaticích.
  - *Národní památník na Vítkově - Křižovatky české a československé státnosti* – zachycuje významné okamžiky změn státnosti a ideového pojetí státu, které proběhly ve 20. století.⁶⁹
  - *Letohrádek Kinských - Česká lidová kultura* – představuje tradiční českou kulturu na území České republiky.⁷⁰
  - *Areál Pražského výstaviště - Lapidárium - Památky kamenosochařství v Čechách od 11. do 19. století* – seznamuje se způsobem těžby, užitím a zpracováním hornin využívaných pro kamenosochařské práce.⁷¹

---

⁶⁷Národní muzeum: Dějiny hlavní budovy Národního muzea. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historie-NM/Hlavni-budova/>

⁶⁸Národní muzeum: Expozice Přírodovědeckého muzea. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Prirodovedecke-muzeum/Expozice-PM/>

⁶⁹Národní muzeum: Křižovatky české a československé státnosti. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Krizovatky-ceske-a-ceskoslovenske-statnosti.html>

⁷⁰Národní muzeum: Česká lidová kultura. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Ceska-lidova-kultura.html>

- *Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra* – představuje jejich pracovní a životní prostředí.⁷²
- *Zámek Vrchotovy Janovice - České zvonářství* – ukazuje historii zvonářského řemesla na území Čech a Moravy.⁷³
- *Zámek Vrchotovy Janovice - Společnost v Čechách 19. století* – představuje dobový interiér.⁷⁴
- *Prachatic - Expozice České loutky a cirkusu* – představuje historii českých loutek od nejstarších loutkářů, přes rodinná a spolková divadla až k profesionálním scénám.⁷⁵
- ***Expozice knihovny Národního muzea*** - expozice tohoto muzea jsou umístěny ve Žďáru nad Sázavou, Zámku Vrchotovy Janovice a Rožďalovicích.
  - *Žďár nad Sázavou - Dějiny knihy a knihtisku od počátků do současnosti* – představuje vývoj písma, knih, knihtisku a knižní kultury českých zemí v evropských souvislostech.⁷⁶
  - *Zámek Vrchotovy Janovice - Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice* – na janovickém zámku jsou připomínány významné osobnosti literárního světa.⁷⁷
  - *Rožďalovice - Památník Jiřího Melantricha z Aventina* – ukazuje celoživotní dílo slavného tiskaře.⁷⁸

---

⁷¹Národní muzeum: Lapidárium - Památky kamenosochařství v Čechách od 11. do 19. století. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Lapidarium-Pamatky-kamenosochařství-v-Cechach-od-11-do-19-stoleti.html>

⁷²Národní muzeum: Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Pamatnik-Frantiska-Palackeho-a-Frantiska-Ladislava-Riegra.html>

⁷³Národní muzeum: České zvonářství. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Ceske-zvonarstvi.html>

⁷⁴Národní muzeum: Společnost v Čechách 19. století. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Spolecnost-v-Cechach-19-stoleti.html>

⁷⁵Národní muzeum: Expozice české loutky a cirkusu. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Historicke-muzeum/Expozice-HM/Expozice-ceske-loutky-a-cirkusu.html>

⁷⁶Národní muzeum: Dějiny knihy a knihtisku od počátků do současnosti. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Knihovna-NM/Expozice-KNM/Dejiny-knihy-a-knihtisku-od-pocatku-do-soucasnosti.html>

⁷⁷Národní muzeum: Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Knihovna-NM/Expozice-KNM/Rilke-Kraus-a-Vrchotovy-Janovice.html>

⁷⁸Národní muzeum: Památník Jiřího Melantricha z Aventina. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Knihovna-NM/Expozice-KNM/Pamatnik-Jiriho-Melantricha-z-Aventina.html>

- **Expozice Náprstkova muzea v Betlémském náměstí v Praze**
  - *Kultura Austrálie a Oceánie* – na originálních exponátech představuje život a kulturu etnik těchto oblastí.⁷⁹
  - *NIAS – ostrov předků a mýtů* - stálá expozice představující kulturu indonéskeho ostrova Nias.⁸⁰
  - *Vojta Náprstek* - součást stálých expozic Náprstkova muzea představuje osobnost Vojty Náprstka a jeho afrických sbírek.⁸¹
- **Expozice Českého muzea hudby** - expozice tohoto muzea jsou umístěny v Jabkenicích, Nelahozevsi, Křečovicích u Sedlčan a Zámku Litomyšl.
  - *Jabkenice - Památník Bedřicha Smetany v Jabkenicích* – představuje dům, kde Smetana rád pobýval a tvořil známá díla.⁸²
  - *Člověk – nástroj – hudba* – dokládá zručnost člověka při tvorbě hudebního nástroje a jeho prostřednictvím vztah k hudbě.⁸³
  - *Cesty Antonína Dvořáka* – jsou zde představeny doklady o cestách Antonína Dvořáka v cizině.⁸⁴
  - *Nelahozeves - Památník Antonína Dvořáka v Nelahozevsi* – představuje autorův rodinný dům.⁸⁵
  - *Bedřich Smetana (1824 -1884)* – ukazuje život a díla tohoto autora.⁸⁶
  - *Památník Jaroslava Ježka (1906 – 1942) - Modrý pokoj* – prostředí, kde známí skladatel žil a tvořil.⁸⁷

⁷⁹Národní muzeum: *Kultury Austrálie a Oceánie*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Naprstkovo-muzeum/Expozice-NpM/Kultury-Austrálie-a-Oceánie.html>

⁸⁰Národní muzeum: *NIAS - ostrov předků a mýtů*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Naprstkovo-muzeum/Expozice-NpM/NIAS-OSTROV-PREDKU-A-MYTU.html>

⁸¹Národní muzeum: *Vojta Náprstek*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Naprstkovo-muzeum/Expozice-NpM/Vojta-Naprstek.html>

⁸²Národní muzeum: *Památník Bedřicha Smetany v Jabkenicích*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Pamatnik-Bedrucha-Smetany-v-Jabkenicich.html>

⁸³Národní muzeum: *Člověk - nástroj - hudba*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Clovek-nastroj-hudba.html>

⁸⁴Národní muzeum: *Expozice Českého muzea hudby*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Antonin-Dvorak-1841-1904.html>

⁸⁵Národní muzeum: *Památník Antonína Dvořáka v Nelahozevsi*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Pamatnik-Antonina-Dvoraka-v-Nelahozevsi.html>

⁸⁶Národní muzeum: *Bedřich Smetana (1824-1884)*. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Bedrich-Smetana-1824-1884.html>

- *Křečovice u Sedlčan - Josefa Suka* – rodinný domek představující život a dílo tohoto skladatele.⁸⁸
- *Zámek Litomyšl - Klavír? Klavír! Klavír! Tajemství i krása klávesových nástrojů v proměnách staletí* – představuje bohatství klávesových nástrojů ve spojení s dobou a hudebním životem společnosti.⁸⁹

Poskytované služby návštěvníkům

- Objekt je plně bezbariérově přístupný.
- V prostorách muzea je možnost zakoupit suvenýry a odborné publikace.
- Možnost zakoupení občerstvení v kavárně Muzeum.
- V muzeu se nachází šatna a WC.
- Nachází se zde i dětský koutek a přebalovací pulty.
- Muzeum poskytuje možnost pronájmu prostor na pořádání různých akcí.
- Výklad je poskytován v jazyce českém, anglickém, ruském a německém.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.

Otevírací doba a vstupné do Národního muzea

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Národního muzea jsou uvedeny v příloze B.

---

⁸⁷Národní muzeum: Expozice Českého muzea hudby. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Pamatnik-Jaroslava-Jezka-1906-1942-Modry-pokoj.html>

⁸⁸Národní muzeum: Památník Josefa Suka. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/Pamatnik-Josefa-Suka.html>

⁸⁹Národní muzeum: KLAVÍR? KLAVÍR! KLAVÍR! Tajemství i krása klávesových nástrojů v proměnách staletí. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Ceske-muzeum-hudby/Expozice-CMH/KLAVIR-KLAVIR-KLAVIR-Tajemstvi-i-krasa-klavesovych-nastroju-v-promenach-staleti.html>

3.1.3 Národní technické muzeum

Vzniku Národního technického muzea předcházela existence některých institucí počínaje sběratelskými aktivitami stavovské inženýrské školy, dále aktivitami polytechnického ústavu a v závěru založení Českého průmyslového muzea Vojtěchem Náprstkem roku 1862.

Muzeum v současné podobě vzniklo z iniciativy profesorů české vysoké školy technické v Praze. Nejdříve bylo organizováno na principu spolkovém a jeho oficiální název tehdy zněl Spolek Technického muzea Království českého. Vedle jednotlivců se stali jeho členy i průmyslové závody, banky a profesní korporace.

Prvním sídlem Technického muzea se v roce 1910 stal Schwarzenberský palác na Hradčanech. V roce 1918 muzeum přijalo nový název Technické muzeum československé. Pro rozšiřující se sbírky bylo nutné postavit novou muzejní budovu na Letné, která byla dokončena v roce 1941, aby v zápětí byla zabrána okupační správou pro ministerstvo pošt. Za okupace byla činnost muzea utlumena a sbírky se ocitly v provizorních prostorách Invalidovny v Karlíně. Až do roku 1990 v budově na Letné fungovaly i jiné instituce. Dnešní název Národní technické muzeum má od roku 1951, kdy bylo zestátněno. S rozšiřujícími se exponáty zvětšoval se počet zaměstnanců, muzeum se stalo muzejním a vědeckým pracovištěm financovaným státem a byly otevřeny nové expozice. Muzeum pořádalo řadu výstav nejen doma, ale i v zahraničí a zabývalo se badatelskou a ediční činností. Svým rozsahem a hodnotou se řadí k předním institucím v Evropě.

V roce 2002, po povodni, byla velká část sbírek v depozitářích Invalidovny v Karlíně zničena, některé se zachraňovaly po dobu deseti let, a proto také byla zahájena výstavba nových depozitářů v Čelákovících a následovaly stavební rekonstrukce muzejní budovy na Letné.⁹⁰

Za více než 100 let muzeum shromáždilo rozsáhlé sbírky, které dokumentují vývoj mnoha technických oborů, přírodních a exaktních věd a průmyslu na našem území. Nejzajímavější exponáty je možné shlédnout ve stálých expozicích a krátkodobých výstavách a pro hlubší poznání poskytuje muzeum rozsáhlou knihovnu a archiv dějin a průmyslu. Významnou součástí muzea je i výzkumné pracoviště s publikační

---

⁹⁰Národní technické muzeum: Historie muzea. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/muzeum/historie-muzea>

a vzdělávací činností. Doposud v zrekonstruované budově bylo pro návštěvníky zpřístupněno 14 stálých expozic.⁹¹

Stálá expozice Národního technického muzea

- **Architektura, stavitelství a design** – v této expozici se nacházejí nejvýznamnější architektonická díla v českých zemích od druhé poloviny 19. století až po současnost. Mezi ně například patří technologie stavby řetězových mostů, železné konstrukce střech a příhradových mostů a seznámí se s nejvýznamnějšími díly jednotlivých slohů a stylů. Seznámí veřejnost s velkými osobnostmi české architektury a to s J. Zítkem, J. Kotěrou a J. Gočárem.⁹²
- **Doprava** – doprava patří k nejzajímavějším a nejrozsáhlejším expozicím. Je zde vidět historický vývoj automobilové, motocyklové, cyklistické, letecké a lodní dopravy a stručně i úseky z dějin železniční dopravy, hasičské techniky, ve které jsou nejen exponáty domácí výroby, ale i zahraniční. V těchto exponátech jsou připomenuty i nejvýznamnější osobnosti českých vynálezců a konstruktérů.⁹³
- **Astronomie** – tato expozice je vyjádřena jako nekonečný prostor vesmíru se zářícími hvězdami doložené unikátními astronomickými přístroji. Expozice je rozdělena na 2 části, kde v první jsou zachyceny nejvýznamnější mezníky v dějinách astronomie staré asi 6 000 let a ve druhé se nacházejí astronomické přístroje od 15. do 20. století. Nejznámějším obdobím v Čechách bylo 16. a 17. století, kde na dvoře císaře Rudolfa II. pracovali nejvýznamnější astronomové té doby – Tycho de Brahe a Johannes Kepler.⁹⁴
- **Fotografický ateliér** – zachycuje jednotlivá historická období, základní fotografické procesy a principy a dokumentuje to originálními dobovými přístroji a fotografiemi. Nejzajímavější prostor v této expozici tvoří skleněný ateliér určený k portrétování za denního světla. Při zvláštních příležitostech je předváděna i práce fotografa s možností získání fotografie návštěvníka v dobovém kostýmu. Nejcenějším

---

⁹¹Národní technické muzeum: Muzeum. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/muzeum>

⁹²Národní technické muzeum: Architektura, stavitelství a design. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/architektura-stavitelstvi-design>

⁹³Národní technické muzeum: Doprava. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/doprava>

⁹⁴Národní technické muzeum: Astronomie. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/astronomie>

exponátem je tzv. kynžvartská daguerrotypie⁹⁵, fotografie Zátíší z roku 1839, jejímž autorem je sám vynálezce J. L. M. Daguerre.⁹⁶

- **Hornictví** – tato expozice je věnována vývoji hornictví od paleolitu po současnost a seznamuje s jednotlivými báňskými technikami a dobývacími technologiemi v dějinách. Nejzajímavější a nejnavštěvovanější je maketa rudného a uhelného dolu z 50. let 20. století, ve které se nacházejí na rozloze 350 m² unikátní sbírkové předměty.⁹⁷
- **Hutnictví** – největší význam v historii lidstva mělo využívání železa a vývoj hutnictví železa je zde představen řadou modelů a originálních exponátů, mezi nejzajímavější patří kovací hamr. Největší význam pro rozvoj výroby železa měla průmyslová revoluce. V muzeu navazuje na expozici hornictví a poskytuje souvislost mezi oběma obory.⁹⁸
- **Chemie kolem nás** – díky této expozici si návštěvník uvědomuje, jak velkou roli hraje chemie v životě lidí. Většina věcí, které člověk denně používá, mají souvislost s chemií a jsou vytvářeny ve vývojových, technologických a průmyslových laboratořích. Česká chemie proslula ve světě vědci světového významu, jako byl Jaroslav Heyrovský, který obdržel Nobelovu cenu za objev polarografu a Otto Wichterleho za vynález měkkých kontaktních čoček. Součástí expozice je Alchymistická dílna a Chemická laboratoř a dále návštěvník v rámci speciálních programů může navštívit odbornou laboratoř Národního technického muzea.⁹⁹
- **Interkamera** - tato expozice navazuje na fotografický ateliér a zabývá se vývojem fotografické techniky od historických druhů až po současné druhy prostorové fotografie. Jsou zde k vidění základní fotochemické procesy barevné fotografie a principy barevného zobrazování v digitální fotografii. V části výstavy, kde se

---

⁹⁵Kynžvartská daguerrotypie patří k prvním daguerrotypiím, která je pořízena francouzským vynálezcem Louisem Daguerrem. Je na ní zachycen motiv Daguerrova uměleckého ateliéru.

⁹⁶Národní technické muzeum: Fotografický ateliér. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/fotograficky-atelier>

⁹⁷Národní technické muzeum: Hornictví. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/hornictvi>

⁹⁸Národní technické muzeum: Hutnictví. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/hutnictvi>

⁹⁹Národní technické muzeum: Chemie kolem nás. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/chemie-kolem-nas>

nachází vývoj fotografického zachycení pohybu, má návštěvník možnost sám tuto techniku vyzkoušet.¹⁰⁰

- **Měření času** – od nepaměti se člověk zabýval měřením času, při kterém zprvu používal jednoduchá zařízení, jako jsou sluneční, vodní, ohňové a přesýpací hodiny a jeho úsilí dále pokračovalo vytvořením mechanických kolečkových hodin a později začal při jejich konstrukci používat elektřinu až po elektroniku a nakonec použití atomových hodin. Vidíme zde rozvoj domácího hodinářství, jehož počátky sahají do období vlády Lucemburků. Důležitost času je zde návštěvníkům přiblížena prostřednictvím prostorové audiovizuální projekce.¹⁰¹
- **Tiskařství** - v životě společnosti sehrálo tiskařství velice důležitou roli. Zvláště v Čechách velice přispělo při vytváření novodobého národního sebevědomí. Jsou zde vystaveny tiskařské stroje a zařízení dokumentující vývoj tiskařství od vynálezu knihtisku až po současnost. Expozice je uspořádána tak, že návštěvník má pocit, jako by se ocitl v prostředí průmyslové tiskárny.¹⁰²
- **Expozice „Technika v domácnosti“** - tato expozice představuje osvobození člověka od těžké domácí práce, jakou bylo dříve například praní, žehlení, šití a úprava oděvů, příprava pokrmů atd. Expozice je řazena v opačném pořadí, protože začíná nejnovějšími pomocníky až po historicky nejstarší. Vedle historických dat jsou zde i exponáty, které dokumentují světový vývoj od poloviny 19. do konce 20. století.¹⁰³
- **Technika hrou** – tato výstava pod názvem „No pain no game“ – nejbolestivější výstava na světě poskytuje nejen zábavu, ale donutí se zamyslet nad vztahem lidí a současné techniky či hry.¹⁰⁴
- **Televizní studio** - díky zapůjčení televizní techniky od České televize, bylo vytvořeno toto studio. V těchto prostorách jsou pořádány workshopy, při kterých

---

¹⁰⁰Národní technické muzeum: Interkamera. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/interkamera>

¹⁰¹Národní technické muzeum: Měření času. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/mereni-casu>

¹⁰²Národní technické muzeum: Tiskařství. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/tiskarstvi>

¹⁰³Národní technické muzeum: Expozice "Technika v domácnosti". [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/technika-v-domacnosti>

¹⁰⁴Národní technické muzeum: Expozice "Technika hrou". [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/technika-hrou>

si návštěvník může vyzkoušet všechny práce prováděné v televizním studiu. Od práce kulisáka až po práci režiséra a reportéra.¹⁰⁵

- Mimo svojí činnost prováděnou v budově muzea, Národní technické muzeum dále spolupracuje s 10 dalšími muzei, kterými je Stálá expozice audiovizuálních médií v Jindřichově Hradci, Motocyklová expozice na hradě Kámen, Expozice umělecké litiny v Komárově u Hořovic, Muzeum Františka Křížíka v Plánici, Cukrovarnická expozice v Muzeu Dobruška, Expozice „Odkaz architekta a mecenáše Josefa Hlávky“ na zámku v Lužanech, Expozice času ve Šternberku, Moravské kartografické centrum Velké Opatovice, Železniční muzeum Českých drah v Lužné u Rakovníka a Muzeum městské hromadné dopravy v Praze – Střešovicích.¹⁰⁶

Poskytované služby návštěvníkům

- Muzeum je vybaveno bezbariérovým přístupem spolu s výtahem.
- Před budovou muzea se nachází placené parkoviště.
- Možnost zakoupení odborných publikací.
- Možnost zakoupení občerstvení v restauraci Café Muzeum.
- V muzeu se nachází šatna a WC s přebalovacím pultem.
- Muzeum poskytuje možnost krátkodobého pronájmu prostor vhodných pro společenské akce, jako konference a semináře, přednášky, workshopy, tiskové konference, firemní prezentace, filmování a fotografování.
- Muzeum pořádá přednášky, workshopy, komentované prohlídky, konference, semináře a speciální program pro školy.
- Výklad je poskytován v jazyce anglickém, německém a ruském.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.
- V prostorách muzea je možné zakoupit suvenýry.
- Knihovna poskytuje možnost hlubšího studia technických oborů.

---

¹⁰⁵Národní technické muzeum: Televizní studio. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/televizni-studio>

¹⁰⁶Národní technické muzeum: Virtuální prohlídky. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/expozice/virtualni-prohlidky>

- Za poplatek 100 Kč je možnost vytvořit si vlastní fotografie.
- V prostorách muzea je možnost uspořádat svatební obřad v jediném dnu v týdnu a to v pátek.

Otevírací doba a vstupné do Národního technického muzea

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Národního technického muzea jsou uvedeny v příloze C.

3.1.4 Letecké muzeum Kbely

Až do roku 1965 neexistovalo žádné specializované muzeum zabývající se historií československého letectví, přestože letectví bylo významnou součástí československého průmyslu. V Čechách bylo mnoho vynikajících konstruktérů letadel, jejichž modely dosahovaly světové úrovně. V Národním technickém muzeu se nacházelo jen několik exponátů, které nevystihovaly historický vývoj letectví na našem území. Na vznik muzea mělo velký vliv vytvoření Letecké historické společnosti, která začala se sběrem leteckých památek a prováděla jejich renovaci. Pro vznik tohoto muzea se zasloužil také časopis Letectví a kosmonautika v roce 1966 a významné vojenské osobnosti.

Následovalo hledání vhodných prostor pro tak rozsáhlou expozici. Po intenzivním hledání a díky pochopení armády byl nakonec vybrán hangár na letišti ve Kbelích, kde se postupně soustřeďovaly exponáty letadel. Muzeum bylo otevřeno výstavou uspořádanou v roce 1967.

Od 70. let přibývalo mnoho nových exponátů, které byly renovovány a s tím přibýval i počet pracovníků muzea. Každým rokem potom rostl počet vystavovaných exponátů. Největší zásluhu na dalším rozšíření muzea měl plukovník Jaroslav Janečka, který získal dostatečné prostředky pro získání dalších hangárů a jejich nutnou rekonstrukci. Historické hangáry z první republiky byly zrekonstruovány a umožnily tak výstavu historických letadel a v roce 1988 tak mohly být představeny veřejnosti.

Muzeum od roku 1990 prošlo složitými změnami, kdy bylo nejdříve zahlceno těžkou bojovou technikou, která byla později převezena do Lešan. Bylo nutné rekonstruovat staré hangáry, ve kterých se nacházely sbírky. Došlo k jejich rozřídění od nejstaršího

období letectví až po současnost. Vzhledem k tomu, že letecké muzeum vlastní 2 251 sbírkových předmětů, které se váží k letectví, kosmonautice, parašutismu a meteorologii, z nichž mnoho se nachází ve venkovních prostorách a je znehodnocováno povětrnostními vlivy, je snahou muzea získat nové kryté prostory. Postupně k tomu dochází.¹⁰⁷

Se svými 275 kusy vystavených letadel patří letecké muzeum Kbely k největším leteckým muzeím v Evropě.¹⁰⁸

Stálá expozice Leteckého muzea Kbely

V roce 1968 mělo muzeum jediný hangár a postupně se rozrostlo až na současných 5 hangárů se stálými expozicemi. Samotné hangáry jsou historickými stavbami, jedná se o typy Wagner a Pícha.

- **Hangár č. 1 - Československé letectvo 1918 - 1924** – tento hangár nese jméno po zakladateli Leteckého muzea Kbely plukovníka Jaroslava Janečky. Za záchranu tohoto historického prostoru získalo muzeum cenu Gloria musaealis v kategorii Muzejní počin roku 2003. Nejvýznamnějším exponátem je francouzský stíhací letoun SPAD VII z období 1. světové války a první vojenský letoun československé konstrukce Letov Š-2. Stejně tak je zde možné shlédnout ukázkou letecké dílny se svým vybavením a součásti letadel.¹⁰⁹
- **Hangár č. 2 - Československé letectvo 1925 – 1938** – druhý hangár byl pojmenovaný po spoluzakladateli a restaurátorovi Leteckého muzea Janu Sýkorovi. Vystavené exponáty dokumentují počátky československého letectví před 2. světovou válkou s nejznámější stíhačkou Avia B-534, prvním dopravním letounem Aero A-10 a vítězným letounem II. ročníku rychlostních závodů o cenu prezidenta republiky – Aero A-18C.¹¹⁰

---

¹⁰⁷Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Historie. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/historie-lm-kbely/>

¹⁰⁸Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/>

¹⁰⁹Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

¹¹⁰Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

- **Hangár č. 3 - Letectví 2. světové války** – tento hangár nese jméno generála Karla Janouška – generálního inspektora československého letectva ve Velké Británii. Expozici tvoří sovětské letouny jako Iljušin Il-2m3, kterému se říkalo Šturmovik, stíhací Lavočkin La-7, britské cvičné stroje De Havilland DH-82 Tiger Moth a Norduyn Harvard Mk.II. či francouzský cvičný Morane Saulnier MS-230. Vzácnými exponáty jsou také německý proudový letoun Messerschmitt Me 262B a německá řízená puma Fritz X.¹¹¹
- **Hangár č. 4 - Proudové letouny 1. generace** – po rekonstrukci tohoto hangáru, zde byly umístěny proudové letouny z dob 2. světové války a některé vytvořené po jejím skončení. Součástí expozice jsou letouny Avia S-92, britské stíhačky Gloster Meteor F Mk.8 a De Havilland Vampire FB Mk.6, sovětský stíhací Jakovlev Jak-17 a americký cvičný Lockheed T-33.¹¹²
- **Hangár č. 5 - Československé letectvo po roce 1945** – v hangáru jsou exponáty a mnoho dalších sbírkových předmětů, které dokumentují vývoj československého vojenského, dopravního a sportovního letectví po roce 1945. Mezi exponáty jsou zastoupeny stíhací letouny Avia S a CS 199, dopravní Aero C-3A, bitevní Avia B-33, Jak-23, řada migů počínaje MiGem 15 a 17 přes MiG-19 až po MiG-21 a MiG-23. Toto meziválečné období doplňují exponáty představující podíl Československa na kosmickém výzkumu zastoupené zde kabinou kosmické lodi Sojuz 28 se skafandrem československého kosmonauta Vladimíra Remka.¹¹³
- **Venkovní expoziční prostory** – pro své velké rozměry jsou některé letouny umístěné na venkovní ploše. Tato plocha je rozdělena na dvě části, kde v první jsou vystaveny dopravní a transportní letadla a vrtulníky dokumentující historii dopravního letectva Armády České republiky. Druhá část se věnuje bojovým letounům řady Mikojan-Gurjevič a Suchoj.¹¹⁴

¹¹¹Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

¹¹²Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

¹¹³Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

¹¹⁴Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

- **Létající exponáty** – v muzeu je také možnost shlédnout několik letadel a kluzáků přímo ve vzduchu - dvouplošník Aero C-104S, aerotaxi L-200 Morava, Zlíny Z-126 a akrobatický Z-226.¹¹⁵

Poskytované služby návštěvníkům

- Do muzea je zajištěn bezbariérový přístup a dále se zde nachází WC.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.
- Možnost shlédnout expozice s průvodcem v jazyce českém nebo anglickém.
- Nachází se zde dětské hřiště a je možné zakoupit občerstvení a suvenýry.
- Možnost fotografování a filmování pro soukromé účely.

Otevírací doba a vstupné do Leteckého muzea Kbely

Tabulka s otevírací dobou do Leteckého muzea Kbely je v příloze D. Vstup do muzea je zcela zdarma.¹¹⁶

---

¹¹⁵Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Expozice. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/expozice-lm-kbely/>

¹¹⁶Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/>

3.2 Galerie

Charakteristika je provedena u vybraných galerií, kterými jsou Galerie hlavního města Prahy, Národní galerie, Galerie Rudolfinum a Galerie Václava Špály.

Galerie hlavního města Prahy – nebylo možné vynechat tuto galerii, protože dokládá bohatou kulturu hlavního města. Její činnost je rozsáhlá, protože mimo to spravuje všechny umělecké předměty nacházející se nejen v interiéru, ale i v exteriéru na území hlavního města jako například sochy, kašny a pamětní desky.

Národní galerie – o výběru této galerie nebylo pochyb, už její samotný název národní vyjadřuje, jak velký význam je přikládán této galerii. Její sbírkový fond je tak rozsáhlý, že obsahuje díla od nejstaršího umění až po současnost.

Galerie Rudolfinum – i když tato galerie nemá vlastní sbírkový fond, je mezi milovníky umění známá častým pořádáním výstav a vydáváním katalogů a publikací. I její samotné umístění v budově Rudolfinu, sídla to české filharmonie umocňuje umělecký zážitek.

Galerie Václava Špály – tato galerie je významná svým umístěním v bývalém známém Vilímkově nakladatelství. Druhým důvodem jejího výběru byla sama osobnost Václava Špály, který se stal známým nejen u nás, ale i ve světě.

3.2.1 Galerie hlavního města Prahy

Galerie hlavního města Prahy založená 1. května 1963 shromažďuje, odborně ochraňuje, vědecky zpracovává a spravuje české umění 19. – 21. století.¹¹⁷

První podnět k založení pražské městské obrazárny dal Josef Mánes v 60. letech 19. století. Úkolem bylo seznamovat veřejnost s uměleckými díly a zároveň poskytovat podporu soudobým umělcům. Sbíрка se rozrůstala za přispění městské rady a také díky darům jednotlivců a institucí.

Na přelomu 19. a 20. století se sbírka rozrostla o velký soubor obrazů Jaroslava Čermáka a Václava Brožíka. Po osvobození Československa v roce 1918 a po dostavbě Městské knihovny byly v této knihovně, galerii vyhrazeny výstavní sály.

---

¹¹⁷Galerie hlavního města Prahy: O galerii. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/o-galerii/>

V roce 1928 získala galerie velkorysý dar od Alfonse Muchy, kterým byl cyklus monumentálních pláten nazvaný Slovánská epopej. Pravidelnost nákupů pro zamýšlenou galerii měl zajišťovat umělecký poradce sochař Ladislav Šaloun.

V období do 2. světové války se podařilo získat galerii díla významných umělců moderny 20. století jako například E. Filly, R. Kremličky, O. Kubína, J. Baucha, F. Muziky, J. Šímy, V. Špály, J. Štyrského, J. Zrzavého, plastiky O. Gutfreunda, J. Wagnera a dalších. Nákup děl pokračoval i ve druhé polovině 50. let.¹¹⁸

Pod správu galerie spadá i „*péče o fond pomníků, veřejných plastik, pamětních desek a kašen na pražských prostranstvích, včetně jejich restaurování a umístování nových. Odborní pracovníci galerie mají od počátku za cíl budovat sbírkový fond českého umění 19., 20. a 21. století a odborně jej představovat veřejnosti.*“¹¹⁹

Stejně tak je i správcem pozůstalosti Františka Bílka, který představoval v českém umění období symbolismu a také autora užitého umění, grafika, ilustrátora a náboženského myslitele.

Stálá expozice Galerie hlavního města Prahy

Tato galerie v současnosti spravuje zcela nebo z části 8 objektů, které jsou přístupné veřejnosti.

- ***Colloredo-Masfeldský palác na Starém městě*** – je významným představitelem pražské palácové architektury. Na jeho příkladu vidíme vývoj architektury vrcholného baroka s pozdějšími rokokovými prvky. Nachází se na jednom z nejvýznamnějších míst Prahy a to v blízkosti Karlova Mostu.¹²⁰
- ***Dům u Zlatého prstenu na Starém městě*** – vznikl sjednocením dvou samostatných domů a je představitelem středověkých staveb. Raně gotický sloh je zachován ve sklepech s původní valenou klenbou a také zachovalými fragmenty nástěnných maleb z konce 15. století.¹²¹

---

¹¹⁸Galerie hlavního města Prahy: Historie galerie. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/o-galerii/57-historie-galerie/>

¹¹⁹Galerie hlavního města Prahy: Vize galerie. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/o-galerii/vize-galerie/>

¹²⁰Galerie hlavního města Prahy: Colloredo-Mansfeldský palác. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/colloredo-mansfeldsky-palac/>

¹²¹Galerie hlavního města Prahy: Dům U Zlatého prstenu. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/dum-u-zlateho-prstenu/>

- ***Dům fotografie na Novém městě*** – na jeho založení se podílelo sdružení fotografů a jejich cílem bylo najít vhodné prostory pro pořádání výstav. V 90. letech byl založen jako nadace Pražský dům fotografie a od roku 2005 funguje jako obecně prospěšná společnost.¹²²
- ***Zámek Troja*** – zámecká architektura připomíná římské předměstské vily a měla být vzpomínkou na pobyty Václava Vojtěcha hraběte Šternberka v Itálii.¹²³
- ***Městská knihovna, 2. patro na Starém městě*** – budova Městské knihovny měla sloužit nejen jako knihovna, ale také jako výstavní, přednáškový a koncertní sál. Architektem této stavby byl František Roith.¹²⁴
- ***Dům u Kamenného zvonu na Starém městě*** – počátky tohoto domu z druhé poloviny 13. století dokumentují sklepy a přízemí jižního křídla.¹²⁵
- ***Dům Františka Bílka v Chýnově*** – je umístěn volně v přírodním prostředí a je zajímavý kombinací režného cihlového zdiva se dřevem.¹²⁶
- ***Bílkova Vila na Hradčanech*** – tato vila byla postavena dle vlastních plánů Františka Bílka v letech 1910 – 1911. Bílek jako sochař a grafik nejraději vytvářel celá prostředí, ve kterých se nacházela jeho díla.¹²⁷

Poskytované služby návštěvníkům

- Možnost občerstvit se v kavárnách, které jsou součástí objektů až na Dům U Zlatého prstenu, Bílkovu Vilu a Dům Fotografie.
- Všechny objekty jsou vybaveny bezbariérovým přístupem až na Dům U kamenného zvonu a Bílkovu Vilu.
- Nachází se zde WC a šatna.

¹²²Galerie hlavního města Prahy: Dům fotografie. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/dum-fotografie/>

¹²³Galerie hlavního města Prahy: Zámek Troja. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/zamek-troja/>

¹²⁴Galerie hlavního města Prahy: Městská knihovna 2. patro. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/mestska-knihovna-2-patro/>

¹²⁵Galerie hlavního města Prahy: Dům u Kamenného zvonu. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/dum-u-kamenneho-zvonu/>

¹²⁶Galerie hlavního města Prahy: Dům Františka Bílka v Chýnově. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/dum-frantiska-bilka-v-chynove/>

¹²⁷Galerie hlavního města Prahy: Bílkova vila. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/bilkova-vila/>

- Možnost navštívit knihkupectví a čítárnu.
- Galerie poskytuje doprovodné programy a komentované prohlídky.
- Výklad je poskytován v jazyce anglickém, německém a ruském.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.

Otevírací doba a vstupné do Galerie hlavního města Prahy

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Galerie hlavního města Prahy jsou uvedeny v příloze E.

3.2.2 Národní galerie

V roce 1796 se skupina vlastenecky smýšlejících českých šlechticů a měšťanů rozhodla zpřístupnit umění veřejnosti a tak pozvednout její vlastenecké a umělecké cítění. Skupina pod názvem Společnost vlasteneckých přátel umění založila v Praze Akademii umění a veřejně přístupnou Obrazárnu, která se stala základem pro budoucí Národní galerii. Roku 1902 se rozšířila o Moderní galerii Království českého, která začala budovat základní kolekci českého umění 20. století.

V roce 1918 se Obrazárna Společnosti vlasteneckých přátel umění stala ústřední uměleckou sbírkou nového státu. V roce 1919 se vedení ujal Vincenc Kramář, který z ní v krátké době vytvořil moderní, odborně vedenou galerii. V době okupace se staly jejím majetkem i fondy zrušené Moderní galerie.¹²⁸

„Národní galerie v Praze je výzkumnou organizací, jejímž hlavním účelem je provádět základní i aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím vědeckých publikací, výstav, výukových programů, metodik, příp. převodem technologií.“¹²⁹

Národní galerie se stala významem i rozsahem svých sbírek vrcholnou muzejní institucí v oblasti výtvarného umění v České republice.¹³⁰

¹²⁸Národní galerie: O NG v Praze. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/historie-ng-v-praze>

¹²⁹Národní galerie: O NG v Praze. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/historie-ng-v-praze>

¹³⁰KOTALÍK, Jiří. *Národní galerie v Praze: Díl I.* Praha: Odeon, 1984, s. 7.

Během své existence naplňovala a naplňuje původní myšlenku, kterou bylo zpřístupnění umění veřejnosti a pozvednout její vlastenecké a umělecké cítění.

„*Národní galerie v Praze v souladu se zákonem č. 148/1949 Sb. o Národní galerii v Praze shromažďuje, eviduje, trvale uchovává, odborně zpracovává a zpřístupňuje veřejnosti díla malířská, sochařská a grafická a díla z oblasti tzv. nových médií domácího i cizího umění a vědecky o nich bádá; je muzeem ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.*“¹³¹

Stálá expozice Národní galerie

- ***Klášter sv. Anežky české na Starém městě - Středověké umění v Čechách a střední Evropě*** – ve druhém patře se nachází více než 200 exponátů z malířství, sochařství a uměleckého řemesla vytvořených v průběhu tří staletí. Tyto exponáty jsou úzce spjaté s českými zeměmi. Vedle nich jsou zde i díla H. Pleydenwurff, A. Altdorfer, H. Hesse, L. Cranach st., atd. představující středoevropské regiony. V přízemí se nachází sochařská díla českého středověkého umění 13. – 15. století.¹³²
- ***Salmovský palác na Hradčanském náměstí - Umění 19. století od klasicismu k romantismu*** – tato expozice představuje vybraná díla malby a plastiky prvních dvou třetin 19. století. Jsou zde představeny nejvýznamnější díla z fondu Národní galerie, rozšířenou o zápůjčky vztahující se k tomuto období. Vedle děl našich významných umělců zde jsou představena i díla rakouského a německého umění. Z českých umělců to je František Tkadlík, Antonín Machek, Josef Navrátil a kolekce rodiny Mánesů v čele s pracemi Josefovými. Pražská Akademie je zde zastoupena díly Adolfa Kosárka a jeho žáků. Přízemní prostory paláce jsou určeny k pořádání výstav.¹³³
- ***Šternberský palác na Hradčanském náměstí - Evropské umění od antiky do závěru baroka*** – jsou zde vystavena nejstarší díla antického Řecka a Říma, dále kolekce italského umění 14. – 16. století z oblasti Středomoří a východní Evropy.

---

¹³¹Národní galerie: O NG v Praze. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/historie-ng-v-praze>

¹³²Národní galerie v Praze: Expozice - Klášter sv. Anežky české. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekt-detail/klaster-sv-anezky-ceske/>

¹³³Národní galerie v Praze: Expozice - Salmovský palác. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekt-detail/salmovsky-palac/>

Ve druhém patře se nachází díla italských, španělských, francouzských a nizozemských mistrů 16. – 18. století, kterými jsou například Tintoretto, El Greco, Goya, Rubens a van Dyck. Mezi nimi nejvíce vyniká kolekce holandských mistrů v čele s dílem Rembrandta a van Goyenova. V přízemí jsou vystavena díla německého a rakouského umění 16. – 18. století, mezi kterými se nachází nejslavnější obraz nesoucí název Růžencova slavnost od Albrechta Dürera.¹³⁴

- ***Schwarzenberský palác na Hradčanském náměstí - Baroko v Čechách*** – vystavené obrazy jsou díly nejvýznamnějších umělců z období pozdní renesance do konce 18. století, jejichž autory jsou Karel Škréta a Petr Brandl. Vystavení portrétů Petra Brandla a Jana Kupeckého má navodit atmosféru šlechtických obrazáren. V suterénu paláce za přispění Uměleckoprůmyslového musea je vystaveno umělecké řemeslo středoevropského kulturního prostoru od manýrismu přelomu 16. a 17. století až po klasicismus. V podkroví paláce je umístěna expozice historických zbraní z 15. až 19. století.¹³⁵
- ***Palác Kinských na Staroměstském náměstí - Umění Asie / Umění Starověku*** – vystavené exponáty zde představují umělecká díla starověkých kultur předního východu s nejvíce zastoupenými ukázkami antické tvorby, které daly základ pozdějšímu umění Evropy. Největší část expozice se zabývá uměleckou tvorbou Řeků od dob železné do helénismu a uměním Etrusků a Římanů.¹³⁶
- ***Veletržní palác v Holešovicích - Umění 20. a 21. století*** – pokud chceme sledovat vývoj českého moderního umění, je dobré začít prohlídku galerie od **4. patra**, ve kterém jsou díla Josefa Mánese, Josefa Navrátila a Karla Purkyně, kteří jsou předchůdci rodícího se českého moderního umění, jejímiž představiteli byli Antonín Slavíček, Antonín Hudeček, Jan Preisler a Max Švabinský. Soubor rozsáhlých děl Františka Kupky patří k nejvýznamnější části stálé expozice.

Ve **třetím patře** je expozice avantgardy 1. třetiny 20. století představitelů tzv. generace Osmy a Skupiny výtvarných umělců. Nejznámější z nich jsou představitelé kubismu jako Emill Filla, Bohumil Kubišta, Antonín Procházka, Otakar Kubína

---

¹³⁴Národní galerie v Praze: Expozice - Šternberský palác. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekt-detail/sternbersky-palac/>

¹³⁵Národní galerie v Praze: Expozice - Schwarzenberský palác. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekt-detail/schwarzenbersky-palac/>

¹³⁶Národní galerie v Praze: Expozice - Palác Kinských. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekt-detail/palac-kinskych/>

a Otto Gutfreunda. V letech první světové války vznikala díla skupiny Tvrdošíjní, ke které patřili Jan Zrzavý, Václav Špála, Josef Čapek a Rudolf Kremlíčka.

Ve *druhém patře* je představeno nejmodernější umění surrealismu a abstrakce. V *prvním patře* jsou představena díla umělců 20. a 21. století od rakouských, německých, ruských, německo-českých a španělských umělců¹³⁷ a dále jsou tyto prostory spolu s *přízemím* určeny především k pořádání krátkodobých výstav.

- Mimo zmíněné stálé expozice, galerie spravuje výstavní prostory jako je Konírna paláce Kinských, Valdštejnská jízdárna, Zámek Fryštát, Zámek Žďár nad Sázavou a Clam-Gallasův palác.¹³⁸

Poskytované služby návštěvníkům

- Galerie je vybavena bezbariérovým přístupem, šatnou a WC.
- Galerie poskytuje programy s výtvarným ateliérem.
- V internetovém obchodě je možné zakoupit odborné publikace.
- Galerie poskytuje doprovodné programy a komentované prohlídky.
- Výklad je poskytován v jazyce anglickém, německém a ruském.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.

Otevírací doba a vstupné do Národní galerie

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Národní galerie jsou uvedeny v příloze F.

---

¹³⁷Národní galerie v Praze: Expozice - Veletržní palác. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekt-detail/veletrzni-palac/>

¹³⁸Národní galerie v Praze: Expozice - Výstavní prostory. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekty>

3.2.3 Galerie Rudolfinum

Galerie Rudolfinum a také Česká filharmonie je státní instituce řízená a financovaná Ministerstvem kultury České republiky. Obě instituce sídlí v historické budově pražského Rudolfinu postavené v roce 1884 architekty Národního divadla Josefem Zítkem a Josefem Schulzem.

Sousedí s tak významnými institucemi, kterými jsou Uměleckoprůmyslové museum, Filosofická fakulta University Karlovy a Vysoká škola uměleckoprůmyslová a blízkost Starého města a Malé strany činí Rudolfinum a ostatní instituce přirozeným kulturním centrem Prahy.

Svou činnost Galerie Rudolfinum zahájila v lednu 1994. Věnuje se současnému výtvarnému umění s občasnými pohledy do minulosti. Galerii je vlastně jedinečnou výstavní síní, která se stává otevřeným komunikačním prostorem. Do její činnosti spadá vydávání katalogů a publikací, organizování přednášek, seminářů a četných doprovodných programů, hudebních a filmových přehlídek. Velice důležitou je i činnost edukativní. Spojením výtvarného umění s hudbou vzniká příležitost jedinečných kulturních okamžiků.¹³⁹

K rozvíjení tradice budovy Rudolfinu jako koncertní síně a galerie přispívá provozováním koncertních, výstavních, vzdělávacích a výchovných činností spolu s galerií i Česká Filharmonie. Za 170 let své existence se stala nejvýznamnějším českým symfonickým orchestrem a již před 1. světovou válkou si vybuodovala jméno na evropských scénách. Díky své tradici a úspěchům se stala jedním ze symbolů české kultury.

Stojí za zmínku uvést některá jména významných českých i světových umělců, kteří stanuli před českou filharmonií. Jedním z prvních byl Antonín Dvořák, dále pak Václav Talich, Rafael Kubelík, Karel Ančerl, Václav Neumann, Vladimír Askhkenazy, Zdeněk Mácal a současný dirigent Jiří Bělohlávek. Vedle těchto známých dirigentů to bylo mnoho vynikajících sólových houslistů, klavíristů a mnoha jiných hudebníků.¹⁴⁰

Galerie Rudolfinum nemá vlastní sbírky, ale věnuje se výstavní činnosti.

---

¹³⁹Galerie Rudolfinum: O Galerii. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerierudolfinum.cz/cs/page/galerie-rudolfinum>

¹⁴⁰Galerie Rudolfinum: Česká filharmonie. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerierudolfinum.cz/cs/page/ceska-filharmonie>

Poskytované služby návštěvníkům

- Galerie je vybavena bezbariérovým přístupem a nachází se zde kavárna a WC.
- Před budovou se nachází 3 parkovací místa a dále je možnost parkovat v podzemních garážích poblíž.
- Galerie poskytuje doprovodné programy a komentované prohlídky.
- Možnost zakoupit publikace v galerijním obchodě.
- Výklad je poskytován v jazyce anglickém, německém a ruském.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.

Otevírací doba a vstupné do Galerie Rudolfinum

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Galerie Rudolfinum jsou uvedeny v příloze G.

3.2.4 Galerie Václava Špály

Znamé Vilímkovo nakladatelství na Národní třídě v Praze se v roce 1957 změnilo na galerii pojmenovanou po významném českém malíři, grafikovi a ilustrátorovi Václavu Špálovi, který se řadí mezi světově proslulé české autory, jakými byli například Jan Štursa, František Tichý, Max Švabinský, Jiří Trnka, Karel Svoboda a Josef Mařatka.

Největší rozkvět zaznamenal za pětiletého působení Jindřicha Chalupického v letech 1965 až 1970. Proto také nejvýznamnější ocenění jakého může umělec dosáhnout, nese jméno Cena Jindřicha Chalupického¹⁴¹. V době normalizace v 70. a 80. letech je Chalupický odstraněn z veřejného života. Galerie vystavovala umění přijatelné pro tehdejší politický režim. Když se v 90. letech ujal vedení galerie Jaroslav Krbůška,

---

¹⁴¹ Cena Jindřicha Chalupického je prestižní cena, která je udělována mladým výtvarným umělcům, kteří musí být čeští občané do 35 let. Cena je udělována nezávislou porotou a je spravována a organizována občanským sdružením Společnosti Jindřicha Chalupického. Vítěz, který cenu obdrží, získá finanční odměnu 50 tisíc Kč a dále 100 tisíc Kč pro realizaci své výstavy či katalogu a šestitýdenní stipendijní pobyt v New Yorku.

vrátila se galerie do povědomí představující současné české umění a v těchto letech byla poprvé udělena Cena Jindřicha Chalupeckého.

Od roku 2002 několikrát galerie změnila vedení a teprve až v roce 2010 po výběrovém řízení se provozovatelem této galerie na dobu 10 let stala společnost PPF Art. V současnosti galerie představuje díla žijících profesionálních českých autorů patřících v malbě, fotografii a sochařství k těm nejvýznamnějším.¹⁴² Galerie Václava Špály nemá stálou expozici, ale pravidelně se zde střídá malba, fotografie a plastiky současných žijících umělců.

Poskytované služby návštěvníkům

- Galerie je vybavena bezbariérovým přístupem.
- Galerie poskytuje doprovodné programy a komentované prohlídky.
- Výklad je poskytován v jazyce anglickém, německém a ruském.
- Možnost zakoupit publikace v galerijním obchodě.
- Popisky děl jsou v jazyce českém a anglickém.

Otevírací doba a vstupné do Galerie Václava Špály

Tabulky s otevírací dobou a výší vstupného pro různé cílové skupiny do Galerie Václava Špály jsou uvedeny v příloze H.

3.3 Shrnutí

Tato kapitola dokládá bohatou historii těchto institucí, z nichž některé měly význam nejen z uměleckého hlediska, ale měly velký význam i v historii České republiky, kdy například Národní muzeum sehrálo důležitou roli v době Národního obrození. Ve sbírkách těchto institucí se nachází mnoho významných děl a předmětů umělců a vynálezců známých v celém světě. V současné době, kdy návštěvník dlouhé hodiny věnuje pozornost prohlídce vystavených děl, je nutné mu v těchto institucích poskytnout komplexní služby, kde může najít odpočinek a zamyslet se nad exponáty.

---

¹⁴²Galerie Václava Špály: O Galerii. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerievaclavaspaly.cz/cz/o-atelieru.html>

4 SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI MUZEI A GALERIEMI

V poslední době dochází k větší mobilitě kulturních statků na národní a mezinárodní úrovni a tato aktivita je nejen důležitou součástí výstavních aktivit, ale zároveň přispívá k rozvoji turismu a ekonomiky a stejně tak je to i nástroj vzdělávání. V mnoha případech je i účinným nástrojem diplomacie.

Jak už bylo zmíněno v kapitole č. 2 – Vzájemný vztah kultury a umění na cestovní ruch, tak cestovní ruch úzce souvisí s kulturou a uměním a to díky kulturně-poznávacímu turismu, turismu se vzdělávacími motivy a rekreačně (relaxačnímu) turismu a tím dochází k rozvoji turismu díky těmto institucím, které turisté navštěvují za poznáním dosud pro ně neznámého sbírkového fondu. Příkladem může být výstava Moneta ve vídeňském Belvederu, kde tato díla pocházela především z muzeí ve Francii a USA.¹⁴³ Výstava děl od tak známého francouzského impresionistického malíře a grafika přilákala mnoho zahraničních turistů.

K rozvoji ekonomiky přispívá tím, že návštěva těchto institucí není přínosem jen pro ně samotné, ale i pro související služby, kterými jsou například ubytovací služby, stravovací služby a dopravní služby.

Dále velmi významným přínosem je oblast vzdělávání a to nejen široké veřejnosti, ale i přínos v oblasti vědecké a výzkumné.

V rámci těchto mezinárodních spoluprací se nejčastěji jedná o zapůjčení jednotlivých exponátů, nebo celých sbírkových souborů anebo může docházet i k součinnosti na různých projektech. Instituce často společně pracují na badatelské a výzkumné činnosti.

Spolupráce je ovlivněna řadou faktorů, kterým může být známý spor mezi Českou republikou a společností Diag Human, kdy na základě tohoto sporu vznikla imunita proti zabavení. Dále pak samotné pojištění týkající se zapůjčení sbírkových předmětů a vývozní povolení. Více o těchto faktorech bude popsáno níže.

---

¹⁴³Novinky: Kultura. [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/kultura/354458-videnske-vystavni-nadilce-muze-konkurovat-jen-pariz.html>

4.1 Příklady zahraniční spolupráce

O jaký druh spolupráce dochází mezi českými a zahraničními muzei a galeriemi bude ukázáno na příkladech našich největších a nejvýznamnějších institucí, mezi které se řadí Národní galerie, Galerie hlavního města Prahy a Národní technické muzeum.

Národní galerie

V roce 2013 tato galerie zapůjčila celkem 1845 sbírkových předmětů. Do zahraničí bylo zapůjčeno 139 sbírkových předmětů, které se týkaly čtrnácti výstavních projektů.¹⁴⁴ Nejvýznamnějších výstav, kterých se Národní galerie zapůjčením svých uměleckých děl účastnila, byly výstavy „*Frans Hals in his Time ve Frans Hals Museum v Haarlemu, Henri Matisse and the Fauves v Albertina Museum ve Vídni, Albrecht Dürer: His Art in the Context of his Time ve Städel Museum ve Frankfurtu nad Mohanem, retrospektiva Georges Braque v Grand Palais v Paříži či Avant Garde at War a Florence!*, obě poslední jmenované výstavy v *Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland v Bonnu*.“¹⁴⁵ Tyto údaje dokazují rozšířenou spolupráci se zahraničními institucemi.

Dalším příkladem může být v těchto dnech chystaná výstava „Ruské avantgardy, 1915 – 2015“, která se bude konat na jaře 2015 ve Veletržním paláci Národní galerie a Galerie hlavního města Prahy. Bude vystaveno sto nejdůležitějších děl ruského výtvarného umění dvacátého století týkající se posledních pohnutých kulturních dějin Ruska, od klasické avantgardy po současnost, které se dosud v Česku ani jinde ve světě neobjevily. Moskevské muzeum moderního umění (MMOMA)¹⁴⁶ je při této akci hlavním partnerem Národní galerie.¹⁴⁷

---

¹⁴⁴Národní galerie v Praze: výroční zpráva. ISSN 1213-7081. Str. 58

¹⁴⁵Národní galerie v Praze: výroční zpráva. ISSN 1213-7081. Str. 58

¹⁴⁶Moscow Museum of Modern Art – Moskevské muzeum moderního umění je první státní muzeum v Rusku, zaměřené svou činností výhradně na umění 20. a 21. století.

¹⁴⁷Česká televize: Kultura. [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/259670-vystava-ktera-nema-obdoby-ng-predstavi-ruske-avantgardy/>

Galerie hlavního města Prahy

Tato galerie během roku 2013 zapůjčila 3 umělecká díla a byly vytvořeny 2 smlouvy o výpůjčce.¹⁴⁸ V roce 2017 plánuje přesunout na dobu 3 měsíců Slovankou epopej¹⁴⁹ do Tokia, kde proběhne ve spolupráci s NHK¹⁵⁰ první zahraniční expozice kompletního cyklu. Jak bylo uvedeno u Národní galerie tak i tato galerie spolupracuje na chystané výstavě s názvem „Ruské avantgardy, 1915 – 2015“ s Moskevským muzeem moderního umění.

Národní technické muzeum

V květnu roku 2012 zapůjčilo toto muzeum na dobu 11 měsíců sbírkové předměty z oddělení elektroniky, informatiky a akustiky na výstavu Anständig gehandelt - Widerstand und Volksgemeinschaft 1933 - 1945 do Haus der Geschichte Baden ve Stuttgartu.¹⁵¹ V roce 2013 vypůjčilo pak ze svých sbírkových předmětů z oddělení architektury a stavitelství dílo Cubisti na výstavu Cubismo do Complesso del Vittoriano v italském Římě.¹⁵²

Toto muzeum se nepodílí na zahraniční spolupráci jen v oblasti zapůjčení svého sbírkového fondu, ale v roce 2013 začalo spolupracovat na projektu zvaném Daguerrobase za podpory Evropské komise, která hradí 80% nákladů a zbylých 20% si hradí muzeum ze svého rozpočtu. Hlavním koordinátorem činnosti je FotoMuseum Provincie Antwerpen. V projektu je zapojeno 17 evropských institucí představujících muzea, restaurátorská a digitalizační pracoviště z celé Evropy. Tento projekt má vytvořit seznam co největšího počtu daguerrotypií, jejich fotodokumentace a tak umožnit zpřístupnění získaných dat pro badatele, kurátory, ale i kulturní veřejnost pomocí webových portálů.¹⁵³

---

¹⁴⁸ *Výroční zpráva 2013: Galerie hlavního města Prahy*. Praha: Galerie hlavního města Prahy, 2013, 7 s.

¹⁴⁹ Slovanská epopej představuje cyklus dvaceti velkoformátových obrazů, kde Alfons Mucha shrnul dějiny Čechů a dalších slovanských národů.

¹⁵⁰ NHK (Nippon Hoso Kyokai) je první poválečnou televizní stanicí vzniklou v Japonsku, která zahájila vysílání v roce 1953.

¹⁵¹ *Výroční zpráva 2012: Národní technické muzeum*. Praha: Národní technické muzeum, 2012, 40 s.

¹⁵² *Výroční zpráva 2013: Národní technické muzeum*. Praha: Národní technické muzeum, 2013, 47 s.

¹⁵³ *Výroční zpráva 2013: Národní technické muzeum*. Praha: Národní technické muzeum, 2013, 28 s.

4.2 Faktory ovlivňující spolupráci

Příkladem, který ovlivnil mezinárodní spolupráci těchto institucí, byl spor mezi Českou republikou a společností Diag Human, kdy v roce 2011 došlo k dočasnému zabavení 2 uměleckých děl Národní galerie v Praze a 1 uměleckého díla Moravské galerie v Brně, které byly vystavovány na výstavě Dynamics v Österreichische galerii Belvedere ve Vídni. Tím začalo stahování zapůjčených uměleckých děl a k rušení uzavřených smluv. Mezinárodní spolupráce tak byla omezena.¹⁵⁴

Východiskem z této situace se stala imunita proti zabavení – „immunity from seizure“. Jedná se o „Právní záruku, že předmět kulturní hodnoty dočasně zapůjčený jedním státem, bude po dobu výpůjčky chráněn proti jakékoli formě zabavení.“¹⁵⁵ „V zásadě je imunita proti zabavení přiznávána předmětům kulturní hodnoty jako preventivní ochrana zapůjčených předmětů proti jejich zneužití jako „rukojmích“ v obchodních sporech či sporech o určení vlastnictví. Imunita proti zabavení také může sloužit jako prostředek k přesvědčení váhajících půjčitelů k tomu, aby předmět dočasně zapůjčili do zahraničí.“¹⁵⁶

Problémy mohou nastat, pokud má být umělecké dílo vystavováno v zemi, které je založeno na zcela jiném právním základě než právo evropské či americké. Příkladem je komplikované jednání odboru registru a metodického centra Národní galerie, která zajišťovala smlouvu pro výstavu s názvem Memory of a Landscape I've Never Seen. Czech Art 1905–1939 z kolekce Národní galerie v Praze v National Museum of Contemporary Art v Soulu, kdy jednání o zajištění imunity proti zabavení bylo podle korejského práva.¹⁵⁷

---

¹⁵⁴NĚMCOVÁ, Magda. NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE. *Mobilita sbírek: metodika přednášky*. Praha. Dostupné z: <http://projekt-opvk.cz/wp-content/uploads/m2a-nemcova-metodika.pdf>

¹⁵⁵Tento popis pochází z Akčního plánu pro Evropskou podporu mobility muzejních sbírek a výpůjčních standardů z roku 2006.

¹⁵⁶WOUDEMBERG, Nout van. *State immunity and cultural objects on loan*. Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2012, xiv, 491 p. ISBN 9789004217027. Strana 3

¹⁵⁷Národní galerie v Praze: výroční zpráva. ISSN 1213-7081. 59 s.

Vypůjčené sbírkové předměty je nutné chránit před krádeží, nebo přírodní katastrofou. Proto musí být pojištěny, kdy výše je dána kvalitou uměleckého díla. Výhodou komerčního pojištění je, že je poskytnuto okamžitě, ale dosahuje astronomické výše. Vzhledem k tomu, že se jedná o kvalitně uložená umělecká díla, kdy je zaručena vysoká úroveň klimatických a bezpečnostních podmínek a ke škodám na těchto dílech dochází zcela výjimečně, tak proto vznikl institut „státní záruky“. V tomto případě země v souvislosti se zapůjčením sbírkového předmětu převezme závazek uhradit případnou ztrátu či škodu ze státního rozpočtu. Bez této záruky by se nemohla řada výstav uskutečnit. Jako příklad lze uvést výstavu Leonarda da Vinci v Národní galerii v Londýně, kdy výše pojištění byla miliardová.¹⁵⁸

Výši nákladů na pojištění lze ovlivnit výběrem ověřeného, profesionálního přepravce, se zabezpečeným kurýrním doprovodem, dostatečně kvalitního obalového materiálu a zajištění, že během transportu a doby výstavy nedojde ke snížení standardů, jak klimatických tak bezpečnostních.

4.3 Shrnutí

K mezinárodní spolupráci těchto institucí dochází při vzájemném uspořádání výstav, zápůjčkách jednotlivých uměleckých děl, spolupráci na různých projektech a výzkumné a badatelské činnosti. Všechny tyto činnosti přispívají k rozvoji turismu, ekonomiky a současně se stávají nástrojem vzdělávání širokých vrstev obyvatelstva. Aby nedošlo k narušení této součinnosti, existují dokumenty zabezpečující mezinárodní výstavní činnost, mezi ně patří například „imunita proti zabavení“, která byla vytvořena na základě sporu mezi společnostmi Diag Human a Českou republikou. Vzhledem k tomu, že náklady týkající se komerčního pojištění při zajištění výstavních činností v zahraničí dosahují enormní výše, vznikl institut „státní záruky“.

---

¹⁵⁸ NĚMCOVÁ, Magda. NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE. *Mobilita sbírek: metodika přednášky*. Praha. Dostupné z: <http://projekt-opvk.cz/wp-content/uploads/m2a-nemcova-metodika.pdf>

5 SWOT ANALÝZA MUZEÍ A GALERIÍ

Před zpracováním této kapitoly je nejdříve vhodné vysvětlit si význam a použití SWOT analýzy. Po získání informací o činnosti dané instituce se k jejich vyhodnocení nejčastěji použije SWOT analýza, která „je založena na výčtu a váze 4 základních faktorů ovlivňujících analyzovaný jev. SWOT analýza znamená zjištění, uspořádání a vyhodnocení následujících faktorů“¹⁵⁹, kterými jsou Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti a Threats – ohrožení (hrozby nebo rizika). Tato metoda je základní pomůckou marketingových útvarů a provádí se jak u analýzy vlastní firmy, tak pro posuzování a hodnocení jednotlivých zákazníků nebo konkurenčních firem.¹⁶⁰

V následující tabulce je vidět SWOT analýza neboli analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb:

Tabulka 1: SWOT analýza

<p>Silné stránky (Strengths)</p> <p>zde se zaznamenávají skutečnosti, které přinášejí výhody jak zákazníkům, tak firmě</p>	<p>Slabé stránky (Weaknesses)</p> <p>zde se zaznamenávají ty věci, které firma nedělá dobře, nebo ty, ve kterých si ostatní firmy vedou lépe</p>
<p>Příležitosti (Opportunities)</p> <p>zde se zaznamenávají ty skutečnosti, které mohou zvýšit poptávku nebo mohou lépe uspokojit zákazníky a přinést firmě úspěch</p>	<p>Hrozby (Threats)</p> <p>zde se zaznamenávají ty skutečnosti, trendy, události, které mohou snížit poptávku, nebo zapříčinit nespokojenost zákazníků</p>

Zdroj: JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing: strategie a trendy*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 129. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4670-8.

V této kapitole je provedena SWOT analýza Leteckého muzea Kbely, Galerie hlavního města Prahy a celková SWOT analýza muzeí a galerií v rámci Prahy.

¹⁵⁹HALINA KOTÍKOVÁ, Jaroslav Zlámal. *Základy marketingu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, s. 34. ISBN 8024414899.

¹⁶⁰HALINA KOTÍKOVÁ, Jaroslav Zlámal. *Základy marketingu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, s. 35. ISBN 8024414899.

5.1 SWOT analýza Leteckého muzea Kbely

Letecké muzeum Kbely bylo pro SWOT analýzu vybráno z důvodu, že nabízí více slabých stránek a příležitostí, které již vyplynuly ze zpracování charakteristiky a z osobní návštěvy daného muzea v porovnání s ostatními výše zmíněnými institucemi.

Po získání veškerých informací týkajících se Leteckého muzea Kbely byly zjištěny následující silné a slabé stránky:

Tabulka 2: Silné a slabé stránky Leteckého muzea Kbely

SILNÉ STRÁNKY (S. – Strengths)	SLABÉ STRÁNKY (W. – Weaknesses)
Jedinečné a největší letecké muzeum v České republice a Evropě.	Budovy a výstavní prostory – hangáry.
Rozsáhlá a stálá expozice.	Příliš hlučné okolní prostředí.
Vzdělávací funkce - přispívá ke vzdělávání občanů.	V okolí se nenachází žádné jiné významné historické či kulturní zařízení.
Vynikající, jednoduché, dobové a prostorové uspořádání výstavy.	Horší dostupnost z centra – jak pěší, tak i komplikovanější spojení MHD.
Přirozený historicko-vojenský objekt.	Nemá vlastní webové stránky (spadá pod Vojenský historický ústav Praha).
Patří do souboru Vojenského historického ústavu Praha, které je muzejní, vědeckovýzkumné a knihovní zařízení Ministerstva obrany České republiky. ¹⁶¹	Návštěvnické zázemí je pod úrovní standardů EU (WC, odpočinkové prostory, občerstvení)
Doplňuje turistickou nabídku výjimečnou expoziční výstavní činností.	Otevřeno pouze 6 dnů v týdnu.
Zaměstnanci a organizační struktura muzea.	Menší nabídka doplňkových programů a aktivit.
Vstupné zdarma.	
Možnost zakoupení suvenýrů a občerstvení.	
Popisky exponátů a prohlídky s průvodcem.	

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

¹⁶¹Vojenský historický ústav Praha: Základní informace. [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/zakladni-informace-o-vhu-praha/>

Dále pak následující příležitosti a hrozby:

Tabulka 3: Příležitosti a hrozby Leteckého muzea Kbely

PŘÍLEŽITOSTI (O. – Opportunities)	HROZBY (T. – Threats)
Zakrytí venkovních exponátů – nové kryté prostory.	Nekryté exponáty, u kterých dochází ke korozi.
Zavedení vstupného (minimálního).	Sezonní provoz – pouze letní sezona.
Prodloužení návštěvnické sezóny.	Finance a pojištění – vystavovaných exponátů.
Založení vlastních webových stránek.	Téměř nulová reklama.
Založení vlastního e-shopu – modely letadel.	
Kvalitnější restaurační a kavárenské zařízení.	
Zavedení samostatné autobusové linky od metra C - Letňany.	
Možnost pořádání většího množství akcí během roku.	
Otevírací dobu prodloužit na 7 dní v týdnu.	
Vzrůstající zájem veřejnosti o letectví, kosmonautiku, parašutismus a meteorologii.	
Spolupráce s ostatními muzei (například Národní technické muzeum).	
Rozšíření reklamy na veřejných prostranstvích.	

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Po zjištění silných a slabých stránek je vidět, že největší předností tohoto muzea je, že je největší a jedinečné letecké muzeum nejen v České republice, ale i v Evropě. To mu také zajišťuje silné postavení na trhu, a proto se zatím nemusí tak obávat konkurence, jako podobná muzea s touto tematikou. Jedinečnosti přispívá celkové dobové uspořádání muzea, kvalita a množství vystavených exponátů. Pro návštěvníky je zajímavé i v tom, že prohlídka muzea je zcela zdarma.

Handicapem tohoto muzea je velikost exponátů a tím i plochy potřebné pro jejich instalaci a proto je nemožné toto muzeum umístit na hlavní turistické trasy hlavního města. Z jiného pohledu tento nedostatek nahrazuje atmosféra místa, kde se letiště nachází díky blízkosti vojenských kasáren, kde je ubytován personál obsluhující vojenské letiště Kbely, které přiléhá k samotnému muzeu a zdá se tak být součástí

tohoto muzea. Zatím uspořádání sbírek kazí dosud nezakryté největší exponáty, které tak vystaveny vlivům počasí ztrácí svou hodnotu korozí.

Po vyhodnocení příležitostí se ukázalo, že se muzeu naskýtají další možnosti, jak se stát silnějším na trhu a přilákat ještě více návštěvníků. V první řadě by se mělo jednat hlavně o zakrytí venkovních exponátů, které mají vysokou historickou hodnotu a tím podtrhují výjimečnost muzea. Dále by to mělo být zavedení vlastních webových stránek, které by určitě pomohli propagaci muzea a součástí by mohl být vlastní e-shop. Pořádání více akcí, by přispělo jak propagaci, tak i zvýšení návštěvnosti. V úvahu by také připadalo zvýšení počtu návštěvních dnů o 1 den a stejně tak i prodloužení návštěvnické sezony. Zavedením alespoň minimálního vstupného by pomohlo v hospodaření muzea, kdy by se mu rozšířily možnosti, jak třeba v lepší propagaci, tak i v zavedení nových produktů, kdy příklady nových produktů budou uvedeny v kapitole č. 7 – Vlastní návrhy a doporučení. Zkvalitnění návštěvnického zážití by zvýšilo zájem veřejnosti a návštěvníkům zpříjemnilo čas strávený v muzeu.

Velkou hrozbou pro muzeum jsou již několikrát zmíněné nekryté exponáty. Snahou muzea je zakrýt tyto exponáty, kdy postupně k tomu dochází, ale k dokončení této akce chybí jako vždy dostatek finančních prostředků, které jsou nutné jak na provoz, tak i na pojištění vystavovaných exponátů, propagaci a provádění restaurátorských prací na exponátech.

5.2 SWOT analýza Galerie hlavního města Prahy

Galerie hlavního města Prahy byla pro SWOT analýzu vybrána z důvodu, že jako druhá největší galerie v zemi si zaslouží více pozornosti, než která je jí dosud věnována.

Po získání veškerých informací týkajících se Galerie hlavního města Prahy byly zjištěny následující silné a slabé stránky:

Tabulka 4: Silné a slabé stránky Galerie hlavního města Prahy

SILNÉ STRÁNKY (S. – Strengths)	SLABÉ STRÁNKY (W. – Weaknesses)
Druhá nejvýznamnější galerie v České republice. ¹⁶²	Nepůsobí na 1 místě – spravuje více objektů. ¹⁶³
Sbírkový fond obsahující významná díla českých i středoevropských umělců.	Širší a rozmanitější propagace galerie – více objektů.
Vzdělávací funkce – v oblasti českého umění 19., 20. a 21. století.	Příspěvková organizace – limitována rozpočtem.
Zaměstnanci a organizační struktura galerie.	Trojský zámek – možnost poškození záplavami.
Spolupracuje s dalšími institucemi, sdruženími, subjekty nebo projekty.	Nedostatek odborných pracovníků zabývajících se restaurováním nálezů, jejich registrací a jejich vědeckým zpracováním.
V okolí objektů se nachází jiné významné historické či kulturní zařízení.	Občerstvovací zařízení se nenachází ve všech objektech.
Mimořádně cenné historické objekty.	
Objekty na hlavních turistických trasách.	
Příznivá dostupnost z centra – pěší, MHD.	
Kvalitní webové stránky a kvalitní propagační činnost.	
Příznivá cena vstupného.	
Zařazena do projektu „Muzejní noc“. ¹⁶⁴	
Objekty jsou otevřeny 7 dnů v týdnu.	
Popisky děl, doprovodné programy a komentované prohlídky.	
Dostatečné množství pořádání výstav a doprovodných akcí.	
Ve všech svých objektech organizuje edukační aktivity pro všechny typy škol.	

¹⁶²Galerie hlavního města Prahy: O galerii. [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/o-galerii/>

¹⁶³Galerie hlavního města Prahy nyní spravuje celkem 8 objektů přístupných veřejnosti, které jsou uvedena v kapitole č. 3 - Charakteristika vybraných muzeí a galerií dle jejich historického významu.

¹⁶⁴Jedná se o kulturně-prezentační akci, která propaguje činnost muzeí a galerií. Základní myšlenkou je návštěva muzeí a galerií v netradičním nočním čase (19:00 až 01:00 hodin) a vstup do těchto objektů je zdarma, stejně tak i doprava autobusy Pražské muzejní noci. Součástí je i bohatý doprovodný program.

Možnost zapojení se do „Klubu přátel“. ¹⁶⁵	
Možnost pronájmu objektů.	
Knihkupectví, čítárna, kavárna, WC a šatna.	

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Dále pak následující příležitosti a hrozby:

Tabulka 5: Příležitosti a hrozby Galerie hlavního města Prahy

PŘÍLEŽITOSTI (O. – Opportunities)	HROZBY (T. – Threats)
Propagace by mohla být kvalitnější – finanční prostředky jsou použity na kvalitní zorganizování a uspořádání samotné výstavy, než na samotnou propagaci.	Pod správu spadají i veřejné plastiky - řeší se otázka, kde vznikne budoucí lapidárium (místo pro umístění sbírek kamenných starožitností) ¹⁶⁶ – chránící před destrukcí originály nahrazované kopiemi. ¹⁶⁷
Restaurátorská činnost – možnost získat vlastního restaurátora papíru.	Konkurence velkého počtu ostatních přidružených institucí.
Snažit se získat více sponzorů.	Závislá na sponzorech.
Zřízení a zkvalitnění občerstvovacích zařízení ve všech objektech.	U pronajatých objektů nejistota do budoucna.
	Finance a pojištění vystavovaných děl.

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Galerie hlavního města Prahy je druhou nejvýznamnější galerií v České republice a je významná tím, že shromáždila díla českých a středoevropských umělců českého umění 19., 20. a 21. století jedinečného svého druhu. Galerie takové velikosti a jména má dostatečně kvalifikované zaměstnance a kvalitně uspořádanou organizační strukturu, která se stará o bezchybný chod organizace. Řady těchto odborných pracovníků by bylo třeba rozšířit, aby se urychlilo zpracování nálezů získaných například při vykopávkách, které muzeum nachází. Zpracování těchto vykopávek se vzhledem k malému počtu odborných pracovníků neúnosně prodlužuje. Tuto situaci částečně zachraňují externí pracovníci. K přednostem patří profesionálně zpracované webové stránky, které vyčerpávajícím způsobem poskytují základní informace nejen o samotné galerii, ale i o jejich dalších činnostech. Galerie je známá svou bohatou činností a to pořádáním mnoha výstav během celého roku a dostatečným množstvím doprovodných akcí.

¹⁶⁵Jedná se o unikátní službu, která umožní návštěvníkům příjemněji a jednodušeji trávit jejich volný čas. Cílem je poskytování výhod členům klubu při návštěvách výstav, akcí a expozic, stejně tak i při nákupu zboží a služeb u partnerů Klubu přátel.

¹⁶⁶HAVRÁNKÁ, B., J. BĚLICE, M. HELCLA, A. JEDLIČKY, V. KRÍSTKA a Fr. TRÁVNÍČKA. *Slovník spisovného jazyka českého: H - L*. 2. vyd. Praha: Academia, 1989.

¹⁶⁷Jedná se o dožívání pískovcových soch na Karlově mostě a jiných místech v historickém centru Prahy.

Slabší stránkou je, že spravuje více objektů, které jsou rozmístěny na více místech v metropoli. Návštěvník ztrácí ucelený přehled o galerii. Tato nevýhoda je vyvážena tím, že návštěvník během cesty k dalším objektům se setkává s řadou významných architektonických staveb. Tím, že spravuje více objektů je složitější jejich propagace, která je finančně náročná. Jedná se o příspěvkovou organizaci, která je limitovaná rozpočtem a tím do jisté míry omezena ve své činnosti. Svou finanční situaci se snaží zlepšit získáváním štedrých sponzorských darů. Získání dostatečných finančních prostředků by umožnilo rozšířit řady stálých vědeckých pracovníků, kdy například chybí stálý pracovník na restaurování papíru, kterého externě najímá a také by dále mohla zlepšit propagaci jednotlivých objektů.

Vzhledem k tomu, že se nenachází ve všech objektech kavárenské či jiné občerstvovací zařízení a návštěvníci stráví dlouhé hodiny prohlídkou vystavovaných děl, bylo by vhodné tyto objekty o tuto službu doplnit.

Není vlastníkem všech objektů, tak hrozí nebezpečí výpovědi z těchto budov. Pokud by k tomu došlo, bylo by těžké najít v krátké době nové vhodné výstavní prostory.

Další činností je *„péče o fond pomníků, veřejných plastik, pamětních desek a kašen na pražských prostranstvích, včetně jejich restaurování a umístování nových.“*¹⁶⁸ Většina těchto originálních plastik je nahrazována kopiemi a řeší se otázka, kde vznikne nové lapidárium pro uskladnění originálů.

Protože v blízkosti galerie se nachází mnoho dalších významných institucí a i jiných kulturních zařízení, mohlo by se stát, že návštěvník dá přednost těmto zařízením a tím vzniká pro galerii nebezpečí konkurence.

---

¹⁶⁸Galerie hlavního města Prahy: Vize galerie. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/o-galerii/vize-galerie/>

5.3 SWOT analýza muzeí a galerií v rámci Prahy

Po získání veškerých informací týkajících se muzeí a galerií v rámci Prahy byly zjištěny následující silné a slabé stránky:

Tabulka 6: Silné a slabé stránky muzeí a galerií v rámci Prahy

SILNÉ STRÁNKY (S. – Strengths)	SLABÉ STRÁNKY (W. – Weaknesses)
Velice kvalitní sbírkový fond, který je nejen svým obsahem, ale i rozsahem součástí českého, evropského a světového kulturního dědictví.	Neustále se zvyšující náklady na provoz muzeí a galerií zmenšuje možnost využít finanční prostředky pro publikační a prezenční činnost, ochranu sbírek a celkově práci s veřejností.
Stabilní síť muzeí a galerií v jejichž sbírkách jsou díla, která jsou nejen ve vlastnictví státu, ale i územních samosprávných celků.	Špatné platové podmínky zaměstnanců muzeí a galerií zejména řídících a odborných profesí. Ztráta atraktivity pro mladé odborníky - výše jejich odměny je závislá na systému platových stupňů založených na délce jejich praxe.
Sbírkový muzejní povahy jsou zabezpečeny vysokou úrovní právní ochrany, k jejich ochraně přispívá i výjimečná databáze sbírek a stejně tak i metodika jejich správy.	Malý počet pracovníků Ministerstva kultury provádějící kontroly dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů je příčinou nedostatečné kontroly.
Neustálé zvyšování kvality ochrany sbírek před nepříznivými vlivy prostředí (biologickými, chemickými a fyzikálními), dále pak proti krádežím a vloupáním.	Dále muzeím a galeriím škodí i nekompetentní zásahy jejich zřizovatelů.
Zvláštní pozornost je věnována uchování i zabezpečení rozsáhlých sbírek národních muzeí a galerií, představujících národní poklad.	Chybí kvalitní registrace muzeí a galerií.
Rozšiřující se stále expozice a zvyšování kvality výstav, programů a publikací.	U některých institucí chybí digitalizace sbírkových předmětů.
Při zpracování kvalitních projektů je možnost čerpat prostředky z evropských fondů.	

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Dále pak následující příležitosti a hrozby:

Tabulka 7: Příležitosti a hrozby muzeí a galerií v rámci Prahy

PŘÍLEŽITOSTI (O. – Opportunities)	HROZBY (T. – Threats)
Vytvořením registračního systému a standardizace muzejní a galerijní činnosti, zaručí legislativní postavení muzeí a galerií a přesně vymezí jejich funkci. To zvýší ochranu před nekompetentními zásahy.	Nedostatek finančních prostředků často vede k přehlížení muzeí a galerií a preferuje méně významná odvětví kultury.
Muzea a galerie mají možnost získat zpět do svých sbírek díla vydaná v rámci restitucí.	Neschopnost institucí zaměstnat a zaplatit dostatečně kvalifikované odborníky.
Digitalizace by přinesla možnost seznámit veřejnost nenavštěvující tyto instituce s jejich činností a zároveň i rozšířit povědomí o kulturním dědictví.	Neodborné zásahy zřizovatelů, kteří v mnoha případech přihlížejí jen k otázkám finančním a opomíjejí kvalitu dané instituce.
Zlepšit kvalitu poskytovaných veřejných služeb - konkurenceschopné v Evropě.	Muzejní sbírky nejsou dostatečně využívány pro studijní obory přírodních a spol. věd.
	Vzhledem k nedostatku pracovníků provádějících kontrolu dle zákona č. 122/2000 Sb. může dojít ke snížení kvality odborné správy sbírek institucemi.

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Provedená analýza všech muzeí a galerií v Praze ukázala, že tyto instituce vlastní kvalitní sbírkový fond a to jak obsahem, tak i rozsahem, který je součástí českého, evropského a světového kulturního dědictví. Tvoří stabilní rozsáhlou síť, která neustále rozšiřuje své sbírky, kdy například Národní galerie vlastní nejrozsáhlejší sbírku moderního francouzského malířství a středověkého umění. Neustále vznikají nové stálé expozice, zvyšuje se kvalita pořádání výstav, doprovodných programů a publikací. To přináší zvyšování kulturní úrovně veřejnosti a stejně tak i dochází ke zvyšování povědomí o našich institucích mezi zahraničními odborníky a evropskou světovou veřejností.

Neustále se zvyšující náklady na provoz omezují tyto instituce v rozvíjení jejich činnosti. Stejně tak i podceněné platové podmínky odborných pracovníků a tím ztráta

atraktivity tohoto oboru pro mladé odborníky, kdy výše jejich odměny je především závislá na systému platových stupňů, kde základním kritériem je délka jejich praxe.

Většina zřizovatelů upřednostňuje jen otázku finanční a zcela opomíjí přínos těchto institucí, jak z hlediska vzdělávacího, tak i jejich přínosu k rozvoji cestovního ruchu.

Velice by prospěla digitalizace sbírek všech galerií a muzeí, která by seznámila jak odbornou, tak i laickou veřejnost s celým sbírkovým fondem a zároveň by nutila návštěvníky shlédnout tyto poklady ve skutečnosti.

Vytvořením registračního systému a standardizace muzejní a galerijní činnosti zaručí legislativní postavení muzeí a galerií a přesně vymezí jejich funkci. Tím dojde ke zvýšení ochrany před nekompetentními zásahy.

Pokud by galerie, nebo muzeum mělo dostatek finančních prostředků, mohlo by se snažit o získání děl vydaných v rámci restitucí do svých sbírek.

Vzhledem k nedostatku pracovníků provádějících častější kontrolní činnost dle zákona č. 122/2000 Sb. mohlo by dojít ke snížení kvality odborné správy sbírek. Snaha zvýšení počtu těchto pracovníků naráží opět na nedostatek finančních prostředků. Často jsou podporována jiná méně významná odvětví kultury při rozdělování finančních prostředků a tím dochází k přehlížení muzeí a galerií.

5.4 Shrnutí

Bylo zjištěno, že se v Praze nachází velmi silná a rozsáhlá síť muzeí a galerií obsahující kvalitní díla a exponáty umělců a vynálezců známých nejen u nás, ale i v celém světě. Největším problémem je jako vždy otázka financí, kdy se jedná o stále se zvyšující náklady na provoz muzeí a galerií, které omezují tyto instituce ve své činnosti.

Provedené analýzy dokazují, jak důležitá je SWOT analýza, která vyhledá nedostatky a ukáže cestu k jejich odstranění a to i u instituce, která navenek vypadá bez závažnějších chyb, ale přesto kvalitně provedená SWOT analýza dokáže najít prostředky k jejich odstranění. Je dobré, když tuto analýzu provádí zodpovědný pracovník, který není ovlivněn místními poměry a ukazuje pohled zvenčí.

6 ANALÝZA NÁVŠTĚVNOSTI MUZEÍ A GALERIÍ

V této kapitole je provedena analýza návštěvnosti muzeí a galerií za roky 2011 - 2013. Údaje jsou zjištěny z výročních zpráv muzeí a galerií, nebo na webových stránkách národního informačního a poradenského střediska pro kulturu NIPOS v útvaru CIK (Centrum informací a statistik kultury), který je centrem informací a statistik kultury, z pověření Ministerstva kultury České republiky a zabezpečuje státní statistickou službu za celou oblast kultury.¹⁶⁹

6.1 Analýza návštěvnosti muzeí

Analýza návštěvnosti je provedena u vybraných muzeí, kterými jsou Muzeum hlavního města Prahy, Národní muzeum, Národní technické muzeum a Letecké muzeum Kbely.

Muzeum hlavního města Prahy

Budovu Muzea hlavního města Prahy na Florenci navštívilo v roce 2011 – 60 989, v roce 2012 – 66 640 a v roce 2013 – 53 434 návštěvníků.¹⁷⁰ Pod správou tohoto muzea spadají další objekty (Podskalská celnice na Výtoni, Müllerova vila, Zámecký areál Ctěnice, Pražské věže), kdy celková návštěvnost všech těchto objektů v roce 2013 byla 1 043 871 návštěvníků. Největší zájem byl o Petřínskou rozhlednu s počtem návštěvníků 479 912 a zrcadlové bludiště s počtem návštěvníků 309 034.¹⁷¹ Celková návštěvnost pro další roky se nepodařila zjistit. Dle výroční zprávy muzea se plánovaná návštěvnost v roce 2013 nepodařilo dosáhnout, kdy byla naplánována na 1 056 102 návštěvníků a skutečná návštěvnost byla 1 043 871 návštěvníků, kdy byl tedy plán splněn na 98,84%.¹⁷² Důvodem bylo, že některé objekty byly zasaženy červnovou

---

¹⁶⁹Národní informační a poradenské středisko pro kulturu NIPOS: Kult (MK) 14-01 Muzea a galerie. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.nipos-mk.cz/?cat=102>

¹⁷⁰ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEJA_2013.pdf

¹⁷¹ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEJA_2013.pdf

¹⁷²Muzeum Prahy: Z muzea - Výroční Zprávy. [online]. [cit. 2014-12-24]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/vyrocní-zpravy/>

povodní. Návštěvnost objektů mimo hlavní budovu jako jsou kamenné věže, Petřínská rozhledna a bludiště je závislá na změnách počasí.

Národní muzeum

Národní muzeum navštívilo v roce 2010 – 554 235, v roce 2011 - 402 063, v roce 2012 – 212 030 a v roce 2013 – 215 089 návštěvníků.¹⁷³ V roce 2010 muzeum bylo ještě plně v provozu, proto také jeho návštěvnost byla vysoká. V roce 2011 se návštěvnost oproti roku 2010 snížila o 152 172 návštěvníků (pokles o 27,4%), protože od 7. července byly muzejní prostory postupně uzavírány vzhledem k probíhající rekonstrukci celého muzea. Následující roky došlo k velkému poklesu návštěvnosti, což bylo způsobeno provizorním umístěním některých exponátů do vedlejší budovy národního shromáždění.

Národní technické muzeum

Toto muzeum navštívilo v roce 2011 - 294 003, v roce 2012 – 205 083 a v roce 2013 – 210 004 návštěvníků.¹⁷⁴ Mezi lety 2011 – 2012 pokles návštěvnosti činil 88 920 návštěvníků (pokles o 30,24 %), v dalším roce se navýšil o 4 921 návštěvníků (navýšení o 2,34 %). Důvodem poklesu bylo, že v muzeu probíhala rozsáhlá stavební rekonstrukce a 16. února 2011, kdy bylo muzeum znovu otevřeno, zaznamenalo velký nárůst návštěvnosti. V dalších letech se návštěvnost ustálila na cca 210 000 návštěvníků.

Letecké muzeum Kbely

Letecké muzeum Kbely navštívilo v roce 2011 - 63 300, v roce 2012 - 89 100 a v roce 2013 – 115 000 návštěvníků. Důvodem narůstajícího počtu návštěvníků (nárůst o 81,67 % v roce 2013 oproti roku 2011) je zvyšující se zájem veřejnosti o letectví a kosmonautiku. Informace týkající se počtu návštěvnosti sdělila Mgr. Petra Raisichová mluvčí odboru zahraničních aktivit, komunikace a propagace Vojenského historického ústavu Praha.

---

¹⁷³ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEUM_2013.pdf

¹⁷⁴ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEUM_2013.pdf

6.2 Analýza návštěvnosti galerií

Analýza návštěvnosti je provedena u vybraných galerií, kterými jsou Galerie hlavního města Prahy, Národní galerie, Galerie Rudolfinum a Galerie Václava Špály.

Galerie hlavního města Prahy

Tuto galerii navštívilo v roce 2011 – 179 314, v roce 2012 - 221 366 a v roce 2013 - 172 344 návštěvníků.¹⁷⁵ Důvodem poklesu návštěvnosti v roce 2013 oproti roku 2012 (pokles o 22,15 %) bylo uzavření Městské knihovny během prvního čtvrtletí tohoto roku, kdy zde probíhala nutná revitalizace výstavních prostor a došlo k zásadnímu omezení výstavní činnosti a tím i poklesu návštěvnosti.

Národní galerie

Tuto galerii navštívilo v roce 2011 – 476 650, v roce 2012 – 435 191 a v roce 2013 - 386 272 návštěvníků.¹⁷⁶ Na poklesu návštěvnosti o 48 919 (pokles o 11,24 %) návštěvníků v roce 2013 se nejvíce podílelo uzavření Kláštera sv. Anežky České, Paláce Kinských a Valdštejnské jízdárny.

Galerie Rudolfinum

Tuto galerii navštívilo v roce 2012 - 72 928 a v roce 2013 – 45 081 návštěvníků.¹⁷⁷ Údaje týkající se roku 2011 se nepodařilo zjistit. Návštěvnost této galerie velice ovlivňuje jak počet výstav, tak hlavně výběr autorů vystavovaných děl. Dále návštěvnost ovlivňují souběžné akce, které pořádá Česká filharmonie.

Galerie Václava Špály

U Galerie Václava Špály se nepodařilo zjistit přesnou návštěvnost v jednotlivých letech. Celková návštěvnost od otevření 16. září 2010 do konce října roku 2014 činila 39 256 návštěvníků. V průběhu čtyř let navštívilo tuto výstavní síň průměrně za rok cca 9 800 návštěvníků. Informace týkající se počtu návštěvnosti sdělil zástupce Galerie Václava Špály Pavel Lagner.

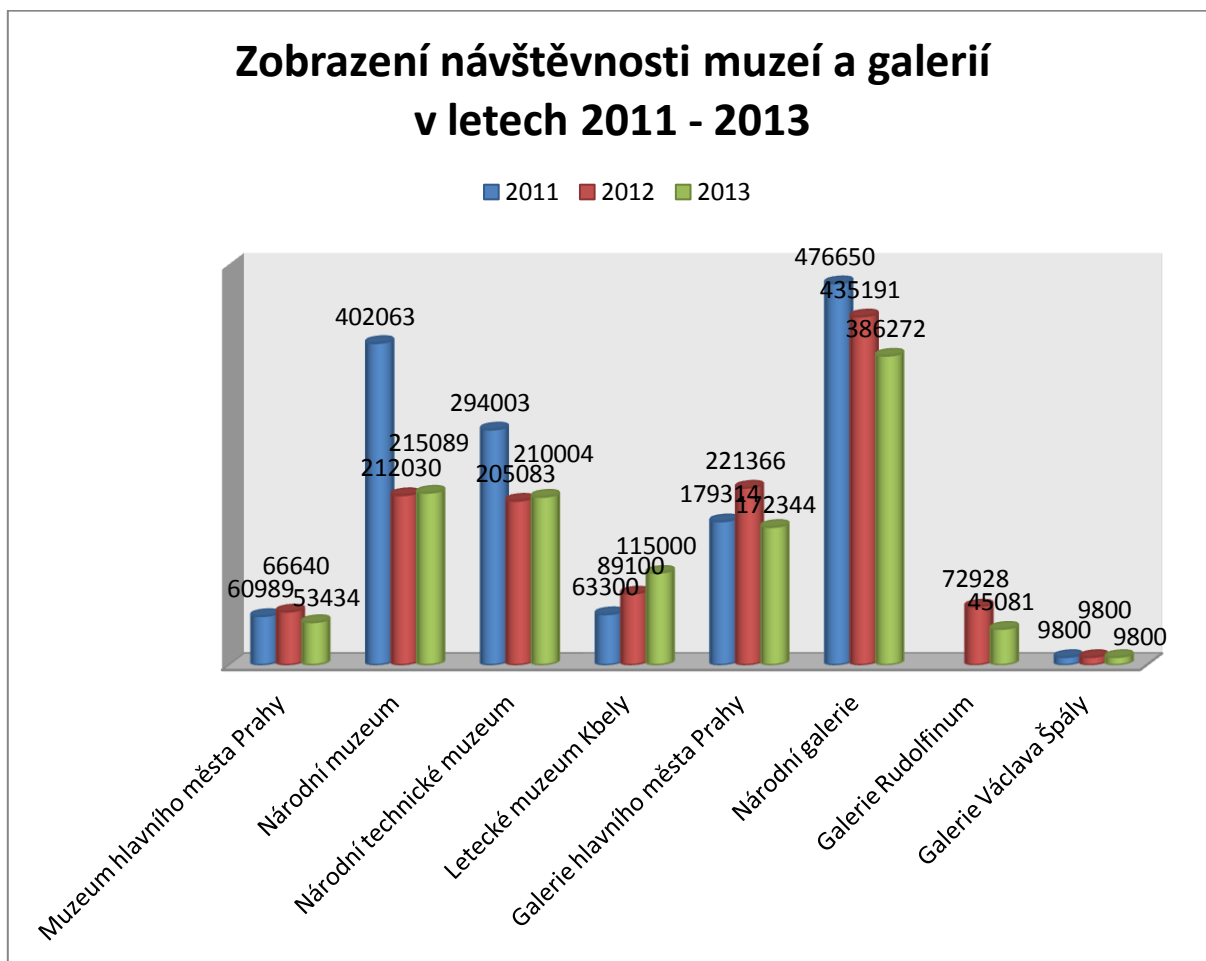
¹⁷⁵ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEJA_2013.pdf

¹⁷⁶ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEJA_2013.pdf

¹⁷⁷ *Výroční zpráva 2013: Galerie Rudolfinum*. Praha: Galerie Rudolfinum, 2013, 12 s.

Grafické zobrazení návštěvnosti vybraných pražských muzeí a galerií

Graf č. 1: Zobrazení návštěvnosti muzeí a galerií v letech 2011 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování (2014)

Grafické znázornění návštěvnosti muzeí a galerií v letech 2011 – 2013 přehledně porovnává zvyšující se a snižující se zájem veřejnosti v jednotlivých letech. Důvody pro navýšení, nebo pokles zájmu byly uvedeny výše.

6.3 Celkové porovnání návštěvnosti všech muzeí a galerií v Praze

Statistické údaje dokládají, že celková návštěvnost všech pražských muzeí a galerií byla v roce 2010 – 3 078 512, v roce 2011 – 3 510 908, v roce 2012 – 3 180 654 a v roce 2013 – 4 076 350 návštěvníků.¹⁷⁸ Mezi roky 2010 – 2011 se navýšila návštěvnost o 432 396 návštěvníků (navýšení o 14,32 %). V letech 2011 – 2012 došlo ke snížení návštěvnosti těchto institucí o 330 254 návštěvníků (pokles o 9,41 %), které způsobilo především uzavření hlavní budovy Národního muzea, kde zaznamenaný pokles byl 152 172 návštěvníků a také této nízké návštěvnosti přispělo uzavření některých muzeí a galerií. V roce 2013 pak došlo k navýšení návštěvnosti o 895 696 návštěvníků (navýšení o 28,16 %) oproti roku 2012 a o 997 838 návštěvníků (navýšení o 32,41%) oproti roku 2010. Z uvedeného výsledku za poslední zmíněný rok je vidět, že i přes projevující se celosvětovou hospodářskou krizi, zájem veřejnosti o tyto instituce se nesnižuje. Rostoucí návštěvnost těchto institucí je dána i zvyšující se návštěvností samotné české metropole, kterou v roce 2013 navštívilo 5 899 630 turistů (tzn. meziroční přírůstek 173 176 osob).¹⁷⁹

6.4 Celkové porovnání návštěvnosti všech muzeí a galerií v České republice

Statistické údaje dokládají, že celková návštěvnost všech muzeí a galerií v České republice byla v roce 2011 – 10 018 334, v roce 2012 – 9 576 360 a v roce 2013 – 10 457 685 návštěvníků.¹⁸⁰ I když došlo mezi lety 2011 – 2012 o pokles celkové návštěvnosti (pokles o 4,41 %), kdy důvodem bylo pravděpodobně uzavírání některých muzeí a galerií po celé České republice, tak v dalším roce došlo k nárůstu o 881 325 návštěvníků (nárůst o 9,20 %).

---

¹⁷⁸ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-19]. Dostupné z: http://www.niposmk.cz/wpcontent/uploads/2013/05/Statistika_kultury_2012_I.KULTURNI_DEDICTVI_web.pdf

¹⁷⁹ Hotelový marketing. [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.mip-s.cz/news/navstevnost-prahy-za-rok-2013-ve-svetle-novych-statistik/>

¹⁸⁰ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-19]. Dostupné z: http://www.niposmk.cz/wpcontent/uploads/2013/05/Statistika_kultury_2012_I.KULTURNI_DEDICTVI_web.pdf

6.5 Porovnání se světovými obdobnými muzei a galeriemi

Pro porovnání návštěvnosti pražských muzeí a galerií se světovými bylo jako měřítko použita nejnavštěvovanější galerie a muzeum v Praze.

V případě muzeí to bylo Židovské muzeum, kdy návštěvnost v roce 2011 byla 560 733 a v roce 2012 – 552 994 návštěvníků.¹⁸¹ Přestože návštěvnost klesla o 7 739 návštěvníků, tak bylo toto muzeum v tomto roce nejnavštěvovanější. V případě, že by nebyla uzavřena budova Národního muzea, dá se předpokládat, že by obě muzea dosáhla podobné návštěvnosti. U galerií není nic překvapivého, že právě Národní galerie byla nejvíce navštěvována, kdy návštěvnost v roce 2011 dosáhla 476 650 a v roce 2012 – 435 191 návštěvníků.

Mezi nejnavštěvovanější světová muzea a galerie v roce 2011 patřil, pařížský Louvre s návštěvností 8,9 milionu, Metropolitní muzeum v New Yorku s 6 miliony, Britské muzeum s 5,8 miliony, Národní galerie v Londýně s 5,6 miliony a Národní galerie umění ve Washingtonu s 4,4 miliony.¹⁸² V roce 2012 přesáhla návštěvnost Louveru 10 milionu lidí a ten tak zůstává nejnavštěvovanějším muzeem,¹⁸³ přestože jeho exponáty vidělo v roce 2013 o více jak půl milionu lidí méně.¹⁸⁴

Z uvedených údajů je patrné, že nelze srovnávat návštěvnost českých a světových muzeí a galerií. Důvodem je nejen velikost sbírek, ale i větší množství děl světově proslulých umělců v nich vystavených.

Pokud porovnáme návštěvnost Louvru a našeho nejnavštěvovanějšího muzea, Židovského muzea v Praze, ukazuje se, že také velice významnou roli zde hraje nejen rozsah a kvalita sbírek, ale i návštěvnost zahraničních turistů v těchto městech, kde se tato muzea nacházejí. V roce 2013 navštívilo Paříž 18,7 milionů a Prahu 4,9 milionů návštěvníků.¹⁸⁵

---

¹⁸¹ ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2011/05/Navstevnost_MUZEA_2011.pdf

¹⁸² Novinky.cz: Cestování. [online]. [cit. 2014-11-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/263028-parizsky-louvre-trha-rekord-v-poctu-navstevniku.html>

¹⁸³ Česká televize: Svět. [online]. [cit. 2014-11-19]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/212506-do-louvru-jako-by-loni-prislo-cele-cesko/>

¹⁸⁴ Lidovky: Kultura. [online]. [cit. 2014-12-24]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nejnavstevovanejsim-muzeem-sveta-je-opet-louvre-fbx-/kultura.aspx?c=A140116_214602_ln_kultura_hep

¹⁸⁵ Metro: Události v Praze. [online]. [cit. 2014-11-21]. Dostupné z: http://www.metro.cz/praha-je-9-turisty-nejnavstevovanejsim-mestem-evropy-pfi-/co-se-deje.aspx?c=A140714_091921_co-se-deje_rob

Dále je to rozdíl mezi počty obyvatel naší země a Francie, kde rozdíl tvoří 1/6 a vzhledem k tomu je zřejmé, že návštěvnost je nesrovnatelná. Stejně tak je tomu i v případě obou hlavních měst, kde v Paříži žije 2 233 818¹⁸⁶ obyvatel a v Praze jen 1 243 201¹⁸⁷.

Vzhledem k rozsáhlosti sbírek pařížského Louvru, je třeba k srovnatelnému porovnání započítat veškerá pražská muzea a galerie, aby se dal posoudit poměr návštěvnosti a ten v případě Prahy činil v roce 2012 – 3 180 654 návštěvníků a Louvre překonal 10 milionů návštěvníků. Ani návštěvnost všech muzeí a galerií Prahy se nerovnal návštěvnosti Louvru. Dá se říct, že návštěvnost samotného Louvru dosáhla stejné návštěvnosti jako muzea a galerie v celé České republice, kde návštěvnost byla 9 576 360 návštěvníků, nebo téměř celkovému počtu obyvatel České republiky.

Velkou roli hraje i úroveň ubytovacích a stravovacích služeb s dlouholetou tradicí v Paříži, kdy v České republice dochází teprve k rozvoji těchto služeb.

Srovnání návštěvnosti kulturních institucí nelze přesně provést, těžko můžeme srovnávat muzea, jako Louvre, Ermitáž, Musée d'Orsay, Britské muzeum nebo Metropolitní muzeum s našimi muzei. Ať už je to pro množství vystavovaných sbírek, tak i pro jejich kvalitu.

Pokud bychom tedy chtěli zkusit porovnat návštěvnost našeho muzea nebo galerie se světovými, musíme vybrat město, které mělo podobnou srovnatelnou návštěvnost zahraničními turisty jako naše a instituci, která by odpovídala kvalitou a množstvím vystavovaných sbírek. Jedná se například o Vídeň s počtem obyvatel 1 714 142 lidí,¹⁸⁸ kterou v roce 2013 navštívilo 6,1 milionu¹⁸⁹ návštěvníků. Nachází se zde Uměleckohistorické muzeum, které můžeme srovnávat s naší Národní galerií. I když Vídeň měla větší návštěvnost o více jak 1 milion a počet obyvatel je vyšší o cca půl milionu lidí, tak rozdíl v návštěvnosti Uměleckohistorického muzea v porovnání s Národní galerií byl jen cca 200 000 návštěvníků.

Naskýtá se otázka, jak by vypadala návštěvnost České Národní galerie, kdyby po smrti Rudolfa II. nebyla většina sbírek odvezena do Vídně a velká část potom odcizena

---

¹⁸⁶Wikipedie: Paříž. [online]. [cit. 2014-11-21]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pa%C5%99%C3%AD%C5%BE>

¹⁸⁷Wikipedie: Praha. [online]. [cit. 2014-11-21]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Praha>

¹⁸⁸Wikipedie: Vídeň. [online]. [cit. 2014-11-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADde%C5%88>

¹⁸⁹Metro: Události v Praze. [online]. [cit. 2014-11-21]. Dostupné z: http://www.metro.cz/praha-je-9-turisty-nejnavstevovanejsim-mestem-evropy-pfi-/co-se-deje.aspx?c=A140714_091921_co-se-deje_rob

švédskými vojsky při dobývání Prahy? Protože se jednalo o nejvzácnější díla, která byla takto z Prahy přemístěna do Vídně, dá se předpokládat, že pokud by Národní galerie stále vlastnila sbírky Rudolfovi galerie, tak návštěvnost by byla o mnoho větší. Dá se usuzovat z toho, že tak jako Mona Lisa v pařížském Louvru, tak i vzácná díla Rudolfovi sbírky, by přitahovala pozornost veřejnosti, a to by vedlo ke zvýšení návštěvnosti.

6.6 Shrnutí

Na zvýšení návštěvnosti má velký vliv umístění muzea nebo galerie v centru Prahy, kde je velká kumulace jak tuzemských, tak i zahraničních turistů, a nachází se zde také velké množství významných, historických památek, stravovacích a ubytovacích zařízení.

V případě Prahy, kdy v roce 2012 došlo ke snížení celkové návštěvnosti muzeí a galerií zapříčiněné uzavíráním a rekonstrukcí některých objektů, se dá předpokládat, že pokud by k tomu nedocházelo, návštěvnost v tomto roce by vykazovala trvalý nárůst.

V celé České republice i v Praze, kde došlo ke zvýšení návštěvnosti v roce 2013 oproti roku 2012, je důkazem, že se zvyšuje zájem veřejnosti o kulturní instituce, jako jsou muzea a galerie a to přináší lepší hospodářské výsledky nejen pro samotnou instituci, ale i cestovní ruch.

Porovnáním návštěvnosti Prahy s jinými městy světa se ukázalo, že mezi rozhodující faktory pro ukazatele návštěvnosti těchto institucí patří množství zahraničních turistů a stejně tak i velikost a kvalita vystavovaných sbírek. Návštěvnost velice ovlivňuje i proslulost města se svými symboly, kdy v Paříži je to Eiffelova věž, v Praze Pražský hrad s Karlovým mostem a v New Yorku Socha Svobody.

7 VLASTNÍ NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Na základě zhodnocení vnitřního a vnějšího prostředí Leteckého muzea Kbely a Galerie hlavního města Prahy se ukázalo, že je možné najít další opatření, která by pomohla ke zvýšení návštěvnosti těchto institucí, zajistila lepší fungování a zlepšila jejich postavení na trhu. Vycházelo se ze slabých stránek a dále z možných příležitostí zjištěných při SWOT analýze.

Ze zpracování kapitoly č. 3 – Charakteristika muzeí a galerií dle jejich historického významu vyplynulo, že u Galerie Václava Špály je možné navrhnout některá opatření pro zlepšení a zkvalitnění její činnosti v porovnání s ostatními výše zmíněnými galeriemi. I když nelze srovnávat tuto galerii s daleko většími a známějšími galeriemi jako je Národní galerie a Galerie hlavního města Prahy, tak i těmto menším galeriím je třeba věnovat větší pozornost a je dobré zpracovat pro ně návrhy a doporučení ke zlepšení jejich činnosti, jak z pohledu nabízejících služeb, pořádání výstav a doprovodných akcí.

Při provedení SWOT analýzy se zjistilo, že velkou brzdou pro činnost a rozvoj těchto institucí je nedostatek finančních prostředků. Zvláště pak u soukromých institucí, které jsou zcela vázány na finanční prostředky od sponzorů a prostředky získané ze své činnosti (vstupné), tak i státní instituce, které jsou financovány z rozpočtu státu, měst a obcí, pak i tyto instituce se bez prostředků získaných od sponzorů neobejdou. I když tyto prostředky stačí pro fungování muzeí a galerií pak zcela schází na zrealizování všech níže uvedených návrhů a doporučení.

7.1 Letecké muzeum Kbely

- **Zakrýt venkovní exponáty - Návrh:** zajistit finanční prostředky pro nové kryté prostory, aby došlo k zakrytí všech venkovních exponátů.
- **Malá informovanost, propagace - Návrh:** v první řadě by bylo dobré zprovoznit vlastní webové stránky (nyní spadá pod Vojenský historický ústav Praha) a tím rozšířit reklamu na internetu, dále pak více informovat veřejnost jak v tisku, tak i rozhlase.

- **Založení e-shopu - Návrh:** současně se založením webových stránek, by součástí mohl být e-shop, kde by se mohly nabízet modely letadel a další suvenýry či předměty s leteckou tematikou.
- **Návštěvnické zázemí – širší nabídka služeb - Návrh:** zřídit kvalitnější restaurační a kavárenské zařízení, přidat více laviček k účelům relaxace a odpočinku, zřídit modernější dětský koutek a WC.
- **Prodloužení návštěvnické sezony - Návrh:** zvážit prodloužení návštěvnické sezony o 1 měsíc na jaře a 1 měsíc na podzim, kdy by pro návštěvníky byly v krytých prostorách pořádány atraktivní programy.
- **Otevřeno sedm dní v týdnu - Návrh:** z šesti otevřených dnů prodloužit na sedm.
- **Zkvalitnění dostupnosti při konání akcí - Návrh:** zavést samostatnou autobusovou linku od metra C-Letňany, zkontaktovat dopravní podniky a vytvořit s nimi dohodu o spolupráci, nebo mít vlastní autobus svázející návštěvníky.
- **Vstupné - Návrh:** zavést alespoň minimální vstupné.
- **Tvorba atraktivních produktů pro návštěvníky - Návrh:** zavést produkty, které by přilákali návštěvníky, příkladem může být zřízení leteckého trenažéru, poskytnutí audio průvodce, brožurek o výstavě, pořádání leteckých dnů 1x týdně historickým vojenským letadlem, možnost vyhlídky z historického letištního majáku.
- **Tvorba doplňkových programů a aktivit - Návrh:** pořádat větší množství akcí během návštěvnické sezony.
- **Spolupráce s ostatními institucemi - Návrh:** oddělení muzea by mělo zkontaktovat muzeum podobného zaměření, se kterým by se dalo spolupracovat, mohlo by se jednat například o Národní technické muzeum, které také vystavuje podobnou tematiku, zároveň by mohlo dojít i k vzájemné propagaci, nebo i s nově vzniklým muzeem na letišti v Pardubicích, které vystavuje modely letadel našeho prvního aviatika Jana Kašpara¹⁹⁰.
- **Malá návštěvnost muzea - Návrh:** navázat spolupráci s jiným muzeem a nabízet vstupenku za zvýhodněnou cenu do jiného muzeu.

---

¹⁹⁰Jan Kašpar byl českým inženýrem, průkopníkem české aviatiky, jeden z nejznámějších prvních českých leteckých konstruktérů a pilotů. Proslavil se také svými průkopnickými dálkovými lety.

7.2 Galerie hlavního města Prahy

- ***Pouze částečný bezbariérový přístup u všech objektů - Návrh:*** zajistit dostatek finančních prostředků na zcela bezbariérové přístupy do chybějících objektů, kterými jsou Dům U Kamenného zvonu a Bílkova Vila.
- ***Nedostatek odborných pracovníků - Návrh:*** zajistit dostatek odborných pracovníků zabývajících se restaurováním nálezů, jejich registrací a vědeckým zpracováním hlavně v oblasti archeologie.
- ***Kavárenské a občerstvovací zařízení - Návrh:*** zvážit zřízení kavárenského a občerstvovacího zařízení u chybějících objektů, kterými jsou Dům U Zlatého prstenu, Bílkova Vila a Dům Fotografie.
- ***Zkvalitnit propagaci - Návrh:*** zajistit dostatek finančních prostředků, které by byly dostatečné pro zrealizování kvalitní reklamy při konání výstav v jednotlivých objektech, například prostřednictvím tisku a rozhlasu.
- ***Restaurátorská činnost - Návrh:*** získat dostatečně kvalifikovaného restaurátora papíru, který musí být najímán externě.
- ***Uchování veřejných plastik - Návrh:*** urychleně získat ve spolupráci s Magistrátem vhodné prostory pro lapidárium, protože by se mohlo stát, že by mohlo dojít k úplnému zničení originálů dosud vystavovaných na veřejných prostranstvích.

7.3 Galerie Václava Špály

- ***Zajistit výstavní prostory – Návrh:*** zajistit nové výstavní prostory, pro umístění stálého sbírkového fondu (který momentálně galerie nevlastní).
- ***Získat díla Václava Špály – Návrh:*** vzhledem k tomu, že se galerie jmenuje po významném českém malíři, grafikovi a ilustrátorovi Václavu Špálovi, bylo by vhodné mít ve svém vlastnictví nějaké jeho dílo, které by bylo součástí stálé expozice.
- ***Malá návštěvnost galerie - Návrh:*** navázat spolupráci s jinou galerií a nabízet vstupenku za zvýhodněnou cenu do jiné galerie, která je poblíž.
- ***Tvorba doplňkových programů a aktivit - Návrh:*** pořádat větší množství akcí během roku, při plánování výstav více zvážit známost autora a podle toho určit délku výstavy jeho děl.

- **Zkvalitnit propagaci - Návrh:** zajistit dostatek finančních prostředků, které by byly dostatečné pro zrealizování kvalitní reklamy.
- **Změnit název instituce – Návrh:** galerie nebo výstavní síň?

7.4 Shrnutí

Je vidět, že muzea a galerie mají stále možnosti, jak se zdokonalovat ve svém rozvoji. Nutí je k tomu zvyšující se požadavky návštěvníků a také aby obstály ve zvyšující se konkurenci ostatních institucí. Jak už bylo několikrát v této práci zmíněno, největší problém se týká otázky financí, které jsou nejdůležitější pro zdokonalování činnosti. Znamená to neustrnout na dosažených výsledcích a neustále se rozvíjet.

8 TVORBA PRODUKTŮ

Za produkt lze považovat cokoliv, co je nabízeno a uspokojuje lidské potřeby, tedy vše co se dá zpeněžit.¹⁹¹ Z toho vyplývá, že za produkt můžeme považovat i samotné muzeum, galerii, památkové objekty, expozice a třeba doprovodné a doplňkové služby.¹⁹² Uvést vhodně produkt na trh je úkolem marketingového oddělení. Podstata marketingu je vyjádřena v jedné definici: „*Marketing je proces řízení, jehož výsledkem je poznání, předvídání, ovlivňování a v konečné fázi uspokojování potřeb a přání zákazníka efektivním a výhodným způsobem zajišťujícím splnění cílů organizace. Cílem marketingového snažení je dostat správný produkt (výrobek či službu) ve správnou dobu na správné místo a za správnou cenu.*“¹⁹³

Při této činnosti se využívá marketingový mix 4P, který obsahuje čtyři základní marketingové nástroje, tedy Product (produkt), Price (cenu), Place (místo a čas) a Promotion (komunikační mix a propagaci). Profesor mezinárodního marketingu Philip Kotler na Northwestern University ve svých přednáškách, na kterých školí marketingové profesionály z celého světa, používá v případě marketingu muzeí model 5P¹⁹⁴, kdy ke čtyřem základním složkám marketingového mixu přidává další P – People (lidé). Bere v úvahu přístup a zároveň podíl zákazníků při tvorbě produktu a tím profesor Kotler myslí požitek, který si zákazník odnáší. Základní marketingový mix obsahuje 4P, ale pro sektor turismu byl rozšířen na 8P. K původním čtyřem složkám přibudou další, tedy People (lidé), Packaging (balíčky), Programming (programování) a Partnership (partnerství).¹⁹⁵

Produkt muzeí a galerií se od nabídky výrobního podniku značně liší, kdy ve většině případů je nehmotný. Mezi nejčastější produkty patří pořádání výstav, expozic,

---

¹⁹¹SRPOVÁ, Jitka. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, s. 199. ISBN 978-80-247-3339-5.

¹⁹²JOHNOVÁ, Radka. *Marketing kulturního dědictví a umění: [art marketing v praxi]*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, s. 31. ISBN 978-80-247-2724-0.

¹⁹³MORAVCOVÁ, Lenka. *Ekonomika*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: 3N DESIGN, 2005, s. 144.

¹⁹⁴KOTLER, Neil G, Philip KOTLER, Wendy I KOTLER a Neil G KOTLER. *Museum marketing and strategy: designing missions, building audiences, generating revenue and resources*. 2nd ed. San Francisco: Jossey-Bass, c2008, s. 29. ISBN 9780787996918.

¹⁹⁵PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, s. 47. ISBN 978-80-247-3749-2.

edukativních programů a doprovodných akcí. Návštěvníkovi, který stráví dlouhé hodiny při prohlídce těchto institucí, je potřeba poskytnout produkt, který by zpříjemnil čas strávený prohlídkou.¹⁹⁶ K jeho uskutečnění je nutné nejdříve zpracovat **projektový záměr**, který by obsahoval i nalezení dostatečných finančních prostředků.

Jaké jsou možnosti financování produktů u muzeí a galerií a konkrétní příklady tvorby produktů u Leteckého muzea Kbely, Galerie Václava Špály a turistických informačních center jsou uvedeny níže.

8.1 Možnosti financování produktů

Vzhledem k tomu, že se ve většině případů jedná o příspěvkové organizace, tak financování těchto organizací je v České republice legislativně ukotveno „zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, v případě příspěvkových organizací zřizovaných územně samosprávnými celky a zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje fungování příspěvkových organizací zřizovaných státem“.¹⁹⁷ Další důležitou právní normou je zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Tento předpis v §55 odst. 1 vymezuje vlastnictví majetku a určuje, že vlastníkem majetku je stát a příspěvková organizace s tímto majetkem jen hospodaří.

Finanční zdroje pro příspěvkové organizace jsou získávány z vlastní činnosti, rozpočtu zřizovatele, doplňkové činnosti, z prostředků svých fondů, peněžních darů od fyzických a právnických osob a prostředků poskytnutých ze zahraničí.¹⁹⁸

Dalšími zdroji financování se v posledních letech stávají prostředky Evropské unie. Jsou určeny na pořádání akcí, na které by zřizovatel, nebo sama instituce neměla dostatek peněz. Tyto prostředky není jednoduché získat, protože organizace musí kvalitně zpracovat projektový záměr a rozpočet projektu, což není jednoduchá

---

¹⁹⁶KOTLER, Neil G, Philip KOTLER, Wendy I KOTLER a Neil G KOTLER. *Museum marketing and strategy: designing missions, building audiences, generating revenue and resources*. 2nd ed. San Francisco: Jossey-Bass, c2008, s. 307. ISBN 9780787996918.

¹⁹⁷LOVĚTÍNSKÝ, Vojtěch a Petra MYLKOVÁ. PARLAMENTNÍ INSTITUT. *Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy*. Praha, 2011. Dostupné z: http://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf

¹⁹⁸§ 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

záležitost. Nejvíce finančních prostředků v programovacím období 2007 – 2013 bylo čerpáno na vybudování či rekonstrukce muzeí a galerií a zbývající prostředky byly věnovány na vzdělávání určených skupin či zaměstnanců. Zkušenosti získané při čerpání těchto strukturálních fondů byly velmi cenné v novém programovacím období 2014 – 2020. Záleží na instituci, aby získané prostředky vyčerpala, protože mnohdy dochází k tomu, že peníze zcela nejsou vyčerpány a tím o tyto finanční částky instituce přijde.

8.2 Prohlídka Leteckého muzea Kbely s audio průvodcem

Ke zkvalitnění a rozšíření průvodcovských služeb může sloužit pořízení audio průvodce, který podá kvalitní výklad k vystavovaným exponátům a tím se může Letecké muzeum Kbely stát atraktivním ve srovnání s ostatními podobnými institucemi. Audio průvodce může poskytnout slovní komentář o instituci a dále potom podrobnější o vystavených exponátech. Jeho předností je, že tento výklad může podat v několika jazycích a tím nemůže být potom zaskočeno zájezdem zahraničních návštěvníků. V současné době, kdy dochází k rozvoji a zlevňování IT technologií naskýtá se tímto možnost, jak poměrně snadno a levně rozšířit nabídku stávajících produktů.

Uspořádání vystavovaných exponátů právě u Leteckého muzea Kbely nahrává použití audio průvodce. Výklad by byl zpracován jako příběh, který by zobrazoval historická období jak Leteckého muzea Kbely, tak i historie letectví. Dále by návštěvníky seznamoval s vystavovanými exponáty, jejich součástmi, jako jsou letecké motory, vrtule, zbraně, přístrojová vybavení, kombinézy pilotů a další letecká výzbroj. Zvláštní pozornost by byla věnována významným osobnostem našeho i zahraničního letectví, mezi které počítáme konstruktéry, piloty a jiný personál letišť a letadel. Byla by zdůrazněna i doba, ve které byly tyto stroje nasazeny, jako byla 1. a 2. světová válka. Zmínit se nejen o době válečné ale i době předválečné, ve kterých se konaly letecké závody, ve kterých mnoho našich letců vynikalo. Poskytnutím takových informací by tento produkt byl i nástrojem vzdělávání. Audio průvodce by tím nesloužil jen jako poskytovatel informací, ale zároveň by sloužil i jako navigace muzea mezi jednotlivými exponáty.

I když existuje celá řada složitějších systémů, ale podstatně dražších, kterými jsou například audiovizuální průvodce, laserový průvodce, aplikace určené pro použití

v mobilu, tak pro Letecké muzeum Kbely by bylo plně dostačující k realizaci tohoto produktu použít MP3/MP4 přehrávač spolu se sluchátkem, kde pořizovací cena tohoto systému je výrazně nižší, než u ostatních uvedených zařízení. Veškeré informace týkající se audio průvodce pro Letecké muzeum Kbely jsou uvedeny níže:

- **Název produktu:** Prožijte příběh historie československého a českého vojenského letectví.
- **Použité zařízení:** pro tento účel byl vybrán jako dostačující MP4 přehrávač Sencor SFP 5870 BS, jeho předností je velký display spolu s velkými tlačítky zaručující jednoduchou obsluhu. Součástí budou sluchátka Defender HN-101.
- **Parametry a specifika zařízení:** *MP4 přehrávač* s vnitřní pamětí 8GB, přehraje nejrozšířenější formáty jako je MP3/ MP4/WMA, LCD displej o velikosti 4.57cm, FM rádio, CZ menu, USB2.0, slot pro SD, rozměry zařízení - 84,5 x 42,5 x 10 mm, hmotnost 25g, barevné provedení je žluté, šedivé, růžové, oranžové a modré, *sluchátka* mají ovládání na kabelu, uložení na uši, barva černá, hmotnost 70g.
- **Cena pořízení:** přehrávač - Cena bez DPH 578,- Kč¹⁹⁹, sluchátka - Cena bez DPH 98,- Kč²⁰⁰. Počet zařízení bude záviset na rozhodnutí vedení muzea, pro tento produkt byl zvolen počet 10 kusů. Konečná cena pořízení by pak byla $(10 \times 578 + 10 \times 98) = 6760,-$ Kč.
- **Jazyková vybavenost:** je možnost vybavit přehrávač několika světovými jazyky.
- **Doba nahrávky:** podrobnější prohlídka muzea trvá cca 2 hodiny, proto i doba nahrávky by se měla pohybovat v těchto mezích.
- **Cílový segment:** produkt je určen všem věkovým kategoriím, záleží na volbě jednotlivce.
- **Propagace:** na webových stránkách Vojenského historického ústavu Praha, dále pak na Facebookových stránkách a v neposlední řadě u vstupu do muzea na informačním panelu. Dále by mohly být použity webové portály jako je www.kudyznudy.cz, www.kamdnesvyrazime.cz a www.cokdyvpraze.cz.

---

¹⁹⁹Alza: Elektronika - Audio video. [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.alza.cz/sencor-sfp-5870-bs-d2266642.htm>

²⁰⁰Alza: Elektronika - Audio video. [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.alza.cz/defender-hn-101-d446058.htm>

- **Cena produktu:** doporučená cena za zapůjčení audioprůvodce by mohla být okolo 70,- Kč. Toto rozhodnutí závisí na rozhodnutí vedení muzea.

Základní informace týkající se tvorby produktu pro Letecké muzeum Kbely – prohlídka s audio průvodcem, jsou uvedeny v příloze I.

8.3 Obrazová poukázka Špála

Pro galerii, která nese jméno Václava Špály, by bylo vhodné, aby v jejích prostorách byly umístěny alespoň některé reprodukce jeho obrazů. Zakoupením obrazové poukázky by člověk získal obrazovou reprodukcí některého z jeho děl, kterou by si vybral dle svého vkusu. Ta by sloužila k zakoupení nejen reprodukcí obrazů Václava Špály, ale i reprodukcí obrazů umělců vystavujících v této galerii, pokud by k tomu dali souhlas. Poukázka by mohla být využita jako dárek pro přátele, zaměstnance či obchodní partnery. Určitá část z ceny každé poukázky by byla věnována humanitárním organizacím.

Galerie má možnost na zpracování reprodukce vybrat si z velkého množství firem zabývajících se touto činností. Cena se odvíjí od použitého materiálu (plátno, papír) a její velikosti.

Obrazovou poukázku by mohly s podobným posláním využívat i galerie, které již reprodukce prodávají. Veškeré informace týkající se obrazové poukázky pro Galerii Václava Špály jsou uvedeny níže:

- **Název produktu:** Obrazová poukázka Špála – Jedinečný vhodný dárek pro každého a každou příležitost.
- **Funkce poukázky:** obrazová poukázka na nákup reprodukce obrazů od Václava Špály, nebo jiného současného umělce. Z ceny poukázky se přispěje 20,- Kč na humanitární účely. Benefiční šek by se každoročně předával vybrané humanitární organizaci.
- **Cena pořízení reprodukce:** jako příklad stanovení ceny reprodukce bude uveden obraz o rozměru 57 x 43 cm, kdy reprodukce bude zhotovena u firmy PICTOART® a jako podklad bude použit papír Classic Fine Art Smooth. Cena pořízení bez DPH

by byla 135,- Kč.²⁰¹ Po zkontaktování této firmy bylo sděleno, že při objednávce více jak 10 ks a dlouhodobější spolupráci by byla poskytnuta sleva ve výši 15%. Cena by potom byla 115,- Kč.

Cena obrazové poukázky by byla 740,- Kč a při odečtení ceny pořízení reprodukce 115,- Kč a částky věnované humanitárním organizacím 20,- Kč by galerie zbylo 605,- Kč.

U reprodukcí týkajících se obrazů Václava Špály, by tato částka zůstala galerii, ale v případě reprodukcí obrazů umělců vystavujících v této galerii by záleželo na dohodě, jak si tuto částku rozdělí.

- **Soutěžní akce:** obrazová poukázka Špála by byla slosovatelná a výherce by obdržel dvě reprodukce dle vlastního výběru.
- **Cílový segment:** produkt je určen středním generacím, seniorům a všeobecně všem milovníkům umění.
- **Propagace:** na webových stránkách Galerie Václava Špály, katalogu, který by obsahoval ukázky reprodukcí a u vstupu do galerie na informačním panelu. Dále by mohly být použity webové portály jako je www.kudyznudy.cz, www.kamdnesvyrazime.cz a www.cokdyvpraze.cz.
- **Distribuce:** obrazovou poukázku Špála by bylo možné zakoupit v Galerii Václava Špály, nebo objednat na dobírku přes webové stránky této galerie.
- **Cena produktu:** cena obrazové poukázky Špály je 740,- Kč, v ceně je zahrnuta jedna obrazová reprodukce. V Případě objednání na dobírku by bylo účtováno 740,- Kč + poštovné a balné.

Základní informace týkající se tvorby produktu pro Galerii Václava Špály – Obrazová poukázka Špála, jsou uvedeny v příloze J.

---

²⁰¹PICTOART: Ceník. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://fotografie-obrazy.cz/cenik/?cw=57&ch=43>

8.4 Brožura o muzejních trasách

Brožura o muzejních trasách bude produktem cestovního ruchu obsahující nejen propojení vystavovaných expozic muzeí, ale i historických a kulturních pamětihodností Prahy a aktivního pohybu, kde vystavené expozice muzeí budou základním bodem produktu a aktivní pohyb spolu s historickými objekty prostředníkem k jeho poznání. Stávající nabídka cestovního ruchu by tímto produktem byla oživena něčím novým a originálním. Hlavním distributorem by byla turistická informační centra.

U tematických tras je důležité nejen kudy vedou, ale hlavně o čem jsou. A právě spojení muzeí a samotného města Prahy se svými bohatými historickými a kulturními pamětihodnostmi nahrává vytvoření zajímavých tematických tras. Trasy budou vedeny nejzajímavějšími částmi Prahy a tak budou přispívat k poznání města.

Vydáním této brožury by návštěvníci Prahy měli usnadněný výběr muzeí rozdělených do jednotlivých tematických tras, které by přinášely stručné informace o daných institucích a trasách samotných, znázorněných v přehledných mapách.

Tematické trasy jsou vytvořeny na základě různorodých zájmů návštěvníků, kdy konkrétní rozdělení muzeí a příklady těchto tras jsou uvedeny v kapitole č. 9 – Rozdělení muzeí a galerií podle oblastí zájmů. Veškeré informace týkající se brožury o muzejních trasách jsou uvedeny níže:

- **Název produktu:** Brožura o muzejních trasách.
- **Funkce brožury:** Obsahuje seznámení se s tematickými muzejními trasami.
- **Účel brožury:** Oživení stávající nabídky cestovního ruchu, zvýšení zájmu o tuto oblast kultury a usnadnění výběru jednotlivých institucí dle oblastí zájmů.
- **Kategorie tras:** Kategorie tras se budou týkat oblastí přírodovědecké, zábavní, hudební, řemeslné a umělecké, stravovací, historické, literární, technické a vojenské.
- **Cílový segment:** Produkt je určen všem věkovým kategoriím zajímající se o tuto oblast kultury.
- **Finanční náročnost tras:** Se odvíjí od kategorie trasy, množství institucí se na ní nacházejících a hlavně na volbě návštěvníka, které se rozhodne navštívit.
- **Jazyková dostupnost:** Podrobné informace v jazyce českém a stručný obsah popsán ve světových jazycích (anglickém, německém, ruském a francouzském).

- **Obsažené informace:** Brožura bude obsahovat informace týkající se začátku, konce, délky a účelu trasy, cílového segmentu, pro který je určena, vybrané tematické instituce, podrobný popis trasy (památky, muzea a galerie nacházející se na trase) a to bude doloženo mapami s vyznačenými trasami.
- **Financování brožury:** Na financování by se podílela vybraná muzea. Brožura by sloužila jako forma propagace a zvýšení povědomí o existenci muzea. Dalším subjektem financování by byla organizace CzechTourism²⁰² a samotné město Praha.
- **Možnosti do budoucna:** Další možností by bylo vytvoření mobilní aplikace dostupné pro chytré telefony. Návštěvník by tak měl informace o trasách neustále k dispozici. Aplikace by byla za poplatek.
- **Propagace:** Propagaci by poskytovala turistická informační centra a případně webové portály zabývající se cestovním ruchem. Stejně tak by mohly být poskytnuty informace o brožuře i na webových portálech vybraných muzeí.
- **Distribuce:** Brožura by byla dostupná na turistických informačních centrech a u vybraných muzeí, které se na trase nacházejí. Další možností by bylo poskytovat brožuru i u podnikavých zástupců stravovacích, ubytovacích a dopravních služeb.
- **Cena brožury:** Cena brožury by se pohybovala mezi 30 – 40,- Kč.

Základní informace týkající se tvorby produktu pro informační turistická centra – Brožura muzejních tras jsou uvedeny v následující tabulce v příloze K.

8.5 Shrnutí

K získání většího zájmu veřejnosti je pro tyto instituce nutné vytvářet neustále nové produkty, což pro ně není vůbec snadné. Je to důležité zvláště pro malé galerie a muzea k získání alespoň malé výhody nad konkurencí a k posílení své existence. Velice důležité je, aby s těmito novými produkty byla dostatečně seznámena veřejnost. Je nutné, aby cena u nových produktů byla stanovena tak, aby neodrazovala zákazníky, ale naopak přilákala jejich pozornost.

---

²⁰² CzechTourism – Česká centrála cestovního ruchu

9 ROZLIŠENÍ MUZEÍ A GALERIÍ PODLE OBLASTÍ ZÁJMŮ

Pro různorodé zájmy návštěvníků je vhodné rozdělit muzea a galerie do ucelených celků podle jejich obsahového zaměření, doloženého vystavovanými exponáty. Tím se tak usnadní rozhodování a výběr institucí, které by daný člověk, chtěl navštívit.

Vybraná muzea budou zařazena do tematických tras vytvořených podle jednotlivých oblastí zájmů (přírodovědecké, zábavní, hudební, řemeslné a umělecké, stravovací, historické, literární, technické a vojenské). Vytvořené trasy budou obsahovat základní údaje, jako například začátek a konec trasy, vybrané instituce dle obsahového zaměření, cílový segment, kterému je určena, délku, účel a podrobný popis trasy, který bude informovat mimo jiné i o historicky a umělecky cenných památkách a dalších muzeích a galeriích s jiným zaměřením, kolem kterých budou návštěvníci procházet. Pro usnadnění a lepší přehled budou vytvořeny dvě mapy, kde budou vyznačeny vybrané instituce a barevně zakresleny trasy na kterých se nacházejí.

Vybrané galerie, roztríděné do dvou skupin (staré umění, moderní umění), budou pouze barevně rozlišeny na mapě a určeno doporučené pořadí jejich návštěvy.

Návštěvník by díky tomuto rozlišení a mapě byl naveden podle svého zájmu ke konkrétním institucím. Záleží však na volbě návštěvníka, odkud zvolí začátek na té, které trase, stejně tak i kolik institucí navštíví. Délka některých navržených tras, i počet institucí, které se na nich nacházejí, jsou nejen fyzicky, ale i finančně náročné a proto záleží jen na svobodné volbě výběru. Seznam všech vybraných institucí se zaměřením a přesnou adresou je uveden v příloze L.

Rozdělení muzeí bylo provedeno do následujících kategorií a to: přírodovědecké, zábavní, hudební, řemeslné a umělecké, stravovací, historické, literární, technické a vojenské. **Galerie byly roztríděny do dvou skupin** a to: starého umění a moderního umění.

9.1 Muzea přírodovědeckého zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v Chlupáčově muzeu historie země v Albertově ulici a končí v Národním zemědělském muzeu, které se nachází v ulici Kostelní.
- **Instituce na trase:** Chlupáčovo muzeum historie země, Národní muzeum, Muzeum minerálů a meteoritů Mineralia, Keplerovo muzeum, Národní zemědělské muzeum
- **Délka trasy:** Délka této trasy je 6,5 km. Z toho cca 1,3 km lze zdolat městskou hromadnou dopravou.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen nejen v oblasti kultury a vzdělání, ale přispěje to i k jeho lepší zdravotní kondici. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti přírodovědecké.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro studenty a starší generace, ale i pro ostatní, kteří o tuto oblast mají zájem.
- **Popis trasy:** Je vhodné trasu začít v *Chlupáčově muzeu historie země* v ulici Albertově. Nedaleko odtud se nachází Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty UK, dále bude pokračovat na náměstí I. P. Pavlova a metrem linky C do stanice Muzeum, kde se nachází *Národní muzeum* s největšími přírodovědnými sbírkami.

Trasa pak dále pokračuje přes Václavské náměstí (kolem jsou instituce i s jiným zaměřením: MaK Galerie, Galerie Rakouského kulturního fóra v Praze, Komiksové muzeum Káji Saudka) s dominantou sochy svatého Václava, kde probíhaly nejvýznamnější události v historii země. Potom z Václavského náměstí tramvají č. 3 pokračuje na Masarykovo nádraží, kde se nachází v ulici Havlíčkově *Muzeum minerálů a meteoritů Mineralia*.

Ulicí Hybernskou kolem Prašné brány se pokračuje ulicí Celetnou (Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, WAX Museum Prague) až na Staroměstské náměstí (Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser a sbírky Národní galerie v Paláci Kinských a Galerie hlavního města Prahy v Domě u Kamenného zvonu). Zde se nachází Staroměstská radnice se svým orlojem, který se skládá ze tří nad sebou postavených částí, kdy v nejvyšší části je chod apoštolů,

pod ním astronomický ciferník a kalendárium.²⁰³ Dále se zde nachází Pomník Mistra Jana Husa, Týnský chrám a Kostel sv. Mikuláše. Na Staroměstském náměstí stejně jako na Václavské náměstí se událo mnoho historických událostí v historii země.

Z tohoto náměstí trasa pokračuje Platněřskou ulicí k Městské knihovně (Městská Knihovna spadá pod Galerii hlavního města Prahy), dále pák ulicí Seminářskou (Muzeum loutek, Muzeum mučicích nástrojů, Colloredo Mansfeldský palác) ke **Keplerovu muzeu** do ulice Karlova. Pokračuje se kolem Karlova mostu se svou Staroměstskou mosteckou věží (Muzeum Karlova mostu a Bedřicha Smetany) podél řeky Vltavy na náměstí Jana Palacha kolem budovy Filozofické fakulty UK, Uměleckoprůmyslového muzea a Rudolfinu k Čechovu mostu.

Po přejití mostu a po vystoupení po schodech do Letenských sadů, kde se nachází Stroj času a na konci této trasy je v ulici Kostelní **Národní zemědělské muzeum** (hned vedle i Národní technické muzeum).

- **Další muzea a galerie na trase:** M&K Galerie, Galerie Rakouského kulturního fóra v Praze, Komiksové muzeum Káji Saudka, Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, WAX Museum Prague, Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser, Palác Kinských, Dům u Kamenného zvonu, Městská Knihovna, Muzeum loutek, Muzeum mučicích nástrojů, Colloredo Mansfeldský palác, Muzeum Karlova mostu, Muzeum Bedřicha Smetany, Galerie Rudolfinum, Národní technické muzeum.
- **Trasa přírodovědeckého zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze M.

---

²⁰³HRUBEŠOVÁ, Eva a Josef HRUBEŠ. *Toulky pražskou minulostí*. Vyd. 1. Praha: Petrklíč, 2003, s. 48. ISBN 8072290894.

9.2 Muzea se zábavním zaměřením

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v ulici Národní, kde se nachází Soukromé muzeum LEGA a končí v Muzeu Hraček v ulici Jiřské.
- **Instituce na trase:** Soukromé muzeum LEGA, Muzeum pražských pověstí a strašidel, Muzeum alchymistů a mágů staré Prahy, Muzeum hraček, Galerie umění pro děti
- **Délka trasy:** Délka této trasy je 3 km. V případě prohlídky i Galerie umění pro děti to je 4,2 km.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen v oblasti kultury a vzdělání. Hlavním účelem je pobavit a přinést poznání o tom, čemu lidé v minulosti mnohdy věřili.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro rodiny s dětmi, ale i pro ostatní generace.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v ulici Národní v *Soukromém muzeu LEGA* (Galerie Václava Špály) a pokračuje na Betlémské náměstí (Galerie u Betlémské kaple, Galerie Jaroslava Frágnera a Náprstkovo muzeum). Dále pak ulicí Náprstkovou ke Smetanovu nábřeží a ke Karlovu mostu (Muzeum mučicích nástrojů, Muzeum Karlova mostu, Muzeum Bedřicha Smetany). Trasa pokračuje Staroměstskou mosteckou věží přes Karlův most a Malostranskou mosteckou věží ulicí Mosteckou (Muzeum Karla Zemana), kde se nachází *Muzeum pražských pověstí a strašidel*, dále pak na Malostranské náměstí (Galerie AMU), kde je barokní kostel sv. Mikuláše, kde „*vnitřek chrámu je nejhonosnějším příkladem pompéznosti vrcholného baroka v Praze*“²⁰⁴. Poté do ulice Nerudovi (Gingerbread museum, Museum Montanelli) a dále do ulice Jánský Vršek, kde je *Muzeum Alchymistů a mágů staré Prahy*. Odtud zpět do ulice Nerudovi, směrem k Pražskému hradu (Šternberský palác, Schwarzenberský palác, Salmovský palác, Obrazárna Pražského hradu), jehož dominantou je chrám sv. Víta a mnoho jiných zajímavých pamětihodností. Zde se v ulici Jiřské nachází *Muzeum Hraček*. Mimo tuto trasu se

---

²⁰⁴POCHE, Emanuel. *PRAHOU KROK ZA KROKEM*. 2. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Panorama, 1985, s. 65. Pragensia.

s podobným námětem nachází na náměstí Franze Kafky *Galerii umění pro děti*, v blízkosti Staroměstského náměstí.

- **Další muzea a galerie na trase:** Galerie Václava Špály, Galerie u Betlémské kaple, Galerie Jaroslava Frágnera a Náprstkovo muzeum, Muzeum mučicích nástrojů, Muzeum Karlova mostu, Muzeum Bedřicha Smetan, Muzeum Karla Zemana, Galerie AMU, Gingerbread museum, Museum Montanelli, Šternberský palác, Schwarzenberský palác, Salmovský palác, Obrazárna Pražského hradu
- **Trasa zábavního zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze M.

9.3 Muzea hudebního zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v Muzeu Antonína Dvořáka v ulici Ke Karlovu a končí v Českém muzeu hudby, které se nachází v ulici Karmelitské.
- **Instituce na trase:** Muzeum Antonína Dvořáka, Muzeum Bedřicha Smetany, České muzeum hudby
- **Délka trasy:** Délka této trasy je 3,3 km. Z toho 1,3 km městskou hromadnou dopravou.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen v oblasti kultury a vzdělání. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti vývoje a dějin hudby.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro všechny věkové kategorie, které mají zájem o život a dílo našich významných skladatelů a o vývoj hudebních nástrojů.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v ulici Ke Karlovu v *Muzeu Antonína Dvořáka*, odkud pokračuje ze Štěpánské tramvají č. 22 do stanice Národní Divadlo (Galerie Hollar) a po Smetanově nábřeží přechází ke Karlovu mostu (Muzeum mučicích nástrojů, Muzeum Karlova mostu), kde se nachází na Novotného lávce *Muzeum Bedřicha Smetany*.

Trasa pokračuje Staroměstskou mosteckou věží přes Karlův most a Malostranskou mosteckou věží ulicí Mosteckou (Muzeum Karla Zemana, Muzeum pražských

pověstí a strašidel) kolem Malostranského náměstí s Kostelem sv. Mikuláše do ulice Karmelitské, kde se nachází **České muzeum Hudby**.

- **Další muzea a galerie na trase:** Galerie Hollar, Muzeum mučicích nástrojů, Muzeum Karlova mostu, Muzeum Karla Zemana, Muzeum pražských pověstí a strašidel
- **Trasa hudebního zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze M.

9.4 Muzea řemeslného a uměleckého zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v Muchově muzeu v ulici Panské a končí v Museu Kampa u Sovových mlýnů.
- **Instituce na trase:** Muzeum Alfonse Muchy, Galerie Arte Decor Gražyna, Umělecko-průmyslové muzeum, Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových, Zámecký areál Ctěnice
- **Délka trasy:** Délka této trasy po Museum Kampa je 3,8 km. Celková délka trasy do zámeckého areálu Ctěnice je 21 km, kterou lze celou zdat pomoci městské hromadné dopravy.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen v oblasti kultury a vzdělání. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti rozvoje řemeslné a umělecké výroby.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro studenty uměleckých škol a starší generace, ale i pro ostatní, kteří o tuto oblast mají zájem.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v ulici Panské v **Muchově muzeu** a pokračuje ulicí Na příkopě, kolem Prašné Brány a „*nádherné secesní budovy Obecního domu – nebo také reprezentačního domu hlavního města Prahy, jak byl objekt svého času nazýván*“²⁰⁵ na Náměstí Republiky, kde se vedle nákupního centra Palladium v ulici Truhlářské nachází **Galerie Arte Decor Gražyna**.

---

²⁰⁵ AUGUSTA .., Ed. Pavel.. *Kniha o Praze 1: Hradčany, Malá Strana, Staré Město, Nové Město, Židovské Město - Josefov*. Praha: Vydavatelství a Nakl. MILPO, 1998, s. 39. ISBN 8086098095.

Od Galerie Arte Decor Gražyna se vrací zpět kolem Obecního domu do ulice Celetné (Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, WAX Museum Prague) na Staroměstské náměstí (Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser a sbírky Národní galerie v Paláci Kinských a Galerie hlavního města Prahy v Domě u Kamenného zvonu). Zde se nachází Staroměstská radnice se svým orlojem, Pomník Mistra Jana Husa, Týnský chrám a Kostel sv. Mikuláše. Odtud přes náměstí Franze Kafky ulicí Kaprovou vede k Náměstí Jana Palacha, kde v blízkosti ulice 17. Listopadu je **Uměleckoprůmyslové muzeum** (Galerie Rudolfinum, Židovské muzeum).

Poté pokračuje ke Karlovu mostu (Muzeum mučicích nástrojů, Muzeum Karlova mostu, Muzeum Bedřicha Smetany). *“Most Karlův je dlouhý 520 m a 10 m široký, spočívá na šestnácti obloucích. Je stavěn z pískovcových kvádrů. Na zábradlí stojí řada třiceti soch a skupin svatých, k nimž podnět dala socha sv. Jana Nepomuckého, postavená zde v r. 1683. Karlův most ústí do oblouku brány, sevřené z obou stran malebnou konstrukcí Malostranských mosteckých věží.”*²⁰⁶ Na druhé straně mostu (Muzeum Karla Zemana) pokračuje Malostranskou mosteckou věží, kde sestoupí po schodech na ostrov Kampa. *„Romantický pražský ostrov Kampa, odkud je nádherný výhled na řeku, Karlův most a Staré Město, bývá nazýván pražskými Benátkami.”*²⁰⁷ Na tomto ostrově je v ulici Sovových mlýnů **Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových**. Mimo centrum Prahy se ještě nachází **Zámecký areál Ctěnice** ve Vinoři, kam je nutné dojet městskou hromadnou dopravou, nejlépe autobusem č. 185 ze zastávky Letňany.

- **Další muzea a galerie na trase:** Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, WAX Museum Prague Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser a sbírky Národní galerie v Paláci Kinských a Galerie hlavního města Prahy v Domě u Kamenného zvonu, Galerie Rudolfinum, Židovské muzeum, Muzeum mučicích nástrojů, Muzeum Karlova mostu, Muzeum Bedřicha Smetany, Muzeum Karla Zemana

---

²⁰⁶POCHE, Emanuel. *PRAHOU KROK ZA KROKEM*. 2. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Panorama, 1985, s. 57-60. Pragensia.

²⁰⁷AUGUSTA .., Ed. Pavel.. *Knihy o Praze 1: Hradčany, Malá Strana, Staré Město, Nové Město, Židovské Město - Josefov*. Praha: Vydavatelství a Nakl. MILPO, 1998, s. 87. ISBN 8086098095.

- **Trasa řemeslnického a uměleckého zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze M.

9.5 Muzea stravovacího zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v Muzeu čokolády v ulici Celetné a končí v ulici Jana Zajíce v Muzeu Kávy Alchymista.
- **Instituce na trase:** Muzeum čokolády, Muzeum gastronomie, Muzeum kávy Alchymista
- **Délka trasy:** Délka této trasy je 2,6 km.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen v oblasti kultury a vzdělání. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti stravování.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro všechny generace, které mají o tuto oblast zájem.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v Celetné ulici (Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, WAX Museum Prague) v **Muzeu čokolády**, které se nachází u Staroměstského náměstí (Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser a sbírky Národní galerie v Paláci Kinských a Galerie hlavního města Prahy v Domě u Kamenného zvonu). Zde se nachází Staroměstská radnice se svým orlojem, Pomník Mistra Jana Husa, Týnský chrám a Kostel sv. Mikuláše.

Odtud pokračuje ulicí Štupartskou, dále Templovou až do ulice Jakubské (Alexandr Oniščenko – Galerie Jakubská), kde se nachází **Muzeum Gastronomie**.

Poté pokračuje na Náměstí republiky, kde ze zastávky tramvaje č. 5 pokračuje do zastávky Čechův most. Nebo je možnost zvolit zajímavější pokračování trasy ulicí Masnou (Joseph Fine ART, Galerie Zlatá husa) dále ulicí V Kolkovně (Židovské muzeum, Galerie Roberta Guttmanna) do ulice Pařížské (Galerie la Femme), která vede k Čechovu Mostu. Zde vystoupá do Letenských sadů, pokračuje přes Letenskou pláň, kolem stadionu Sparty do ulice Jana Zajíce, kde je **Muzeum Kávy Alchymista**.

- **Další muzea a galerie na trase:** Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, WAX Museum Prague, Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum, Palác Kinských, Dům u Kamenného zvonu, Alexandr Oniščenko – Galerie Jakubská, Joseph Fine ART, Galerie Zlatá husa, Židovské muzeum, Galerie Roberta Guttmanna, Galerie la Femme
- **Trasa stravovacího zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze N.

9.6 Muzea historického zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná na Vítkově U národního památníku a Armádního muzea Žižkov a končí v Národním pedagogickém muzeu a knihovně J. A. Komenského, které sídlí ve Valdštejnské ulici.
- **Instituce na trase:** Národní památník, Armádní muzeum Žižkov, Muzeum hlavního města Prahy, Poštovní muzeum, Národní zemědělské muzeum, Židovské muzeum v Praze, WAX museum Prague, Muzeum komunismu, Národopisné muzeum – Musaion, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského
- **Délka trasy:** Délka této trasy je 10,5 km.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen nejen v oblasti kultury a vzdělání, ale přispěje to i k jeho lepší zdravotní kondici. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti historie.
- **Cílový segment:** vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro studenty a starší generace, ale i pro ostatní, kteří o tuto oblast mají zájem.
- **Popis trasy:** Trasa začíná na Vítkově, kde se nachází *Národní památník* a *Armádní muzeum Žižkov*. Pokračuje směrem na Florenc, kde je *Muzeum hlavního města Prahy* se svými historickými nálezy. Poté ulicí Na poříčí (Greisen, s.r.o.) přes Náměstí republiky, ulicí Revoluční (AuroGenio Art, s.r.o., Dům fotografie), ulicí Klimentskou, kde je kostel sv. Klimenta a v blízkosti v ulici Nové Mlýny je *Poštovní muzeum*.
Odtud přes Štefánikův most směrem k Letenskému zámečku a *Národnímu zemědělskému muzeu* (Národní technické muzeum). Dále přes Letenské sady kolem

Stroje času a Čechův most do ulice Pařížské (Galerie la Femme) odbočuje do ulice Široké (Galerie Roberta Guttmana), kde je **Židovské muzeum**.

Dále pak ulicí Dušní a Dlouhou (Nostress gallery) na Staroměstské náměstí (Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser a sbírky Národní galerie v Paláci Kinských a Galerie hlavního města Prahy v Domě u Kamenného zvonu). Zde se nachází Staroměstská radnice se svým orlojem, Pomník Mistra Jana Husa, Týnský chrám a Kostel sv. Mikuláše, kde v Celetné ulici (Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády) je **WAX museum Prague**.

Odtud ulicí Melantrichovou (Muzeum sexuálních pomůcek a hraček, La Candela, s.r.o.) a Na Můstku do ulice Na Příkopě, kde sídlí **Muzeum komunismu**.

Dále pak ulicí Národní (Komiksové muzeum Káji Saudka, Soukromé muzeum Lega, Galerie Václava Špály, Galerie Rock Café, Aukční síň Galerie Národní 25) kolem Akademie věd ČR a Národního divadla přes most Legií ulicí Zborovskou, Mělnickou do Holečkovi, kde je **Národopisné muzeum – Musaion**. Poblíž se nachází Letohrádek Kinských a Zahrada Kinských.

Poté přes Petřínské sady do ulice Újezd (České muzeum hudby) na Malostranské náměstí se svým kostelem sv. Mikuláše (Galerie AMU) ulicí Tomášskou do ulice Valdštejské, kde je **Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského**. Poblíž se nachází Valdštejský palác a zahrada.

- **Další muzea a galerie na trase:** Greisen, s.r.o., AuroGenio Art, s.r.o., Dům fotografie, Národní technické muzeum, Galerie la Femme, Galerie Roberta Guttmana, Nostress gallery, Galerie umění pro děti, Sklářské muzeum Moser a sbírky Národní galerie v Paláci Kinských a Galerie hlavního města Prahy v Domě u Kamenného zvonu, Musée Grévin Prague s.r.o., Museum tortury, Museum čokolády, Muzeum sexuálních pomůcek a hraček, La Candela, s.r.o, Komiksové muzeum Káji Saudka, Soukromé muzeum Lega, Galerie Václava Špály, Galerie Rock Café, Aukční síň Galerie Národní 25, České muzeum hudby, Galerie AMU
- **Trasa historického zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze N.

9.7 Muzea literárního zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v ulici Cihelné v Muzeu Franze Kafky a končí v Oboře hvězda, kde sídlí Muzeum Aloise Jiráska a Mikoláše Alše.
- **Instituce na trase:** Franz Kafka museum, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Památník národního písemnictví, Muzeum Aloise Jiráska a Mikoláše Alše
- **Délka trasy:** Délka této trasy je 7 km. Z toho 3,3 km městskou hromadnou dopravou.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen v oblasti kultury a vzdělání. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti historie a vývoje literatury.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro studenty a starší generace, ale i pro ostatní, kteří o tuto oblast mají zájem.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v Cihelné ulici v *Muzeu Franze Kafky* a pokračuje přes ulici Letenskou do Valdštejské, kde sídlí *Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského*. Naproti muzeu je Valdštejský palác spolu s Valdštejskou zahradou.

Odtud pokračuje ulicí Sněmovní a Trunovskou, kde po pravé straně se nachází Pražský hrad (Obrazárna pražského hradu, Šternberský palác, Muzeum hracích strojů, Muzeum hraček) dále ulicí Ke hradu (Salmovský palác, Schwarzenberský palác) pokračuje ulicí Úvoz (Galerie Josefa Sudka) až na Strahovské nádvoří (Muzeum miniatur, Galerie Miro, Strahovská obrazárna) se svým Klášteřem premonstrátů na Strahově, kde je *Památník národního písemnictví*.

Odtud pokračuje ze zastávky tramvaje Pohořelec tramvaj č. 22 do zastávky Vypich (Muzeum a archiv populární hudby), kde se v blízkosti nachází Oboře hvězda spolu s *Muzeem Aloise Jiráska a Mikoláše Alše*.

- **Další muzea a galerie na trase:** Obrazárna pražského hradu, Šternberský palác, Muzeum hracích strojů, Muzeum hraček, Salmovský palác, Schwarzenberský palác, Galerie Josefa Sudka, Muzeum miniatur, Galerie Miro, Strahovská obrazárna, Muzeum a archiv populární hudby
- **Trasa literárního zaměření jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze N.**

9.8 Muzea technického zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v Plynárenském muzeu v ulici U Plynárny a končí v Leteckém muzeu Kbely.
- **Instituce na trase:** Plynárenské muzeum, Muzeum pražského vodárenství, Muzeum v podskalské celnici na Výtoni, Království železnic, Muzeum MHD, Národní technické muzeum, Letecké muzeum Kbely
- **Délka trasy:** Délka této trasy k Národnímu technickému muzeu je 19 km. Z toho je 11,4 km městskou hromadnou dopravou. Celková délka trasy až po Letecké muzeum Kbely je 27,4 km, většinu z této trasy lze zdolat městskou hromadnou dopravou.
- **Účel trasy:** Při zdolání této trasy pěšky je účastník obohacen nejen v oblasti kultury a vzdělání, ale přispěje to i k jeho lepší zdravotní kondici. Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti vývoje techniky od nejstarších dob až po současnost.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro všechny věkové kategorie, které mají o tuto oblast zájem.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v ulici U plynárny v *Muzeu plynárenství*, odtud pokračuje tramvají č. 6 na Karlovo náměstí, kde je nutné přestoupit na tramvaj č. 3 a pokračovat do zastávky Podolská vodárna, kde se nachází *Muzeum pražského vodárenství*.

Poté pokračuje po nábřeží Vltavy přes vyšehradský Tunel, kde se vysoko na skále nachází Vyšehrad. Dále přes Výtoň, kde je *Muzeum v podskalské celnici na Výtoni* až na Palackého náměstí. Přechází přes Palackého most ulicí Lidickou (Galerie Evy Jandějskové) až na Anděl, kde v ulici Stroupežnického je *Království Železnic*.

Z Anděla pokračuje tramvají č. 12 na Malostranské náměstí do Nerudovi ulice (Gingerbread museum, Museum Montanelli) kolem Schwarzenberského a Salmovského paláce ulicí Úvoz (Galerie Josefa Sudka) do ulice Pohořelec, kde je Strahovské nádvoří spolu s Klášteřem premonstrátů na Strahově (Galerie Miro, Muzeum Miniatur, Strahovská obrazárna, Památník národního písemnictví).

Dále pak ulicí Keplerovou přes park Maxe van der Stoela k ulici Patočkově, kde je *Muzeum městské hromadné dopravy*. Odtud tramvají č. 25 ze zastávky Vozovna Střešovice do zastávky Letenské náměstí a dále ulicí

Ovnečnou do ulice Kostelní k *Národnímu technickému muzeu* (Národní zemědělské muzeum). Mimo trasu se nachází v okrajové části města *Letecké muzeum Kbely*, kam vede nejlépe spojení z konečné linky metra C – Letňany autobusem č. 185, 269 nebo 302 do zastávky Letecké muzeum.

- **Další muzea a galerie na trase:** Galerie Evy Jandějskové, Gingerbread museum, Museum Montanelli, Galerie Josefa Sudka, Galerie Miro, Muzeum Miniatur, Strahovská obrazárna, Památník národního písemnictví, Národní zemědělské muzeum
- **Trasa technického zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze N.

9.9 Muzea vojenského zaměření

- **Začátek a konec trasy:** Trasa začíná v ulici Ke Karlovu v Muzeu Policie České republiky a končí v Leteckém muzeu Kbely.
- **Instituce na trase:** Muzeum Policie České republiky, Armádní muzeum Žižkov, Letecké muzeum Kbely
- **Délka trasy:** Délka trasy od Muzea policie České republiky po Armádní muzeum Žižkov je 3 km. Od Armádního muzea Žižkov je to pak 16 km cca 50 minut městskou hromadnou dopravou.
- **Účel trasy:** Hlavním účelem je rozšířit znalosti v oblasti vojenské a technické.
- **Cílový segment:** Vzhledem k náplni je tato trasa vhodná pro všechny věkové kategorie, které mají o tuto oblast zájem.
- **Popis trasy:** Trasa začíná v ulici Ke Karlovu, kde se nachází *Muzeum policie České republiky* a pokračuje ze zastávky Dětská nemocnice Karlov autobusem č. 291 do zastávky I. P. Pavlova. Odtud vede směrem na Florenc metrem linky C a dále pak autobusem č. 133, 175 nebo 207 do zastávky U Památníku, kde sídlí *Armádní muzeum Žižkov*. Mimo trasu se v okrajové části Prahy nachází *Letecké muzeum Kbely*, kam vede nejlépe spojení z konečné linky metra C – Letňany autobusem č. 185, 269 nebo 302 do zastávky Letecké muzeum.
- **Trasa vojenského zaměření** jednotlivých institucí je vyznačena v mapě v příloze N.

9.10 Galerie starého a moderního umění

Vybrané galerie jsou roztrženy do dvou skupin na staré a moderní umění. Pro usnadnění a lepší přehled je vytvořena mapa v příloze O, kde jsou barevně rozlišeny vybrané galerie podle svého obsahového zaměření. Protože většina se nachází v centru města, v nepřilíš velké vzdálenosti od sebe, je pro obě skupiny určeno doporučené pořadí jejich návštěv na základě své blízkosti.

Instituce se *starým uměním* je doporučeno navštívit v tomto pořadí: Galerie Petra Brandla, Dům U Zlatého prstenu, Klášter sv. Anežky České, Palác Kinských, Dům U Kamenného zvonu, Colloredo – Mansfeldský palác, Obrazárna Pražského hradu, Šternberský palác, Salmovský palác, Schwarzenberský palác, Zámek Troja

Instituce s *moderním uměním* je doporučeno navštívit v tomto pořadí: Galerie Václava Špály, Galerie Jaroslava Fragnera, Galerie Arte Decor Gražyna, Galerie Evoluční, Dům Fotografie, Galerie umění pro děti, Městská knihovna, 2. patro, Galerie Rudolfinum, Galerie AMU, Galerie Miro, Bílkova vila, Veletržní palác

9.11 Shrnutí

Praha ve svých muzeích a galeriích poskytuje návštěvníkovi bohaté sbírky ze všech oblastí lidské činnosti od nejstarších dob až po současnost. Výběr muzeí a galerií je tak široký a proto se dá říci, že každý zde nalezne důležité informace, o které má zájem. Nejedná se jen o shromážděné sbírky, ale i o samotné budovy, ve kterých se tyto instituce nacházejí, a i celou historickou část Prahy a stavby v ní umístěné lze považovat za velkou výstavní síň architektury od gotiky až po moderní architekturu. Mimo to je zde mnoho méně známých muzeí a galerií, které doplňují celou oblast kultury.

ZÁVĚR

Závěr obsahuje některá zajímavá zjištění, která vyplynula ze zpracování této diplomové práce. Ukázalo se, že Praha, nazývaná „matkou měst“, získala toto pojmenování zcela právem, stejně tak i zařazení historického centra Prahy na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Při procházce historickou částí města se návštěvník setkává a může obdivovat jedinečné architektonické skvosty zastoupené zde všemi uměleckými směry. Tím se tato část Prahy stává jedinečným muzeem architektury se zastoupením všech architektonických slohů od gotiky, renesance, baroka, secese až po moderní umění.

V této historické části města se také nachází rozsáhlá síť nejvýznamnějších a nejnámějších muzeí a galerií shromažďujících historické, umělecké a přírodní poklady představující kulturní dědictví země od prvopočátků lidstva až po současnost. Tyto známé instituce připomínají velké květiny, z jejichž semínek vyrostlo mnoho rostlinek v podobě malých muzeí a galerií, hledajících své místo na slunci. Ty pak těží z blízkosti těchto významných institucí a snáze se tak dostávají do povědomí veřejnosti. I když je historická část města propojena hustou sítí městské hromadné dopravy, většina návštěvníků se zde pohybuje pěšky, aby tak mohla zdarma obdivovat krásu Prahy. Kromě toho je zde také mnoho divadel, koncertních sálů, kin, prodejen knih a uměleckých předmětů.

Úkolem muzeí a galerií není a nikdy nebyla jen sběratelská a badatelská činnost, ale dá se říci, že jejich hlavním posláním bylo seznámení laické veřejnosti s výsledky své práce a posílení její národní hrdosti a sebevědomí. Víme, jakou roli sehrálo založení našeho Národního muzea v době Národního obrození, kdy u jeho zrodu stáli nejvýznamnější osobnosti té doby, jakými byli hrabě Šternberk, František Palacký, Josef Dobrovský, Jan Evangelista Purkyně, Joachim Barrande a spisovatelé Karel Jaromír Erben, Jan Neruda a Božena Němcová.

Muzea se stala významnými vědeckými pracovišti, na kterých docházelo a dochází k záchraně exponátů pro budoucí generace. Záchrana se netýká jen samotných exponátů, ale i nově získaných poznatků, které jsou popsány ve vědeckých publikacích a uloženy v muzejních knihovnách. Ty potom slouží nejen vědcům, ale za určitých podmínek i laické veřejnosti. Ještě je nutné upozornit, že velká většina originálních exponátů je uložena v depozitářích a veřejnost je seznamována pouze s kopiemi.

Vzrůstající zájem veřejnosti o tyto instituce, v jejichž sbírkách se nachází mnoho významných děl všech druhů umění a předmětů od umělců a vynálezců známých v celém světě, které mnohdy v historii lidstva znamenaly velký pokrok v umění a technických oborech, byl způsoben neustále se zvyšující vzdělaností lidí. Tento zájem, který nutí lidi cestovat za tímto poznáním a tím vlastně díky těmto institucím dochází k rozvoji turismu, vytváří do budoucna předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu spojeného s kulturou a uměním.

K rozvoji turismu přispívá velkou měrou i mezinárodní spolupráce těchto institucí, která přináší i zlepšení ekonomiky ostatních služeb cestovního ruchu, jako například služeb ubytovacích, stravovacích a dopravních.

Vzájemnou vazbu těchto institucí na turismus a to na kulturně poznávací turismus a turismus se vzdělávacími motivy, nejlépe dokládají údaje návštěvnosti nejen našich muzeí a galerií, ale i těch světových. Nejedná se jen o jejich návštěvu, ale i účast na různých doprovodných akcích, které pořádají.

Příkladem vzrůstu návštěvnosti světových institucí je pařížský Louvre, který je v každém roce nejnavštěvovanější institucí s průměrným počtem návštěvníků 10 milionů.

Průměrná návštěvnost všech pražských muzeí a galerií v letech 2010 - 2013 byla 3 461 606 návštěvníků za rok. Pokud v některém roce došlo ke snížení návštěvnosti, bylo to způsobeno především uzavřením nebo rekonstrukcí některých objektů. Je důležité se zmínit, že návštěvnost těchto pražských institucí v roce 2013 byla více jak 4 miliony návštěvníků. Ve srovnání s rokem 2010 to byl nárůst o téměř 1 milion návštěvníků. Tato čísla dokládají neustále se zvyšující zájem veřejnosti o tuto oblast kultury. Není se čemu divit, vždyť nejznámější a nejvýznamnější pražská muzea a galerie mají velice kvalitní a rozsáhlé sbírky srovnatelné se zahraničními.

Nelze opomenout, že návštěvnost města je mimo tyto instituce ovlivněna jeho proslulostí a známostí ve světě. Proslulost u Prahy tvoří velké množství významných historických památek, jako například Pražský hrad, Karlův most a Staroměstské náměstí se svým orlojem.

Nejen, že došlo k nárůstu návštěvnosti pražských institucí, stejně tomu bylo i v případě návštěvnosti těchto institucí v celé České republice.

V práci se ukázalo, jak důležitá je SWOT analýza, která vyhledá nedostatky, ukáže cestu k jejich odstranění a i možnosti dalších příležitostí nabízejících se institucím. Stejně tak i tvorba nových produktů k získání většího zájmu veřejnosti, jako bylo například vytvoření tematických tras, které by rozšířily stávající nabídku cestovního ruchu. Rozvoj této oblasti kultury však omezuje nedostatek finančních prostředků.

Při rozvoji turismu je nutné dbát na ochranu historických památek, aby nedocházelo k jejich ničení z komerčních důvodů. O historické části města, v které se tyto památky nacházejí, by neměli nerozhodovat developeři, ale památkáři a představitelé města. Proto by bylo vhodné historickou část města zakonzervovat a nedovolit žádné zásadní změny.

Práce rozšířila mé znalosti z historie, přinesla podrobnější seznámení muzeí a galerií, jejich pokladů, které ukrývají ve svých zdech a vedla také k hlubšímu poznání architektonických památek města.

Přínosem práce je zdůraznění významu a postavení těchto institucí v kulturní oblasti a tím i jejich důležitost v rozvoji cestovního ruchu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

AUGUSTA .., Ed. Pavel.. *Kniha o Praze 1: Hradčany, Malá Strana, Staré Město, Nové Město, Židovské Město - Josefov*. Praha: Vydavatelství a Nakl. MILPO, 1998, s. 39. ISBN 8086098095.

DOLEČEK, Jan. *Praha: hlavní město České republiky: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia, 2008, s. 12. ISBN 8090427502.

HALINA KOTÍKOVÁ, Jaroslav Zlámal. *Základy marketingu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, s. 35. ISBN 8024414899.

HAVRÁNKA, B., J. BĚLICE, M. HELCLA, A. JEDLIČKY, V. KRÍSTKA a Fr. TRÁVNÍČKA. *Slovník spisovného jazyka českého: H - L*. 2. vyd. Praha: Academia, 1989.

HRUBEŠOVÁ, Eva a Josef HRUBEŠ. *Toulky pražskou minulostí*. Vyd. 1. Praha: Petrklíč, 2003, s. 48. ISBN 8072290894.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing: strategie a trendy*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 129. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4670-8.

JOHNOVÁ, Radka. *Marketing kulturního dědictví a umění: [art marketing v praxi]*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, s. 31. ISBN 978-80-247-2724-0.

KESNER, Ladislav. *Marketing a management muzeí a památek*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, s. 27. ISBN 80-247-1104-4.

KOCOUREK, Jaroslav. *Český atlas: hlavní město České republiky: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. 1. vyd. Praha: Freytag, 2006, s. 354. ISBN 80-7316-209-1.

KOTALÍK, Jiří. *Národní galerie v Praze: Díl I*. Praha: Odeon, 1984, s. 7.

MORAVCOVÁ, Lenka. *Ekonomika*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. VOŠ a SPŠ dopravní, Praha: 3N DESIGN, 2005, s. 144.

NEUBERT, Karel a Jan ROYT. *Poklady pražských uměleckých sbírek: průvodce po pražských galeriích, muzeích a výstavních sálích doplněný základními turistickými informacemi*. 1. vyd. V Praze: Grafoprint, 1992, s. 3. ISBN 8090059694.

NEUBERT, Hanns-Joachim a MAASS. *100 nejkrásnějších muzeí světa: největší poklady lidstva na pěti kontinentech*. 2. vyd. Čestlice: Rebo, 2006. ISBN 80-7234-579-6.

NEUMANN, Jaromír. *Rudolfínská Praha*. 1. vyd. Praha: Pressfoto, 1984.

ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, s. 5. ISBN 9788085970685.

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, s. 47. ISBN 978-80-247-3749-2.

POCHE, Emanuel. *PRAHOU KROK ZA KROKEM*. 2. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Panorama, 1985, s. 65. Pragensia.

SRPOVÁ, Jitka. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, s. 199. ISBN 978-80-247-3339-5.

STAŇKOVÁ, Jaroslava, Jiří ŠTURSA a Svatopluk VODĚRA. *Pražská architektura: významné stavby jedenácti století*. 1. vyd. Praha: PAV, 1991, s. 245. ISBN 80-900209-6-8.

TROJAN, Raoul a Bohumír MRÁZ. *Malý slovník výtvarného umění*. Vyd. 2., upr., ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1996, s. 108. ISBN 8071683299.

ZICHOVÁ, Jitka a Monika PALATKOVÁ. *Ekonomika turismu: Turismus České republiky*. 2011. vyd. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 24. ISBN 978-80-247-3748-5.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

KOTLER, Neil G, Philip KOTLER, Wendy I KOTLER a Neil G KOTLER. *Museum marketing and strategy: designing missions, building audiences, generating revenue*

and resources. 2nd ed. San Francisco: Jossey-Bass, c2008, s. 22. ISBN 9780787996918.

RENTSCHLER, Ruth, Anne-Marie HEDE, Wendy I KOTLER a Neil G KOTLER. *Museum marketing: competing in the global marketplace*. 2nd ed. Boston: Butterworth-Heinemann, c2007, s. 65. ISBN 9780750680653.

RICHARDS, Greg. *The impact of culture on tourism*. Paris: OECD, c2009, 155 p. s. 26. ISBN 978-926-4056-480.

WOUDENBERG, Nout van. *State immunity and cultural objects on loan*. Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2012, s. 3. ISBN 9789004217027.

Seznam použitých internetových zdrojů

Alza: Elektronika - Audio video. [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.alza.cz/sencor-sfp-5870-bs-d2266642.htm>

Česká televize: Kultura. [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/259670-vystava-ktera-nema-obdoby-ng-predstavi-ruske-avantgardy/>

Co je to? Superia. [online]. [cit. 2014-12-04]. Dostupné z: <http://cojeto.superia.cz/kultura/kultura.php>

Galerii Arte Decor Gražyna. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.artedecor.cz/>

Galerie hlavního města Prahy. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.ghmp.cz/>

Galerie Miro. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://galeriemiro.cz/>

Galerie Rudolfinum. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.galerierudolfinum.cz/cs/>

Galerie umění pro děti. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.galeriegud.cz/>

Galerie Václava Špály. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.galerievaclavaspany.cz/cz/>

Lidovky: Kultura. [online]. [cit. 2014-12-24]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nejnavsteovanejsim-muzeem-sveta-je-opet-louvre-fbx-/kultura.aspx?c=A140116_214602_ln_kultura_hep

Metro: Události v Praze. [online]. [cit. 2014-11-21]. Dostupné z: http://www.metro.cz/praha-je-9-turisty-nejnavsteovanejsim-mestem-evropy-pfi-/co-se-deje.aspx?c=A140714_091921_co-se-deje_rob

Muzeum hlavního města Prahy: O muzeu - Z historie. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/z-historie/>

Museum Kampa - Nadace Jana a Medy Mládkových. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.pmjak.cz/>

Muzeum Praha. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.muzeumlega.cz/>

Mysteria Pragensia. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://muzeumalchymistu.cz/>

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu NIPOS: Kult (MK) 14-01 Muzea a galerie. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.nipos-mk.cz/?cat=102>

Národní galerie v Praze. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/>

Národní muzeum. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/>

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.pmjak.cz/>

Národní technické muzeum. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/>

Národní zemědělské muzeum. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.nzm.cz/>

Novinky: Kultura. [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/kultura/354458-videnske-vystavni-nadilce-muze-konkurovat-jen-pariz.html>

ODBORNÝ ÚSTAV NIPOS: Statistická data v publikacích. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Navstevnost_MUZEJA_2013.pdf

PICTOART: Ceník. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://fotografie-obrazy.cz/cenik/?cw=57&ch=43>

Pražské vodovody a kanalizace. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.pvk.cz/muzeum-prazskeho-vodarenstvi.html>

Sportwissenschaft: kunstdefinition. [online]. [cit. 2014-12-04]. Dostupné z: <http://www.sportwissenschaft.uni-hamburg.de/tiedemann/documents/kunstdefinition.html>

Uměleckoprůmyslové muzeum Praha. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.upm.cz/>

Vojenský historický ústav Praha. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/>

Wikipedie: Paříž. [online]. [cit. 2014-11-21]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pa%C5%99%C3%AD%C5%BE>

Zákony pro lidi: Předpis č. 122/2000 Sb. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. [online]. [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-122>

Židovské muzeum Praha. [online]. [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.jewishmuseum.cz/czindex.php>

Seznam použitých ostatních zdrojů

Česká republika. Zákon o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů*. 12.04.2000, 129/2000 Sb., 38/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

Česká republika. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: *Sbírka zákonů*. 27.06.2000, 219/2000 Sb., 65/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-219>

Česká republika. Zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*. 12.04.2000, 128/2000 Sb., 38/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Česká republika. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů*. 7. dubna 2000, 122/2000 Sb., 36/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-122> zákon č. 148/1949 Sb. o Národní galerii

Česká republika. Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů*. 27.06.2000, 218/2000 Sb., 65/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218>

Česká republika. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů*. 7. července 2000, 250/2000 Sb., 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

LAGNER, Pavel. *Ústní sdělení*. (2014-11-18)

LOVĚTÍNSKÝ, Vojtěch a Petra MYLKOVÁ. PARLAMENTNÍ INSTITUT. *Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy*. Praha, 2011. Dostupné z: http://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf

Národní galerie v Praze: výroční zpráva. ISSN 1213-7081. 59 s.

NĚMCOVÁ, Magda. NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE. *Mobilita sbírek: metodika přednášky*. Praha. Dostupné z: <http://projekt-opvk.cz/wp-content/uploads/m2a-nemcova-metodika.pdf>

RAISICHOVÁ, Petra. *Ústní sdělení*. (2014-11-18)

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O MOVITÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA LÉTA 2010 - 2014: (koncepte rozvoje muzejnictví)*. Praha, 2010. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/muzea-galerie-a-ochrana-moviteho-kulturniho-dedictvi/koncepce-ucinnejsi-pece-o-movite-kulturni-dedictvi-v-ceske-republice-na-leta-2010-az-2014-78614/>

Výroční zpráva 2013: Galerie hlavního města Prahy. Praha: Galerie hlavního města Prahy, 2013, 7 s.

Výroční zpráva 2013: Galerie Rudolfinum. Praha: Galerie Rudolfinum, 2013, 12 s.

Výroční zpráva 2012: Národní technické muzeum. Praha: Národní technické muzeum, 2012, 40 s.

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa s trasami dle oblastí zájmů - přírodovědecké, hudební, zábavní, řemeslné a umělecké	XIV
Obrázek 2: Mapa s trasami dle oblastí zájmů - stravovací, historické, literární, technické a vojenské	XV
Obrázek 3: Mapa galerií starého a moderního umění	XVI

Seznam grafů

Graf č. 1: Zobrazení návštěvnosti muzeí a galerií v letech 2011 - 2013.....	75
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: SWOT analýza.....	62
Tabulka 2: Silné a slabé stránky Leteckého muzea Kbely	63
Tabulka 3: Příležitosti a hrozby Leteckého muzea Kbely	64
Tabulka 4: Silné a slabé stránky Galerie hlavního města Prahy.....	66
Tabulka 5: Příležitosti a hrozby Galerie hlavního města Prahy.....	67
Tabulka 6: Silné a slabé stránky muzeí a galerií v rámci Prahy	69
Tabulka 7: Příležitosti a hrozby muzeí a galerií v rámci Prahy	70
Tabulka: 8 Otevírací doba Muzea hlavního města Prahy.....	I
Tabulka: 9 Vstupné do Hlavního muzea města Prahy	I
Tabulka: 10 Otevírací doba Národního muzea	I
Tabulka: 11 Vstupné do Národního muzea	I
Tabulka: 12 Otevírací doba Národního technického muzea.....	II
Tabulka: 13 Vstupné do Národního technického muzea.....	II
Tabulka: 14 Otevírací doba Leteckého muzea Kbely	II
Tabulka: 15 Otevírací doba Galerie hlavního města Prahy	II
Tabulka: 16 Vstupné do objektů Galerie hlavního města Prahy.....	III
Tabulka: 17 Otevírací doba Národní galerie.....	III

Tabulka: 18 Vstupné do objektů Národní galerie	III
Tabulka: 19 Otevírací doba Galerie Rudolfinum.....	IV
Tabulka: 20 Vstupné do Galerie Rudolfinum.....	IV
Tabulka: 21 Otevírací doba Galerie Václava Špály	IV
Tabulka: 22 Vstupné do galerie Václava Špály	IV
Tabulka 23: Základní informace o produktu pro Letecké muzeum Kbely.....	V
Tabulka 24: Základní informace o produktu pro Galerii Václava Špály	VI
Tabulka 25: Základní informace o produktu pro turistická informační centra.....	VII
Tabulka 26: Seznam vybraných institucí se zaměřením a adresou.....	VIII

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Otevírací doba a vstupné do Muzea hlavního města Prahy	I
Příloha B - Otevírací doba a vstupné do Národního muzea	I
Příloha C - Otevírací doba a vstupné do Národního technického muzea	II
Příloha D - Otevírací doba Leteckého muzea Kbely.....	II
Příloha E - Otevírací doba a vstupné do Galerie hlavního města Prahy	II
Příloha F - Otevírací doba a vstupné do Národní galerie	III
Příloha G - Otevírací doba a vstupné do Galerie Rudolfinum.....	IV
Příloha H - Otevírací doba a vstupné do Galerie Václava Špály.....	IV
Příloha I - Základní informace o produktu pro Letecké muzeum Kbely	V
Příloha J - Základní informace o produktu pro Galerii Václava Špály	VI
Příloha K - Základní informace o produktu pro turistická informační centra	VII
Příloha L - Seznam vybraných institucí se zaměřením a adresou.....	VIII
Příloha M - Mapa s trasami dle oblastí zájmů – přírodovědecké, hudební, zábavní, řemeslné a umělecké	XIV
Příloha N - Mapa s trasami dle oblastí zájmů – stravovací, historické, literární, technické a vojenské.....	XV
Příloha O - Mapa galerií starého a moderního umění	XVI

Příloha A - Otevírací doba a vstupné do Muzea hlavního města Prahy

Tabulka: 8 Otevírací doba Muzea hlavního města Prahy

Pondělí	Úterý	První středa v měsíci	Další středy měsíce	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Zavřeno	9 – 18	9 – 18	9 – 18	9 – 18	9 – 18	9 – 18	9 – 18

Zdroj: Muzeum hlavního města Prahy: Hlavní budova muzea. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/719-hlavni-budova-muzea/>

Poslední středa v měsíci otevřeno do 20 hodin.

Tabulka: 9 Vstupné do Hlavního muzea města Prahy

Základní	Snížené	Rodinné	Škola	ZPT, do 6ti let
120 Kč	50 Kč	200 Kč	30 Kč / os	zdarma

Zdroj: Muzeum hlavního města Prahy: Hlavní budova muzea. [online]. [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://www.muzeumprahy.cz/719-hlavni-budova-muzea/>

Příloha B - Otevírací doba a vstupné do Národního muzea

Tabulka: 10 Otevírací doba Národního muzea

Pondělí	Úterý	První středa v měsíci	Další středy měsíce	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
10 – 18	10 – 18	10 – 20	9 – 18	10 – 18	10 - 18	10 - 18	10 - 18

Zdroj: Národní muzeum: Navštivte nás. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Hlavni-strana/Navstivte-nas/Nova-budova-Narodniho-muzea.html>

Tabulka: 11 Vstupné do Národního muzea

Plné	Snížené	Rodinné	Školy	Celoroční	Foto	Film	Výklad
110 Kč	75Kč	190 Kč	35 Kč/os	400 Kč	40 Kč	40 Kč	500 – 1000 Kč

Zdroj: Národní muzeum: Navštivte nás. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.nm.cz/Hlavni-strana/Navstivte-nas/Nova-budova-Narodniho-muzea.html>

Příloha C - Otevírací doba a vstupné do Národního technického muzea

Tabulka: 12 Otevírací doba Národního technického muzea

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Zavřeno	9 – 17:30	9 – 17:30	9 – 17:30	9 – 17:30	10 - 18	10 - 18

Zdroj: Národní technické muzeum: Navštivte nás - Otevírací doba. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/muzeum/navstivte-nas#vstupne>

Tabulka: 13 Vstupné do Národního technického muzea

	Plné	Snížené	Rodinné	Školní skupiny	Komentovaná prohlídka
Jednodenní	190 Kč	90 Kč	410 Kč	50 Kč / dítě	50 Kč
Třídenní	390 Kč	230 Kč			

Zdroj: Národní technické muzeum: Navštivte nás - Vstupné. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.ntm.cz/muzeum/navstivte-nas#vstupne>

Příloha D - Otevírací doba Leteckého muzea Kbely

Tabulka: 14 Otevírací doba Leteckého muzea Kbely

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Zavřeno	10 – 18	10 – 18	10 – 18	10 – 18	10 - 18	10 - 18

Zdroj: Vojenský historický ústav Praha: Letecké muzeum Kbely - Historie. [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-lm-kbely/historie-lm-kbely/>

Muzeum je otevřeno v letní sezoně od května do října.

Příloha E - Otevírací doba a vstupné do Galerie hlavního města Prahy

Tabulka: 15 Otevírací doba Galerie hlavního města Prahy

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Zavřeno	10 – 18	10 - 18	10 – 18	10 – 18	10 - 18	10 - 18

Zdroj: Otevírací doba a vstupné. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://ghmp.cz/oteviraci-doba-a-vstupne/?result=205>

Pouze Dům u Kamenného zvonu má otevírací dobu do 20:00 hod.

Tabulka: 16 Vstupné do objektů Galerie hlavního města Prahy

Objekt	Plné	Poloviční	Seniorské	Školní
Bílkova vila	120 Kč	60 Kč	30 Kč	20 Kč
Dům fotografie	120 Kč	60 Kč	30 Kč	20 Kč
Dům Františka Bílka v Chýnově	50 Kč	30 Kč	-	-
Dům u Kamenného zvonu	120 Kč	60 Kč	30 Kč	20 Kč
Dům u Zlatého prstenu	120 Kč	60 Kč	30 Kč	20 Kč
Městská knihovna, 2. Patro	120 Kč	60 Kč	30 Kč	20 Kč
Trojský zámek	120 Kč	60 Kč	30 Kč	20 Kč

Zdroj: Otevírací doba a vstupné. [online]. [cit. 2015-01-29]. Dostupné z: <http://ghmp.cz/oteviraci-doba-a-vstupne/?result=205>

Příloha F - Otevírací doba a vstupné do Národní galerie

Tabulka: 17 Otevírací doba Národní galerie

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Zavřeno	10 – 18	10 – 18	10 – 18	10 – 18	10 - 18	10 - 18

Zdroj: Národní galerie: Pro návštěvníky. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/pro-navstevniky>

Tabulka: 18 Vstupné do objektů Národní galerie

Objekt	Základní	Snížené	Rodinné	Školní skupiny
Klášteř sv. Anežky České	150 Kč	80 Kč	200 Kč	20 Kč
Salmovský palác	150 Kč	80 Kč	200 Kč	20 Kč
Šternberský palác	150 Kč	80 Kč	200 Kč	20 Kč
Schwarzenberský palác	150 Kč	80 Kč	200 Kč	20 Kč
Palác Kinských	150 Kč	80 Kč	200 Kč	20 Kč
Veletržní palác	200 Kč	100 Kč	250 Kč	20 Kč

Zdroj: Národní galerie: Objekty. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.ngprague.cz/objekty>

Příloha G - Otevírací doba a vstupné do Galerie Rudolfinum

Tabulka: 19 Otevírací doba Galerie Rudolfinum

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Zavřeno	10 – 18	10 -18	10 – 20	10 – 18	10 - 18	10 – 18

Zdroj: Galerie Rudolfinum: Kontakt. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerierudolfinum.cz/cs/contact>

Tabulka: 20 Vstupné do Galerie Rudolfinum

Plné	Snížené
140 Kč	90 Kč

Zdroj: Galerie Rudolfinum: Rudolfinum. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerierudolfinum.cz/cs/contact>

Příloha H - Otevírací doba a vstupné do Galerie Václava Špály

Tabulka: 21 Otevírací doba Galerie Václava Špály

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
11 – 19	11 – 19	11 – 19	11 – 19	11 – 19	11 – 19	11 – 19

Zdroj: Galerie Václava Špály: Kontakt. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerievaclavaspany.cz/cz/kontakt.html>

Tabulka: 22 Vstupné do galerie Václava Špály

Základní vstupné	Studenti	Senioři nad 60 let a ZTP	Děti do 15 let	Studenti uměleckých škol
40 Kč	20 Kč	Zdarma	Zdarma	Zdarma

Zdroj: Galerie Václava Špály: Kontakt. [online]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.galerievaclavaspany.cz/cz/kontakt.html>

Příloha I - Základní informace o produktu pro Letecké muzeum Kbely

Tabulka 23: Základní informace o produktu pro Letecké muzeum Kbely

Produkt	Prožijte příběh historie československého a českého vojenského letectví
Použité zařízení	MP4 přehrávač Sencor SFP 5870 BS Sluchátka Defender HN-101
Parametry a specifika zařízení	<i>MP4 přehrávač</i> 8GB, MP3/ MP4/WMA přehr., LCD displej 4.57cm, FM rádio, CZ menu, USB2.0, slot pro SD, rozměry - 84,5 x 42,5 x 10 mm, hmotnost 25g, barevné provedení - žluté, šedivé, růžové, oranžové, modré, <i>sluchátka</i> mají ovládání na kabelu, uložení na uši, barva černá, hmotnost 70g
Cena pořízení	10 ks - 6760,- Kč
Jazyková vybavenost	několik světových jazyků
Doba nahrávky	cca 2 hodiny
Cílový segment	všem věkovým kategoriím
Propagace	http://www.vhu.cz/ , http://www.facebook.com/ , informační panel muzea, webové portály zabývající se cestovním ruchem
Cena produktu	70,- Kč

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Příloha J - Základní informace o produktu pro Galerii Václava Špály

Tabulka 24: Základní informace o produktu pro Galerii Václava Špály

Produkt	Obrazová poukázka Špála
Funkce poukázky	nákup reprodukcí obrazů Václava Špály, nebo jiného autora, 20,-Kč z ceny poukázky odváděno humanitárním organizacím
Cena pořízením reprodukce	115,- Kč
Soutěžní akce	obrazová poukázka by byla slosovateľná – výhra – 2 reprodukce zdarma
Cílový segment	středním generacím, seniorům, všem milovníkům umění
Propagace	http://www.galerievaclavaspaly.cz/ , katalog, informační panel galerie, webové portály zabývající se cestovním ruchem
Distribuce	V galerii Václava Špály, přes webové stránky
Cena produktu	740,- Kč

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Příloha K - Základní informace o produktu pro turistická informační centra

Tabulka 25: Základní informace o produktu pro turistická informační centra

Název produktu	Brožura o muzejních trasách
Funkce brožury	Seznámení s tematickými muzejními trasami
Účel brožury	Oživení nabídky cestovního ruchu, zvýšení zájmu o tuto oblast kultury, usnadnění výběru muzeí dle oblastí zájmů.
Kategorie tras	Přírodovědecké, zábavní, hudební, řemeslné a umělecké, stravovací, historické, literární, technické a vojenské.
Cílový segment	Všechny věkové kategorie zajímající se o tuto oblast kultury.
Finanční náročnost tras	Odvíjí se od množství institucí nacházejících se na trase a volbě návštěvníka, které se rozhodne navštívit.
Jazyková dostupnost	Podrobné informace v jazyce českém a stručný obsah v jazyku anglickém, německém, ruském a francouzském.
Obsažené informace	Začátek, konec, délka a účel tras, cílový segment, informace o vybraných tematických institucích, podrobný popis tras (památky, muzea a galerie nacházející se na trase).
Financování produktu	Financování budou zajišťovat vybraná muzea, organizace CzechTourism a hlavní město Praha.
Možnosti do budoucna	Mobilní aplikace pro chytré telefony.
Propagace	Turistická informační centra a vybraná muzea, případně webové portály zabývající se cestovním ruchem.
Distribuce	Přes turistická informační centra a vybraná muzea (dále možnost přes stravovací, ubytovací a dopravní služby).
Cena produktu	30 – 40,- Kč

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Příloha L - Seznam vybraných institucí se zaměřením a adresou

Tabulka 26: Seznam vybraných institucí se zaměřením a adresou

NÁZEV	ZAMĚŘENÍ	ADRESA
PŘÍRODOVĚDECKÉ		
Chlupáčovo muzeum historie země	Oblast historické geologie a stratigrafie, paleontologie a všeobecné geologie.	Albertov 2038/6 Nové Město 128 00
Národní muzeum	Nejbohatší sbírky přírodnin z přírody živé i neživé.	Václavské náměstí 1700/68 Nové Město 110 00
Muzeum minerálů a meteoritů Mineralia	Vzácné minerály a obří krystaly z celého světa.	Havlíčkova 3 Praha 1 110 00
Keplerovo muzeum	O životě astronoma Johanna Keplera a jeho dílech.	Karlova 4 Praha 1 110 00
Národní zemědělské muzeum	Vývoje zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví a českého venkova.	Kostelní 1300/44 Praha – Holešovice 170 00
ZÁBAVNÍ		
Soukromé muzeum LEGA	Největší soukromá sbírka lega na světě.	Národní 31 Praha 1 110 00
Muzeum pražských pověstí a strašidel	Nejznámější a nejvýznamnější strašidla a pověsti staré Prahy.	Mostecká 46/18 Malá Strana 118 00
Muzeum alchymistů a mágů staré Prahy	Dům, kde pobýval magistr Edward Kelley a jeho zachovaná laboratoř.	Jánský Vršek 312/8 Malá Strana 118 00
Muzeum hraček	Staré evropské a americké hračky.	Jiřská 7/6 Praha 1 110 00
Galerie umění pro děti	Interaktivní umělecká tvorba pro děti od 2 do 13 let.	Náměstí Franze Kafky 24/3 Praha 1 110 00

HUDEBNÍ

Muzeum Antonína Dvořáka	Život a díla nejznámějšího čes. skladatele v zahraničí Antonína Dvořáka a jeho cesty do zahraničí.	Ke Karlovu 462/20 Praha 2 120 00
Muzeum Bedřicha Smetany	Života a díla národního skladatele Bedřicha Smetany.	Novotného lávka 201/1 Praha 1 110 00
České muzeum hudby	Hudební nástroje a další předměty související s hudbou.	Karmelitská 388/2 Praha 1 118 00

ŘEMESLNÉ a UMĚLECKÉ

Muchovo muzeum Praha	Život a dílo světového představitele secese Alfonse Muchy.	Panská 7 Praha 1 110 00
Galerie Arte Decor Gražyna	Současná autorská tvorba v kombinaci s dekorativním uměním – antika.	Truhlářská 21 Praha 1 110 00
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze	Užité umění, umělecké řemeslo a design	17. Listopadu 2/2 Josefov 110 00
Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových	Moderní umění a expozice abstraktního a kubistického umění.	U Sovových mlýnů 503/2 Malá Strana 118 00
Zámecký areál Ctěnice	Historie profesního sdružování řemeslníků od středověku po současnost.	Bohdanečská 259 Vinoř 190 17

STRAVOVACÍ

Muzeum čokolády	Historie kakaových nápojů a čokolády – výroba pralinek.	Celetná 557/10 Praha 1 110 00
Muzeum gastronomie	Historie gastronomie v ČR.	Jakubská 947/12 Praha 1 110 00
Muzeum kávy Alchymista	Tradice kávové kultury od jejich počátků přes cestu staletími kolem světa.	Jana Zajíce 7 Praha 7 170 00

HISTORICKÉ

Národní památník na Vítkově	Historie přeměn československého státu v dějinách naší země ve 20. století.	U památníku 1900 Praha 3 130 00
Armádní muzeum Žižkov	Historie prvního a druhého odboje v letech 1914 – 1918 a 1939 – 1945 a historie československé armády v letech 1918 – 1939.	U památníku 1600/2 Praha 3 130 00
Muzeum hlavního města Prahy	Praha v pravěku, středověku a v době Baroka.	Na Poříčí 1554/52 Praha 8 186 00
Poštovní muzeum	Historie známek a razítek evropských i mimoevropských.	Nové mlýny 1239/2 Praha 1 110 00
Národní zemědělské muzeum	Vývoje zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví a českého venkova.	Kostelní 1300/44 Praha - Holešovice 170 00
Židovské muzeum	Dějiny židů v Čechách a na Moravě od 10. – 20. století.	U staré školy 141/1 Praha 1 110 00
WAX museum Prague	Osobnosti českých a světových dějin - voskové figuríny.	Celetná 555/6 Staré Město 110 00
Muzeum komunismu	Historie komunismu od roku 1948 do roku 1989.	Na příkopě 852/10 Nové Město 110 00
Národopisné muzeum - Musaion	Tradiční lidová kultura na území ČR - 18., 19. a první polovině 20. Století.	Kinského zahrada 98 Praha 5 150 00
Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského	Dějiny českého školství v návaznosti na život, dílo a odkaz J. A. Komenského.	Valdštejnská 161/20 Malá Strana 118 00

LITERÁRNÍ

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského	Dějiny českého školství v návaznosti na život, dílo a odkaz J. A. Komenského.	Valdštejnská 161/20 Malá Strana 118 00
---	---	---

Franz Kafka museum	Život a dílo pražského, německy píšícího spisovatele Franze Kafky.	Cihelná 2b Malá Strana 118 00
Památník národního písemnictví	Vývoj literatury v českých zemích.	Strahovské nádvoří 132/1 Praha 1 118 00
Muzeum Aloise Jiráska a Mikoláše Alše	Osobní knihovna spisovatele Aloise Jiráska a sbírka výtvarných děl předních českých umělců.	Obora Hvězda 86 Praha 6 162 00
TECHNICKÉ		
Plynárenské muzeum	Vývoj pražského plynárenství.	U plynárny 500/44 Praha 4 144 00
Muzeum pražského vodárenství	Představuje pražské vodárenství.	Podolská 15/17 Praha 4 147 00
Muzeum v podskalské celnici na Výtoni	Historie pražské voroplavby, nákladní plavby a paroplavby.	Rašínovo nábřeží 412/30 Praha 2 128 00
Království železnic	Modelové železnice.	Stroupežnického 3181/23 Praha 5 150 00
Muzeum MHD	Historie MHD v Praze.	Patočkova 460/4 Praha 6 162 00
Národní technické muzeum	Expozice dopravy, architektury, stavitelství a designu, astronomie i tiskařství, fotografický atelier, výstava chemie kolem nás a měření času.	Kostelní 1320/42 Praha 7 170 00
Letecké muzeum Kbely	Vojenské, výrobní, sportovní a dopravní tradice českého a československého letectví.	Mladoboleslavská Praha 9 Kbely
VOJENSKÉ		
Muzeum policie České republiky	Historie bezpečnostních sborů na území bývalého Československa.	Ke Karlovu 453/1 Nové Město 120 00
Armádním muzeum Žižkov	Historie prvního a druhého odboje v letech 1914 – 1918	U památníku 1600/2

	a 1939 – 1945 a historie československé armády v letech 1918 – 1939.	Praha 3 130 00
Letecké muzeum Kbely	Vojenské, výrobní, sportovní a dopravní tradice českého a československého letectví.	Mladoboleslavská Praha 9 Kbely
STARÉ UMĚNÍ		
Galerie Petra Brandla	Převážně české a evropské klasické malířství 17. – 20. století.	Jungmanovo náměstí 753/18 Praha 1 110 00
Dům U Zlatého prstenu	Fragmenty nástěnných maleb z konce 15. St. Výstavní síň.	Týnská 630/6 Praha 1 110 00
Klášter sv. Anežky České	Středověké umění v Čechách a střední Evropě.	U Milosrdných 17 Praha 1 110 00
Palác Kinských	Umění Asie a středověku.	Staroměstské náměstí 12 Praha 1 110 00
Dům U Kamenného zvonu	Gotický dům – poskytuje výstavní prostory ke krátkodobým výstavám.	Staroměstské náměstí 13 Praha 1 110 00
Colloredo – Mansfeldský palác	Prvky vrcholného baroka a pozdějších rokokových a druhorokokových úprav – výstavní síň.	Karlova 189/2 Praha 1 110 00
Obrazárna pražského Hradu	Díla sbírek císaře Rudolfa II. Díla italských, německých, nizozemských, vlámských a dalších mistrů.	Pražský hrad Praha 1 119 08
Šternberský palác	Evropské umění od antiky do závěru baroka.	Hradčanské náměstí 15 Praha 1 118 00
Salmovský palác	Umění 19. století od klasicismu k romantismu.	Hradčanské náměstí 2 Praha 1 118 00
Schwarzenberský palác	Baroko v Čechách.	Hradčanské náměstí 2 Praha 1 118 00
Zámek Troja	Architektura a výzdoba zámku Troja.	U Trojského zámku 4/1 Praha 7 171 00

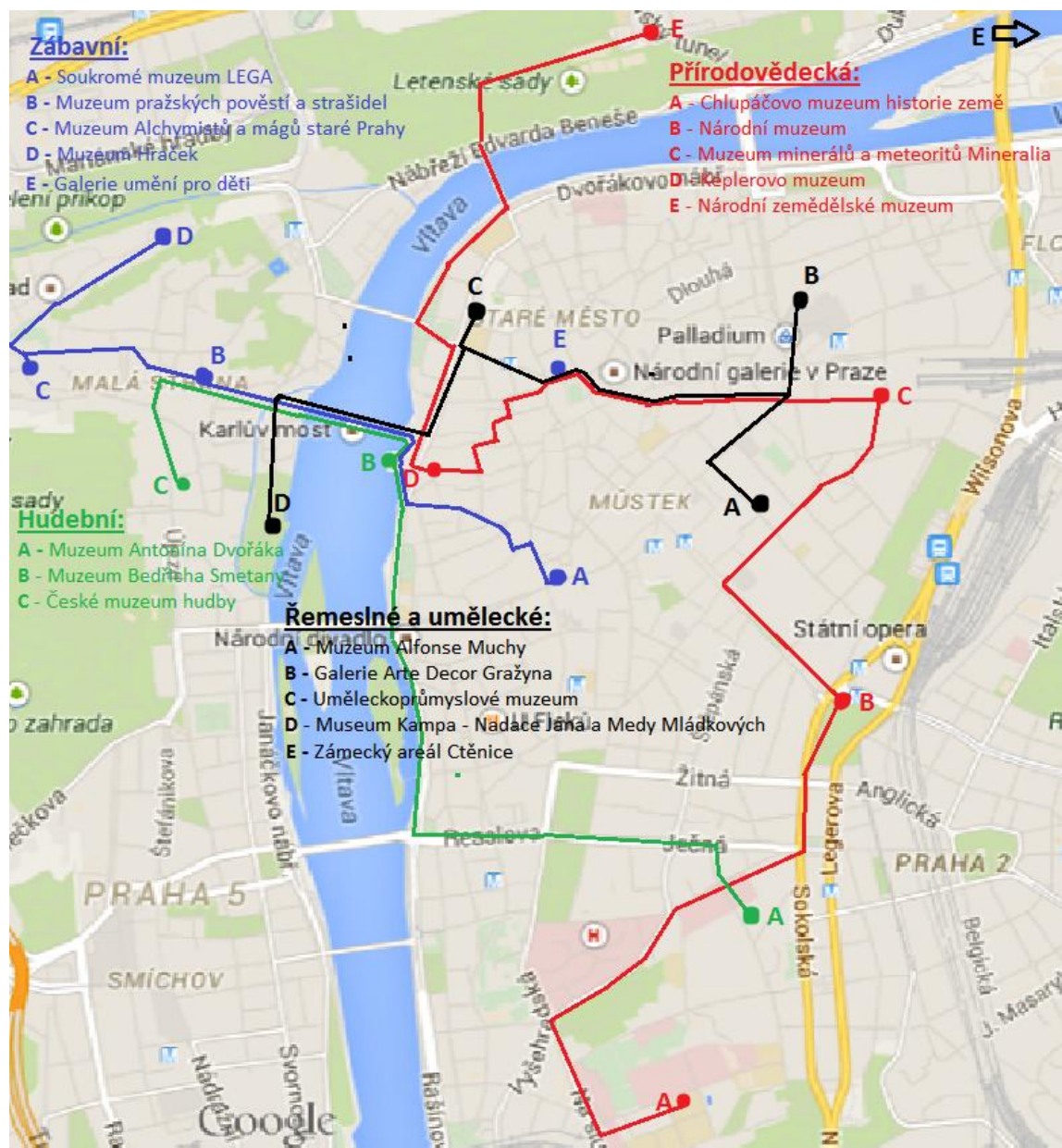
MODERNÍ UMĚNÍ

Galerie Václava Špály	Díla moderního umění českých autorů – malby, fotografie a plastiky.	Národní 59/30 Praha 1 110 00
Galerie Jaroslava Fragnera	Mladá studie ze zahraničí. Věnuje se jak současné architektuře, tak i historii architektury.	Betlémské náměstí 256/5 Praha 1 110 00
Galerie Arte Decor Gražyna	Současná autorská tvorba v kombinaci s dekorativním uměním – antika.	Truhlářská 21 Praha 1 110 00
Galerie Evoluční	Zaměřena na mladé vizuální umělce. Prezentace formou dostupné vitrinové galerie.	Revoluční 5 Praha 1 110 00
Dům Fotografie	Prezentace převážně české, ale i světové fotografie.	Revoluční 5 Praha 1 110 00
Galerie umění pro děti	Interaktivní umělecká tvorba pro děti od 2 do 13 let.	Náměstí Franze Kafky 24/3 Praha 1 110 00
Městská knihovna	Slouží jako výstavní a koncertní prostor.	Mariánské náměstí 98/1 Praha 1 110 00
Galerie Rudolfinum	Současné umění s historickou neorenesanční architekturou budovy Rudolfiny.	Alšovo Nábřeží 12 Praha 1 110 00
Galerie AMU	Vystavuje práce a projekty studentů Akademie múzických umění – současné umění.	Malostranské náměstí 259/12 Praha 1 118 00
Galerie Miro	Pořádání výstav. Prodej, dovoz i vývoz obrazů výtvarného umění.	Strahovské nádvoří 132/1 Praha 1 118 00
Bílková vila	Původní vybavení interiéru spolu s díly Františka Bílky.	Mickiewiczova 233/1 Praha 6 160 00
Veletržní palác	Umění 20. a 21. století.	Dukelských hrdinů 47 Praha 7 170 00

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Příloha M - Mapa s trasami dle oblastí zájmů – přírodovědecké, hudební, zábavní, řemeslné a umělecké

Obrázek 1: Mapa s trasami dle oblastí zájmů - přírodovědecké, hudební, zábavní, řemeslné a umělecké

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Příloha N - Mapa s trasami dle oblastí zájmů – stravovací, historické, literární, technické a vojenské

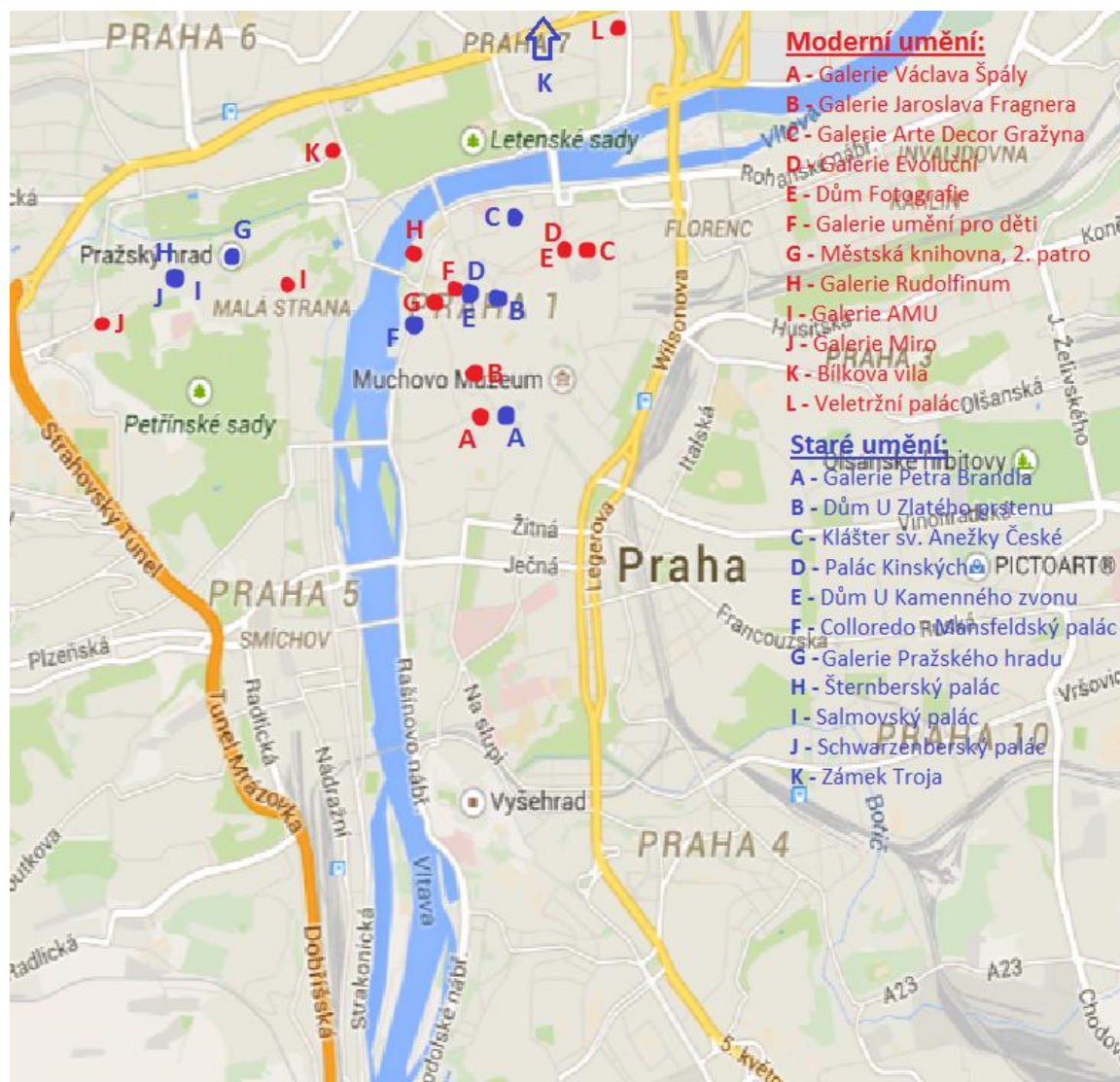
Obrázek 2: Mapa s trasami dle oblastí zájmů - stravovací, historické, literární, technické a vojenské

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

Příloha O - Mapa galerií starého a moderního umění

Obrázek 3: Mapa galerií starého a moderního umění

Zdroj: Vlastní zpracování (2015)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Tomáš Jindráček

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Muzea a galerie Prahy a jejich vliv na návštěvnost regionu

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 100

Celkový počet stran příloh: 16

Počet titulů českých použitých zdrojů: 21

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 4

Počet internetových zdrojů: 31

Počet ostatních zdrojů: 15

Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Kočová